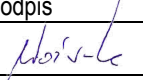
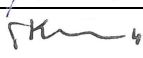

		Numer rejestru	25068/P
Temat:	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko- dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031		
			
Nazwa i adres zamawiającego	Powiat Golubsko-Dobrzyński Plac 1000-lecia 25 87-400 Golub-Dobrzyń		
Nazwa i adres jednostki autorskiej			
	Zakład Sozotechniki Sp. z o.o. ul. Bernardyńska 3 85-029 Bydgoszcz Tel. +48/52/3729161 Faks +48/52/3406285 www.sozo.com.pl		
Imię i nazwisko	Data	Podpis	
mgr inż. Waldemar Woźniak Projektant z zakresu ochrony środowiska – Kierownik projektu	24.10.2025		
inż. Stanisław Kryszewski Biegły Wojewody Kujawsko – Pomorskiego w zakresie ocen oddziaływania na środowisko nr 0030	24.10.2025		
BYDGOSZCZ PAŹDZIERNIK 2025 r.			

Prognoza oddziaływania na środowisko
Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-
2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031

SPIS ZAWARTOŚCI

1	WSTĘP	4
1.1	PODSTAWY FORMALNO – PRAWNE, CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY	4
1.2	PRZEBIEG POSTĘPOWANIA W SPRAWIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	4
1.3	ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY	5
1.4	ZASTOSOWANE METODY I WYKORZYSTANE MATERIAŁY, W TYM ŹRÓDŁA INFORMACJI O ŚRODOWISKU PRZYRODNICZYM	6
2	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
2.1	OGÓLNA ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWE DOKUMENTU	9
2.2	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	10
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	10
3.1	OPIS METODY LISTY SPRAWDZAJĄCEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	10
3.2	OPIS METODY INDEKSOWEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	10
3.3	OPIS METODY AD HOC OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	11
3.4	OPIS METODY SIECIOWEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	11
3.5	OPIS METODY ANALIZY WZAJEMNYCH POWIĄZAŃ POMIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI ODDZIAŁYWANIAM NA ŚRODOWISKO	12
4	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	13
4.1	OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE POWIATU GOLUBSKO-DOBZYŃSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM OBSZARÓW PRAWNIE CHRONIONYCH	13
4.1.1	<i>Ogólna charakterystyka powiatu golubsko-dobrzyńskiego</i>	<i>13</i>
4.1.2	<i>Jakość powietrza i ochrona klimatu</i>	<i>15</i>
4.1.3	<i>Hałas</i>	<i>22</i>
4.1.4	<i>Promieniowanie elektromagnetyczne</i>	<i>23</i>
4.1.5	<i>Gospodarowanie wodami</i>	<i>25</i>
4.1.6	<i>Gospodarka wodno-ściekowa</i>	<i>31</i>
4.1.7	<i>Powierzchnia ziemi, gleby i kopaliny</i>	<i>32</i>
4.1.8	<i>Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</i>	<i>35</i>
4.1.9	<i>Zasoby przyrodnicze</i>	<i>45</i>
4.1.10	<i>Zagrożenia poważnymi awariami</i>	<i>57</i>
4.1.11	<i>Świadomość ekologiczna mieszkańców, edukacja ekologiczna, udział społeczeństwa</i>	<i>58</i>
4.2	POTENCJALNE ZMIANY STANU I OCHRONY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI DOKUMENTU	59
4.3	OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	60
4.4	OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU, A SZCZEGÓLNIE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY, ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA ORAZ ŹRÓDŁA TYCH ZAGROŻEŃ	62
4.5	OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA DOKUMENTU I SPOSOBY UWZGLĘDNIENIA ICH W DOKUMENCIE ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	63
4.6	OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ, W TYM ODDZIAŁYWAŃ BEZPOŚREDNICH, POŚREDNICH, WTÓRNYCH, SKUMULOWANYCH, KRÓTKOTERMINOWYCH, ŚREDNIOTERMINOWYCH I DŁUGOTERMINOWYCH, STAŁYCH I CHWILOWYCH ORAZ POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA	67
5	OCENY ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	69

5.1	WPŁYW USTALEŃ DOKUMENTU NA REALIZACJĘ OBOWIĄZUJĄCYCH CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA	69
5.2	ANALIZA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI „PROGRAMU”	69
5.3	ANALIZA ZMIAN KLIMATYCZNYCH ORAZ NEGATYWNYCH SKUTKÓW Z NICH WYNIKAJĄCYCH, W TYM OMÓWIENIE ZAŁOŻEŃ PROJEKTU W KONTEKŚCIE ADAPTACJI DO SKUTKÓW ZMIAN KLIMATU	70
5.4	ANALIZA CELÓW ŚRODOWISKOWYCH DLA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP) ORAZ JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)	71
5.4.1	<i> Założenia projektu w odniesieniu do celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych oraz jednolitych części wód powierzchniowych.....</i>	<i>74</i>
5.5	ANALIZA I OCENA PRIORYTETÓW, CELÓW I DZIAŁAŃ EKOLOGICZNYCH POD KĄTEM POTENCJALNYCH KONFLIKTÓW ŚRODOWISKOWYCH I SPOŁECZNYCH	74
5.5.1	<i> Oddziaływanie zadań „Programu” na stan jakości powietrza atmosferycznego.....</i>	<i>74</i>
5.5.2	<i> Oddziaływanie zadań „Programu” na stan klimatu akustycznego oraz na stan środowiska w zakresie promieniowania.....</i>	<i>77</i>
5.5.3	<i> Oddziaływanie zadań „Programu” na stan środowiska gruntowo - wodnego.....</i>	<i>79</i>
5.5.4	<i> Oddziaływanie zadań „Programu” na walory przyrodniczo-krajobrazowe.....</i>	<i>81</i>
5.5.5	<i> Oddziaływanie zadań „Programu” na poszczególne obszary ochrony przyrody.....</i>	<i>83</i>
5.5.6	<i> Oddziaływanie zadań „Programu” na zdrowie człowieka.....</i>	<i>89</i>
6	PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU, ORAZ WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	91
6.1	ANALIZA WARIANTOWA PRZEPROWADZONA W OPARCIU O ZASADĘ PREWENCJI I PRZEZORNOŚCI, ZAWIERAJĄCA RACJONALNE ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	91
6.2	OBSZARY NAJCENNIERSZE PRZYRODNICZO, KTÓRE NIE POWINNY PODLEGAĆ ZAINWESTOWANIU Z UWAGI NA MOŻLIWOŚĆ ZNACZĄCEGO NEGATYWNEGO WPŁYWU NA PRZYRODĘ	92
6.3	WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	93
7	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	93
7.1	MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	94
8	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	95

ZAŁĄCZNIKI

1. Szczegółowy sposób przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko

1 Wstęp

1.1 Podstawy formalno – prawne, cel sporządzenia Prognozy

Przedmiotem opracowania jest Prognoza Oddziaływania na Środowisko skutków realizacji projektu dokumentu „Program Ochrony Środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031” (dalej „Program” lub POŚ).

Program ochrony środowiska powinien spełniać podstawowe wymagania określone w art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U 2025 poz. 647). Celem analizy oddziaływania projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031” jest określenie prognozowanych skutków środowiskowych jego wdrożenia w Powiecie. Analiza oddziaływania projektu „Programu” na środowisko stanowi materiał pomocniczy dla:

- sporządzającego projekt „Programu” jako materiał ekspercki, korygujący w miarę potrzeb jego ustalenia,
- dla organów opiniujących projekt programu (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny),
- dla Rady Powiatu do podjęcia uchwały zatwierdzającej program.

W nawiązaniu do art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), zawierającej m.in. wymogi odnośnie procedur ocen oddziaływania na środowisko, przyjęto, że analiza powinna zawierać prognozę oddziaływania wdrożenia „Programu” na:

- komponenty środowiska przyrodniczego w ich wzajemnym powiązaniu funkcjonalnym,
- ekologiczne warunki życia ludzi,
- zasoby użytkowe środowiska przyrodniczego,
- formy ochrony przyrody i krajobrazu.

1.2 Przebieg postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko

„Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031”, opracowano na podstawie umowy zawartej pomiędzy Powiatem Golubsko-Dobrzyńskim a Zakładem Sozotechniki Sp. z o.o. w Bydgoszczy.

Zgodnie z wymogami art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt programu ochrony środowiska poddaje go, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Zgodnie z art. 48 ww. ustawy organ opracowujący może, po uzgodnieniu ze wspomnianymi organami opiniującymi, odstąpić od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Dalej, ust. 3 i 4 art. 48 ww. ustawy wskazuje, iż odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy. W przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1, pkt 1 i 2, odstąpienie może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiany dotyczącej obszaru w granicach jednej gminy.

W przypadku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt programu ochrony środowiska zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu dokumentacji.

W związku z powyższym Starosta Golubsko-Dobrzyński przekazał do opinii publicznej informację o opracowywaniu projektu Programu Ochrony Środowiska, o jego przedmiocie oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją i możliwości wniesienia uwag i wniosków.

Następnie Starosta Golubsko-Dobrzyński wystąpił do organów opiniujących z wnioskiem o uzgodnienie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu”.

W odpowiedzi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, pismem znak: z dnia uznał, że dla projektu pn. „Program Ochrony Środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031” wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, co wiąże się ze sporządzeniem prognozy oddziaływania na środowisko, przedstawiając jednocześnie zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym Starosta Golubsko-Dobrzyński zlecił przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz opracowania „Prognozy”, którą przekazał organom opiniującym, a także umieścił na stronach internetowych Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyńniu informację o:

- możliwości zapoznania się z przedmiotowym dokumentem oraz o miejscu, w którym dokument jest udostępniony do wglądu,
- możliwości składania uwag i wniosków oraz sposobie i miejscu ich składania, wskazując jednocześnie na to 21 - dniowy termin,
- organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków.

1.3 Zakres merytoryczny Prognozy

Zgodnie z paragrafem 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) prognoza oddziaływania „Programu” powinna:

- zawierać:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- o określać, analizować i oceniać:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - o różnorodność biologiczną,
 - o ludzi,
 - o zwierzęta,
 - o rośliny,

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 6
---	---	---------------------

- przedmiot i cele ochrony obszarów chronionych w trybie ustawy o ochronie przyrody, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych dotyczących tych form,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz i korytarze ekologiczne,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawiać:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.4 Zastosowane metody i wykorzystane materiały, w tym źródła informacji o środowisku przyrodniczym

Prognoza oddziaływania na środowisko w odniesieniu do polityk, planów i programów, nazywana także strategiczną oceną oddziaływania na środowisko (SOOS), została wprowadzona jako obowiązująca w Polsce w odniesieniu do dokumentów na poziomie regionu lub kraju, zgodnie z wymogami dyrektyw Unii Europejskiej. Analiza oddziaływania na środowisko dla programu ochrony środowiska dla miasta i gminy nie różni się jakościowo od regionu, jest to jedynie wyższy poziom szczegółowości analizowanych zagadnień.

Praktyka wykonywania prognoz oddziaływania na środowisko daje podstawę do wypracowania sformułowań odnośnie zasad prowadzenia analiz w tym zakresie. Zasady te są następujące:

I. Strategiczna ocena powinna uwzględniać następujące elementy:

Zakres i rodzaj potencjalnych skutków. Analiza powinna być oparta na wstępnym przeglądzie w celu opisanie na odpowiednim poziomie szczegółowości zakresu i natury skutków środowiskowych, jakie mogą wystąpić po wdrożeniu analizowanego dokumentu. Skutki środowiskowe, włączając w to skumulowane skutki, mogą wystąpić w wyniku wykorzystania zasobów lub zmian w zasobach środowiskowych takich jak powietrze, zasoby przestrzeni lub wód a także własności fizyczne i warunki. Analiza powinna dotyczyć zarówno pozytywnych, jak i niekorzystnych skutków.

Potrzeba neutralizacji. Analizujący powinien rozważyć potrzebę zastosowania środków minimalizujących potencjalne skutki, jakie może w środowisku wywołać wdrożenie analizowanego dokumentu. Środki minimalizujące mogłyby, na przykład, obejmować zmiany w dokumencie, warunki nakładane na projekty lub działania wynikające z dokumentu lub środki kompensujące.

Zakres i natura skutków, pozostałych po zastosowaniu działań minimalizujących. Analiza powinna opisywać, na odpowiednim poziomie szczegółowości, potencjalne skutki środowiskowe, jakie mogą pozostawać po zastosowaniu działań minimalizujących.

Kontynuacja. Strategiczna ocena środowiskowa powinna także rozważać potrzebę podjęcia środków w celu monitorowania skutków wdrożenia dokumentu lub zapewnić, aby wdrożenie podtrzymywało założone cele zrównoważonego rozwoju.

Aspekty społeczne i udział zainteresowanych stron. Analiza powinna identyfikować odczucia społeczne wśród tych, którzy mogą być najbardziej narażeni oraz wśród zainteresowanych stron.

II. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko powinna być prowadzona równoległe z opracowywaniem dokumentu podstawowego.

Daje to możliwość uwzględnienia wniosków wynikających z predykcji skutków przed zakończeniem prac nad dokumentem. Realizacja takiej zasady jest możliwa w świetle zapisów ustawy, dotyczących postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko realizacji planów i programów. Zapisy te zawierają sformułowanie, że przeprowadzenia postępowania wymagają projekty wymienionych dokumentów a nie same dokumenty, a więc można zakładać, że ocena odbywać się będzie w trakcie tworzenia tych dokumentów.

III. Nie ma najlepszej jednej metodologii realizacji strategicznej oceny środowiskowej.

Zaleca się, aby przy niedoborze informacji w przypadku danej strategicznej oceny korzystać z innych źródeł, a także wykorzystywać doświadczenia uzyskane przy innych ocenach. Zalecane techniki to: macierze, listy kontrolne, modelowanie, budowanie scenariuszy oraz analiza symulacyjna.

IV. Zakres oceny w dużym stopniu jest zależny od rodzaju dokumentu podstawowego.

Praktyka realizacji strategicznych ocen środowiskowych pokazuje, jak dalece jakość oceny strategicznej zależy od postaci podstawowego dokumentu. Można tu wyróżnić, że zakres ten będzie najbardziej ogólny w przypadku polityki (strategii), mniej ogólny w przypadku planu, a najbardziej szczegółowy z tych trzech w przypadku programu.

V. Podstawowym problemem jest zależność SOOS od postaci dokumentu podstawowego, której to postaci nie można ustalić w formie ogólnej, ponieważ nie ma norm ani standardów definiujących układ dokumentu polityki, planu czy programu. Oczywiście, możliwe jest przyjęcie założeń, co dany dokument będzie zawierał lub, co powinien zawierać i przeprowadzenie oceny w oparciu o takie założenia.

VI. Nasuwa się wątpliwość co do warsztatu oceny strategicznej (prognozy): przypuszczalnie będzie potrzebna jeszcze jakaś inna baza danych, spoza dokumentu podstawowego.

Jest tylko pytanie: czy zawsze taka baza będzie dostępna (gotowa do wykorzystania), a jeżeli nie, to czy w ramach SOOS będzie tworzona. Wydaje się, że nie będzie takiej możliwości czasowej ani finansowej. W przypadku regionalnych strategii rozwoju taką bazą mogą być programy ochrony środowiska, które są opracowywane dla regionu.

VII. W przypadku programów sektorowych SOOS będzie miała nieco inną postać, ponieważ będzie się odnosiła do jednorodnej grupy działań związanych z rozwojem danego sektora.

Nawet, jeżeli te działania będą miały różnorodne skutki, to i tak charakter ich oddziaływania będzie różnił się jedynie skalą.

VIII. Zachodzi pytanie: Jak się ma SOOS strategii rozwoju regionalnego do programu ochrony środowiska regionu?

Jaka jest różnica między tymi dokumentami? Z założenia, SOOS ma na celu ingerowanie w dokument strategii łącznie z propozycjami zmian zapisów w tym dokumencie w postaci rozwiązań alternatywnych, podczas gdy program ochrony środowiska jest dokumentem wtórnym, orzekającym, jakie będą zmiany w stanie środowiska gminy w wyniku realizacji strategii rozwoju i co z tymi zmianami należy zrobić.

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 8
---	---	---------------------

IX. Bardzo istotny jest poziom szczegółowości, do którego odnosi się strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.

Dylemat ten powinien być rozstrzygnięty w każdym przypadku indywidualnie, przy ustalaniu zakresu oceny. Z jednej strony bowiem, szczegółowość jest największa na najniższym poziomie celów, czyli na poziomie celów operacyjnych, mających często postać przedsięwzięć, z drugiej jednak, istnieje niebezpieczeństwo zgubienia szerokiego spojrzenia na skutki wynikające z realizacji ogólnie postawionych celów. Wydaje się, że prognoza powinna odnosić się do celów szczegółowych w przypadku planów i programów, natomiast analizować cele ogólne w przypadku polityk.

Zgodnie z powyższymi wnioskami, strategiczna ocena oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska realizowana jest równolegle z opracowywaniem tego dokumentu. Obecnie wykonywana prognoza dotyczy projektu dokumentu, który będzie podlegał procedurze dyskusji publicznej i wnioski z tej dyskusji, uwzględnione zostaną w końcowej wersji tego dokumentu. Również wnioski płynące z dyskusji nad prognozą na różnych forach powinny ubogacić jej wersję końcową.

„Program” został skorelowany z aktualnym Programem ochrony powietrza obowiązującym dla strefy kujawsko-pomorskiej (dalej POP).

Podczas sporządzania „Programu” oraz niniejszej „Prognozy” wykorzystane zostały opracowania na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym oraz inne źródła informacji o środowisku, w tym strony internetowe, takie jak:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku,
- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do 2030,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku),
- Program Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030 – Strategia Przyspieszenia 2030+
- Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2024,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły,
- Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.,
- materiały przekazane przez Starostwo Powiatowe w Golubiu-Dobrzyniu,
- materiały przekazane przez Urzędy poszczególnych Gmin wchodzących w skład powiatu golubsko-dobrzyńskiego,
- dane zamieszczone na stronach internetowych GUS <https://stat.gov.pl/>,
- dane zamieszczone na stronach internetowych Wojewódzkiej Bazy Azbestowej <https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/>,
- dane zawarte na stronach internetowych <http://mapy.geoportal.gov.pl/>,
- dane zawarte na stronach internetowych <https://geoportal.mojregion.info/>,
- dane zawarte na stronach internetowych <http://mapa.korytarze.pl/>.

Dane i informacje na temat środowiska przyrodniczego, oprócz źródeł ww. zaczerpnięto głównie z centralnego rejestru form ochrony przyrody, dostępnego pod adresem <https://crfop.gdos.gov.pl>.

2 Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1 Ogólna zawartość i główne cele projektowe dokumentu

Niniejsza prognoza została opracowana dla projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031”. Głównym celem prognozy jest określenie potencjalnych skutków dla środowiska, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zadań przewidywanych w „Programie”. Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji programu. Wskazuje na możliwe negatywne skutki i formułuje zalecenia dotyczące przeciwdziałania oraz minimalizacji. Ponadto w prognozie zawarta zostanie ocena stopnia i sposobu uwzględniania aspektów środowiskowych we wszystkich częściach programu.

Projekt „Programu” obejmuje charakterystykę ogólną powiatu, ocenę stanu środowiska, wyznacza cele, kierunki i zadania w zakresie ochrony środowiska oraz harmonogram i finansowanie realizacji zadań, a także zarządzanie „Programem”.

Przedstawione w projekcie „Programu” cele i zadania dotyczą okresu 2024-2027 oraz perspektywicznie do 2030 roku.

Ogólnie informacje zawarte w projekcie „Programu” zostały zawarte w następujących rozdziałach:

1. Wstęp
w którym zawarto informacje o podstawach prawnych, zakresie opracowania, zgodności Programu z dokumentami strategicznymi i materiałach wykorzystanych do opracowania dokumentu,
2. Charakterystyka powiatu golubsko-dobrzyńskiego,
w którym krótko scharakteryzowano obszar powiatu golubsko-dobrzyńskiego, z uwzględnieniem istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska czynników, jakimi są liczba ludności i ruch naturalny,
3. Ocena stanu środowiska powiatu golubsko-dobrzyńskiego,
w którym omówiono aspekty, takie jak:
 - jakość powietrza atmosferycznego i ochrona klimatu,
 - zagrożenia hałasem,
 - promieniowanie elektromagnetyczne,
 - gospodarowanie wodami,
 - gospodarka wodno-ściekowa,
 - zasoby geologiczne,
 - gospodarowanie odpadami,
 - zasoby przyrodnicze,
 - zagrożenia poważnymi awariami,
 - świadomość ekologiczną mieszkańców, edukacja ekologiczna, udział społeczeństwa,
 - adaptacja do zmian klimatu
4. Analiza SWOT
w którym określono mocne i słabe strony powiatu (uwarunkowania wewnętrzne), a na tej podstawie wyznaczono szanse i zagrożenia (uwarunkowania zewnętrzne),
5. Cele, kierunki i zadania
w którym przedstawiono:
 - cele operacyjne oraz cele szczegółowe w odniesieniu do poszczególnych obszarów,
 - kierunki interwencji,
 - działania,
 - harmonogram realizacji zadań
6. System realizacji programu ochrony środowiska,
w którym przedstawiono m.in. odpowiedzialność za realizację programu, instrumenty wcielania w życie założeń „Programu” oraz zakres monitoringu wdrażania „Programu”,

2.2 Powiązania z innymi dokumentami strategicznymi

Analiza uwzględnia uwarunkowania z zakresu ochrony środowiska wynikające z zasad zrównoważonego rozwoju (kraju, województwa, powiatu, gminy) oraz uwarunkowania sformułowane w aktach wyższego rzędu, w tym:

- wytyczne zawarte w „Program Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030”,
- kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarowania odpadami, określone w „Planie gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028” – Aktualizacja oraz Projekcie „Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2023-2028 z perspektywą na lata 2029-2034”,
- wytyczne zawarte w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej – aktualizacja” uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr LIX/804/23 z dnia 26 czerwca 2023 r.

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy autorzy korzystali z posiadanej wiedzy i doświadczenia w zakresie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć. Wykorzystano również informacje przekazane przez Starostwo Powiatowe w Golubiu-Dobrzyniu, a także informacje ze stron internetowych Starostwa Golubsko-Dobrzyńskiego oraz Urzędów poszczególnych Gmin. Prognoza ta jest elementem procedury oddziaływania na środowisko, w trakcie, której prowadzone są konsultacje społeczne.

Wprowadzenie w życie procesu i procedur oceny oddziaływania na środowisko spowodowało opracowanie metod do przeprowadzenia:

- identyfikacji już istniejących i potencjalnych oddziaływań na środowisko projektu dokumentu strategicznego, z uwzględnieniem istniejących i potencjalnych działalności człowieka,
- charakterystyki obejmującej identyfikację i określenie ilościowe możliwych wpływów na środowisko projektu dokumentu strategicznego,
- porównania oddziaływań projektu dokumentu strategicznego na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (wyrażonych w jednostkach),
- wyboru najkorzystniejszego dla środowiska wariantu projektu.

Poniżej przedstawiono opis wybranych metod ocen oddziaływania na środowisko, zastosowanych przy przeprowadzaniu analizy.

3.1 Opis metody listy sprawdzającej oceny oddziaływania na środowisko

W tej ocenie oddziaływania na środowisko stosuje się zazwyczaj cztery typy list sprawdzających, w zależności od szczegółowości szacowania poziomu oddziaływania tj. listy bez oszacowania, listy opisowe, listy skalowane oraz listy ważne i skalowane. Jedną z możliwości zastosowania metody listy sprawdzającej, z jednoczesnym uzyskaniem szerszych informacji na temat podmiotu analizy, jest stworzenie jej w formie formularza. Formularz taki zawiera szereg pytań dotyczących opisu przedsięwzięcia, potencjalnych niekorzystnych oddziaływań skierowanych na środowisko oraz zgodności prowadzonej inwestycji z przepisami prawnymi.

3.2 Opis metody indeksowej oceny oddziaływania na środowisko

Metody indeksowe są połączeniem grupowej oceny z techniką list identyfikacyjnych (check list). Inne określenie to ważne skalowane listy identyfikacyjne. Metoda pozwala na określenie ilościowej oceny oddziaływania na środowisko alternatywnych opcji rozpatrywanego przedsięwzięcia.

Formalny wzór, według którego uzyskuje się wynik oceny to:

$$V = S M_i v_i f(x_i)$$

gdzie:

M_i – współczynnik modyfikujący funkcje strat wynikających z i – tego zanieczyszczenia,

v_i – waga i – tego elementu środowiska,

$f(x_i)$ – wartość funkcji jakości środowiska w sensie i – tego elementu.

W większości metod indeksowych nie przyjmuje się stałych wag poszczególnych elementów środowiska. Bardzo ważne jest uwzględnienie w ocenie warunków lokalnych i specyficznych cech danego obszaru.

Zastosowana metoda jest połączeniem znanych i wykorzystywanych technik metody indeksowej, takich jak:

- metoda Battelle – wprowadzona i stosowana przez naukowców z Battelle Columbus Laboratories, Ohio w USA. Metoda ta została zaproponowana do oceny oddziaływania przedsięwzięć z zakresu gospodarki wodnej, lecz obecnie jest ona stosowana również do ocen innych typów działalności. Lista identyfikacyjna składa się z 78 elementów w 4 kategoriach i przypisanej im stałej puli 1000 punktów w postaci wag.
- metoda Sondheima - dzięki niej uzyskuje się jeden wynik używany do porównania alternatywnych rozwiązań. Celem jest ustalenie współczynników ważności dla poszczególnych elementów środowiska, na które poddawane ocenie przedsięwzięcie ma wpływ. Poprzez przemnożenie współczynników ważności przez współczynniki wielkości wpływów uzyskuje się iloczyny, które po zsumowaniu stają się poszukiwanym wskaźnikiem sumarycznym.
- metoda kwalifikacji ważonej – stosowana głównie do określenia najlepszej pod względem ochrony środowiska lokalizacji przedsięwzięcia. Poddanie wariantów kwalifikacji ważonej odbywa się przy użyciu dwu grup wag znaczenia (czynniki o większym znaczeniu waga 2, a o mniejszym 1).

Uwzględniono również takie aspekty, jak: możliwość wystąpienia konfliktów społecznych, jak również aspekty ekonomiki dotyczące realizacji przedsięwzięcia i ich powiązania z funkcją jakości środowiska.

3.3 Opis metody ad hoc oceny oddziaływania na środowisko

Metody ad hoc polegają na zwołaniu grupy ekspertów, która ma za zadanie wskazanie potencjalnych oddziaływań wywołanych przez rozpatrywany projekt. Dokonuje się identyfikacji zarówno rodzaju jak i wielkości możliwych skutków, co nadaje ogólny kierunek przeprowadzanej ocenie. Najbardziej charakterystyczną cechą tej metody jest wykorzystanie panelu ekspertów do stworzenia jednej oceny, będącej wypadkową ocen.

Jak dotychczas przeważają dwa sposoby grupowego oceniania:

- metoda delficką (Delphi),
- Technika Grupy Imiennej (Nominal Group Technique).

Ad a) Metodę delficką charakteryzuje przede wszystkim anonimowość członków grupy i statystyczna obróbka wyników.

Ad b) Technika Grupy Imiennej proponuje wspólne ocenianie podmiotu przez zebranych razem ekspertów. Cała procedura składa się z czterech etapów. Pierwszy to ocena przez poszczególnych członków grupy, dokonywana w ciszy. Każdy ekspert dokonuje oceny indywidualnie, a wyniki swych ocen przedstawia w drugim etapie, lecz prezentacje nie są na tym etapie poddawane dyskusji gremium. Trzecim etapem jest grupowa dyskusja o każdej z przedstawionych ocen i wreszcie czwarty etap, czyli określenie oceny zsumowanej.

Na jakość przeprowadzanej oceny znacznie wpływa dobór grupy ekspertów, właściwe zrozumienie zadania przez oceniających oraz sprawność prowadzącego proces oceny.

3.4 Opis metody sieciowej oceny oddziaływania na środowisko

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 12
---	---	----------------------

Metody sieciowe możemy pogrupować ze względu na rodzaj treści i powiązań. W sieci mamy sposobność przedstawienia przepływu materii, energii lub też informacji. Najistotniejsza cecha metody jest możliwość przedstawienia skutków drugiego i dalszych rzędów, czyli skutków pośrednich. W środowisku skutki oddziaływań rozchodzą się wzdłuż powiązań i przechodzą do kolejnych ogniw, a sieć pozwala przedstawić te powiązania w przejrzysty i zrozumiały sposób. Zastosowanie tej metody w praktyce polega na zbudowaniu sieci powiązań i przeanalizowaniu skutków w oparciu o przepływ materii, energii czy też informacji.

Przykładem zastosowania metody sieciowej jest użycie jej w bilansie energetycznym. Dzięki niej możemy określić skutki energetyczne naruszenia ekosystemów. Do grupy metod sieciowych zaliczane są też grafy koherentne. Ich konstrukcję można prowadzić w dwóch kierunkach tj. komponent środowiska – wskaźniki narażenia przyczyny pochodzące od poszczególnych działań – przedsięwzięcie lub poszczególne działania przedsięwzięcia – parametry środowiska - komponenty środowiska. Takie ujęcie problemu daje jasny obraz zależności przyczynowo – skutkowych.

Dodatkowo można dokonać swoistej kwantyfikacji oceniając stopień powiązań i porównywać kilka wariantów na tym samym poziomie sieci. Przejście od jednego elementu sieci do następnego wymaga określenia współczynników przejścia na podstawie danych ilościowych lub planów technicznych przedsięwzięcia. Przechodząc od początkowych elementów przyczynowych przez poszczególne węzły sieci i uzyskując dla nich dane ilościowe, dzięki współczynnikom przejścia otrzymujemy w końcowych węzłach sieci ilościowe określenia parametrów środowiskowych, na które oddziałuje dane przedsięwzięcie.

Metody sieciowe są obiektywne i zarazem selektywne tzn. pozwalają na przedstawienie najważniejszych składników i czynników środowiska z dużą szczegółowością. Interpretacja wyników wymaga jednak pewnej wiedzy i przygotowania merytorycznego, ze względu na to metoda jest pracochłonna i kosztowna.

3.5 Opis metody analizy wzajemnych powiązań pomiędzy poszczególnymi oddziaływaniami na środowisko

Przeprowadzono oszacowanie przewidywanych oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, krótko i długotrwałych odwracalnych i nieodwracalnych na zdrowie ludzi, walory krajobrazowe i zabytki na istniejących i projektowanych obszarach w tym także wymagających szczególnej ochrony. Analizę opracowano wykorzystując zgromadzone dane

i przedstawiając ją jako tabelaryczne zestawienie dwóch metod: ad hoc i sieciowania, które zostały omówione powyżej.

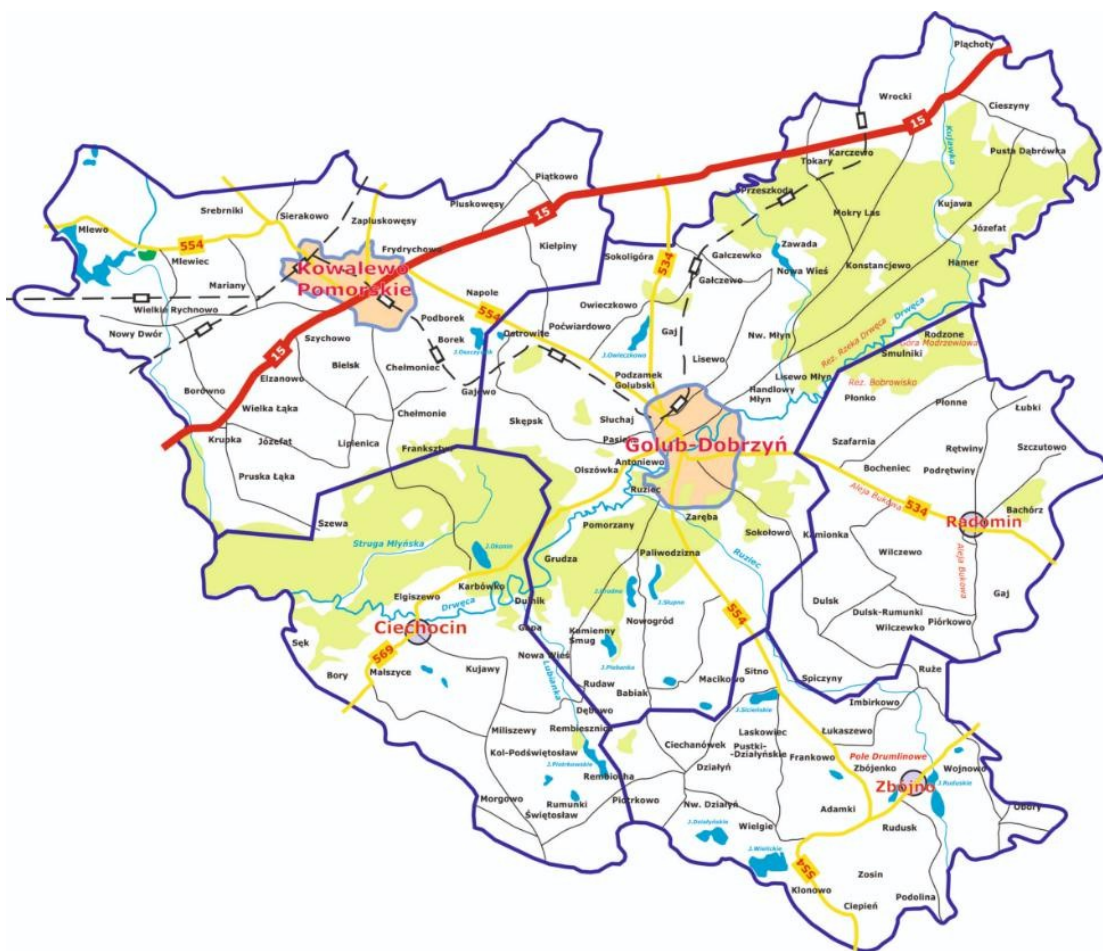
4 Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

4.1 Ocena aktualnego stanu środowiska na obszarze powiatu golubsko-dobrzyńskiego z uwzględnieniem obszarów prawnie chronionych

4.1.1 Ogólna charakterystyka powiatu golubsko-dobrzyńskiego

Powiat golubsko-dobrzyński to jednostka samorządu terytorialnego położona we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Zajmuje on powierzchnię ok. 612,8 km² (61 285 ha). W skład opisywanego obszaru wchodzi 6 gmin, w tym:

- gmina miejska Golub-Dobrzyń,
- gmina miejsko-wiejska Kowalewo Pomorskie,
- gminy wiejskie: Ciechocin, Golub-Dobrzyń, Radomin i Zbójno.

Rysunek nr 4.1.1-1 Gminy powiatu golubsko-dobrzyńskiego
Źródło: www.serwis.bip.golub-dobryzn.com.pl

Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu w powierzchni geodezyjnej powiatu zdecydowanie dominują grunty rolne, które zajmują ok. 75% ogólnej powierzchni opisywanego obszaru. Około 20% powierzchni zajmują grunty leśne, natomiast gruntów zabudowanych i zurbanizowanych jest około 5%.

Pod względem geograficznym położony jest w południowo - wschodniej części Pojezierza Południowo - bałtyckich w makroregionie Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego zwanego też inaczej Wysoczyzną Chełmińsko-Dobrzyńską.

Powiat golubsko-dobrzyński graniczy:

- od zachodu z powiatem toruńskim
- od wschodu z powiatem rypińskim
- od północy z powiatami: wąbrzeskim i brodnickim
- od południa z powiatem lipnowskim.

Ilustruje to poniższy rysunek.

Rysunek nr 4.1.1-2 Położenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego na tle województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło <http://serwis.bip.golub-dobzyn.com.pl>

Demografia

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego w 2024 roku zamieszkiwało 42 998 osoby. Najmniej ludności zamieszkiwało gminę Radomin, najwięcej zaś miasto Golub-Dobrzyń.

Gospodarka i rynek pracy

Według Banku Danych Lokalnych GUS (stan na 31.12.2024) na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego znajdowało się 2881 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Rejestrze Gospodarki Narodowej (REGON).

4.1.2 Jakość powietrza i ochrona klimatu

Klimat

Powiat golubsko-dobrzyński wg fizycznogeograficznego podziału Polski wg. Borzyszkowskiego i Solona (2018) leży w obrębie makroregionu Pojezierze Chełmińsko - Dobrzyńskie, w mezoregionie Pojezierze Chełmińskie. Zgodnie z danymi udostępnionymi na stronie internetowej www.climate-data.org, prezentowane dane pogodowe wskazują, że dla Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego charakterystyczne są:

- średnia roczna temperatura powietrza oscyluje w okolicach 9,0°C (w 2021 r. było 9,3°C),
- najcieplejszym miesiącem roku jest lipiec (średnia temperatura powietrza – ok. 19,3°C),
- najzimniejszym miesiącem roku jest styczeń ze średnią temperaturą ok. – 1,8°C,
- średnia roczna suma opadów 670 mm (w 2021 r. było 643 mm), przy czym najsuchszym miesiącem roku jest luty - ok. 41 mm, zaś największe opady odnotowuje się w lipcu (90 mm),
- najwyższa wilgotność względna osiągana jest w listopadzie (87%), zaś najniższa w czerwcu (68%),
- największa średnia liczba słonecznych godzin dziennie przypada na czerwiec i lipiec (ok. 11 godzin dziennie), zaś najmniejszą średnią liczbą godzin słonecznych w ciągu dnia charakteryzuje się grudzień (ok. 2,5 godzin dziennie).

Charakterystykę warunków meteorologicznych dla terenu powiatu golubsko-dobrzyńskiego pozyskuje się przede wszystkim ze stacji meteorologicznych oraz stacji opadowych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowego Instytutu Badawczego (IMGW).

Powietrze atmosferyczne

Stan jakości powietrza na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego kształtowany jest głównie przez:

- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń,
- źródła energetyczne i przemysłowe,
- niską emisję,
- emisję niezorganizowaną,
- emisję transgraniczną.

Zgodnie z klasyfikacją stref dla celów oceny jakości powietrza, obszar powiatu golubsko-dobrzyńskiego znajduje się w strefie kujawsko-pomorskiej. Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego RWMS w Bydgoszczy nie wyznaczył punktu monitoringu jakości powietrza, natomiast dla potrzeb rocznej oceny jakości powietrza wykonywane jest przez Instytut Ochrony Środowiska modelowanie rozkładu stężeń zanieczyszczeń, na podstawie którego wyznaczane są obszary przekroczeń na terenach, na których nie ma stanowisk pomiarowych. Te obszary oraz wyniki modelowania prezentowane są na stronach GIOŚ. Najbliższy punkt pomiarowy należący do strefy kujawsko-pomorskiej znajduje się w miejscowości Grudziądz. Wyniki klasyfikacji przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 0-1 Klasyfikacja w ramach oceny jakości powietrza w strefie kujawsko-pomorskiej za rok 2024, pod kątem ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin

Klasy wynikowe dla poszczególnych zanieczyszczeń														
Rok	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5 I faza	PM2,5 II faza	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃	
													poziom docelowy	poziom celu długoterm.
Kryterium ochrona zdrowia														
rok 2024	A	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	D2
Kryterium ochrona roślin														
rok 2024	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko - pomorskim za rok 2024, Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska

Objaśnienia:

- klasa A - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych
- klasa B - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji (tylko dla PM_{2,5}),
- klasa C - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.
- klasa C1 - stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.
- klasa D1 - stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 - stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Klasyfikacja według poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych

Klasyfikacja stref w rocznej ocenie jakości powietrza za 2024 rok ze względu na ochronę zdrowia ludzi, wskazała w województwie kujawsko-pomorskim klasę C tylko dla jednego zanieczyszczenia, tj. benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ (1 strefa w klasie C - strefa kujawsko-pomorska). W stosunku do roku 2022 w 2024 roku nastąpiła poprawa jakości powietrza (w 2022 roku strefa kujawsko-pomorska uzyskała klasę C ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego - 24-godzinnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀).

Według klasyfikacji dokonanej ze względu na ochronę roślin w 2024 roku strefa kujawsko-pomorska ze względu na SO₂, NO_x i O₃, uzyskała klasę A. W stosunku do stanu na 2022 rok klasa ta pozostaje niezmienną.

W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłem. Jednakże wysokie dobowe stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ rejestrowane w sezonie grzewczym powinny obowiązywać do podejmowania dalszych działań ograniczających to zanieczyszczenie.

Klasyfikacja według poziomów celów długoterminowych

W 2024 roku strefa kujawsko - pomorska uzyskała klasę D2 ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu: średniego 8 godzinnego stężenia powyżej 120 µg/m³ w danym roku dla kryterium ochrona zdrowia i przekroczenie 6000 µg/m³*h dla AOT40, tj. sumy różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyższym niż 80 µg/m³ a wartością 80 µg/m³ dla każdej godziny w ciągu doby w godzinach 8:00-20:00 dla kryterium ochrona roślin. Nie stwierdzono przekroczeń norm jakości powietrza w odniesieniu do pozostałych zanieczyszczeń.¹

Programy Ochrony Powietrza (POP)

POP jest elementem polityki ekologicznej regionu, określającym działania, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wymaganej jakości powietrza. Zaplanowane w POP działania mają na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł, które w największy sposób oddziałują na wielkość stężeń substancji w powietrzu. Do osiągnięcia celu konieczna jest realizacja wyznaczonych w POP zadań, w tym:

- redukcja emisji zanieczyszczeń ze źródeł małej mocy do 1 MW,
- prowadzenie edukacji ekologicznej,
- prowadzenie działań kontrolnych,
- ograniczenie wpływu emisji zanieczyszczeń z transportu drogowego,
- kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza,
- realizacja uchwały Nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw z późn. zm..

POP opracowano ze względu na przekroczenia na terenie strefy kujawsko-pomorskiej średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}, a także średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

¹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie Kujawsko-Pomorskim. Raport Wojewódzki za rok 2024

POP zobowiązuje Starostę Golubsko-Dobrzyńskiego do przedkładania sprawozdań z realizacji Programu Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, w terminie:

- okresowe - do 15 lutego każdego roku za rok poprzedni,
- końcowe - 5 miesięcy po zakończeniu realizacji Programu lub jego aktualizacji.

W POP określone zostały również plany działań krótkoterminowych (PDK). Działania wdrażane są w zależności od warunków, jakie decydują o konieczności ogłoszenia poszczególnych poziomów PDK. Dla strefy kujawsko-pomorskiej wyznaczono trzy poziomy powiadomień w ramach PDK:

1. Poziom 1 – Ostrzeżenie dotyczące ryzyka lub przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀, ryzyka lub przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}, ryzyka lub przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego dla B(a)P w powietrzu,
Ogłaszany w przypadku wystąpienia przynajmniej jednego z warunków:
 - 1) Wystąpienie w prognozach jakości powietrza ryzyka przekroczenia: poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀, średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} lub średniorocznego poziomu docelowego dla B(a)P;
 - 2) Wystąpienie w pomiarach jakości powietrza prowadzonych w ramach PMŚ przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} lub poziomu docelowego B(a)P.
2. Poziom 2 – Alarm I stopnia dotyczący ryzyka wystąpienia lub wystąpienia przekroczenia poziomu informowania dla pyłu zawieszonego PM₁₀ w powietrzu,
Ogłaszany w przypadku wystąpienia przynajmniej jednego z warunków:
 - 1) Wystąpienie w prognozach jakości powietrza ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu informowania dla pyłu zawieszonego PM₁₀;
 - 2) Wystąpienie w pomiarach jakości powietrza prowadzonych w ramach PMŚ przekroczenia poziomu informowania dla pyłu zawieszonego PM₁₀.
3. Poziom 3 – Alarm II stopnia dotyczący ryzyka wystąpienia przekroczenia lub wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu zawieszonego PM₁₀ w powietrzu;
Ogłaszany w przypadku wystąpienia przynajmniej jednego z warunków:
 - 1) Wystąpienie w prognozach jakości powietrza ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu zawieszonego PM₁₀;
 - 2) Wystąpienie w pomiarach jakości powietrza prowadzonych w ramach PMŚ przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu zawieszonego PM₁₀.

Działania prewencyjne i operacyjne wskazane do realizacji w ramach poszczególnych poziomów PDK przedstawiają się następująco:

1. Poziom 1 - OSTRZEŻENIE:

Działania prewencyjne:

- 1) zalecenie rezygnacji z korzystania z kominków opalanych drewnem w przypadku, jeżeli nie jest to jedyne źródło ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych,
- 2) zalecenie niestosowania dmuchaw do sprzątania.

Ogłoszenie OSTRZEŻENIA nie wymaga podejmowania działań operacyjnych.

2. Poziom 2 - ALARM I stopnia:

Wszystkie wskazane w przypadku wystąpienia poziomu 1 PDK, a ponadto:

Działania prewencyjne:

- 1) wzmożone kontrole w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach nie przeznaczonych do tego celu,
- 2) nakaz zraszania przyzmy materiałów sypkich w celu wyeliminowania pylenia (gdy temperatura powietrza wynosi powyżej 4°C),
- 3) zalecenie ograniczenia korzystania z samochodów na rzecz komunikacji publicznej lub przemieszczania się pieszo lub rowerem.

Ogłoszenie ALARMU I stopnia nie wymaga podejmowania działań operacyjnych.

3. Poziom 3 - ALARM II stopnia:

Wszystkie wskazane w przypadku wystąpienia poziomu 1 i 2 PDK, a ponadto:

Działania operacyjne mające na celu redukcję:

1) emisji powierzchniowej:

- a) ewentualny czasowy zakaz palenia w kominkach, jeżeli nie stanowią one jedyne źródła ogrzewania mieszkań w okresie grzewczym,
- b) wzmożenie kontroli w zakresie przestrzegania zapisów wynikających z tzw. uchwały antysmogowej, obowiązującej na terenie strefy kujawsko-pomorskiej.

2) emisji liniowej:

- a) ewentualny zakaz wjazdu samochodów na wyznaczone obszary w centrum miast,
- b) wprowadzenie darmowej komunikacji publicznej w czasie trwania Alarmu.

W odniesieniu do ludności na obszarze strefy kujawsko-pomorskiej zastosowanie się do działań wskazanych w PDK może przynieść pozytywne skutki w postaci ograniczenia negatywnego wpływu wysokich stężeń substancji na zdrowie i życie ludności. Wymaga to jednak zmian w zakresie:

- zwiększenia zasięgu systemu informowania o jakości powietrza,
- zwiększenia świadomości ekologicznej ludności,
- organizacji systemu kontroli realizacji działań krótkoterminowych,
- sposobu korzystania ze środków komunikacji,
- organizacji ruchu pojazdów na obszarach ograniczonych dla pojazdów powyżej 3,5 Mg w okresie trwania ALARMU II stopnia.

Uchwała tzw. „antysmogowa”

Na terenie województwa kujawsko – pomorskiego (w tym również na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego) obowiązuje od 2019 roku tzw. „uchwała antysmogowa”. Nadrzędnym celem uchwały „antysmogowej” określonej uchwałą nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. jest znacząca poprawa jakości powietrza na całym obszarze województwa kujawsko-pomorskiego. Uchwała wprowadza na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczenia i zakazy, obejmujące cały rok kalendarzowy, w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia i zakazy w zakresie ich eksploatacji to instalacje, w których następuje spalanie paliw stałych, w szczególności piece, kominki i kotły, w tym kotły wchodzące w skład zestawów zawierających kocioł na paliwo stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne, jeżeli spełniają jeden z poniższych warunków:

- 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania;
- 2) dostarczają ciepło do systemu ogrzewania wody użytkowej;
- 3) wydzielają ciepło poprzez:
 - a. bezpośrednie przenoszenie ciepła;
 - b. bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy;
 - c. bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza.

Ograniczenia i zakazy dotyczą podmiotów, które eksploatują ww. instalacje.

W instalacjach istniejących oraz oddanych do eksploatacji zakazuje się stosowania:

- 2. węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;
- 3. mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 4. paliw w postaci sypkiej, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%;
- 5. biomasy stałej o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%.

Wprowadzone powyższą uchwałą zakazy i ograniczenia obowiązują lub zaczną obowiązywać według poniższych dat:

- zakaz palenia węglem brunatnym oraz mułami i flotokoncentratami węglowymi (także ich pochodnymi), miałem węglowym najgorszej jakości i mokrą biomasą (np. niesezonowanym drewnem) – od 1 września 2019 r.,
- obowiązek posiadania świadectwa jakości używanego paliwa stałego – od 1 września 2019 r.,
- zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych – od 1 stycznia 2024 r.,

- zakaz używania ogrzewaczy pomieszczeń (np. kominków) niemieszczących się w standardach emisji i efektywności energetycznej – od 1 stycznia 2024 r.,
- zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej 5. klasy – od 1 stycznia 2028 r.

Źródła komunikacyjne

Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest zły stan techniczny pojazdów, nieodpowiednia ich eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu lub małą przepustowością dróg. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Na poziom emisji spalin, a w konsekwencji na stan powietrza atmosferycznego, wpływa dostępność do publicznych środków transportu oraz zwiększenie natężenia transportu indywidualnego. Aktualnie obserwuje się ogólną tendencję obniżania się standardów zbiorowego transportu pasażerskiego i dynamiczny wzrost transportu indywidualnego ze wszystkimi negatywnymi skutkami tego stanu.

Drogi w powiecie golubsko-dobrzyńskim stanowią: droga krajowa nr 15, drogi wojewódzkie nr 649, 554, 569, 556, 534 i 548 oraz drogi powiatowe i gminne. Długość dróg powiatowych na terenie powiatu w ciągu ostatnich trzech lat nie uległa zmianie i wynosi 241,5 km.

W zakresie emisji komunikacyjnej podjęto działania w zakresie bezpośredniej możliwości wpływu samorządu na modernizację dróg powiatowych i gminnych, co może mieć wpływ na niższe spalanie paliw przez pojazdy silnikowe.

Źródła energetyczne i przemysłowe

W większości gmin powiatu golubsko-dobrzyńskiego głównym źródłem zanieczyszczeń energetycznych są instalacje lokalne, dedykowane dla poszczególnych budynków.

Na stan jakości powietrza wpływ ma również stopień gazyfikacji poszczególnych gmin. Długość czynnej sieci dystrybucyjnej na terenie powiatu systematycznie wzrasta, co pokazuje stopniowy rozwój sieci gazowej na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego, szczególnie na terenie miasta Golub-Dobrzyń.

Na terenie gmin Ciechocin, Radomin i Zbójno nie funkcjonuje sieć gazowa. Z powodu braku infrastruktury gazowej mieszkańcy korzystają z gazu propan-butan dystrybuowanego w butlach lub zbiornikach przydomowych oraz z innych nośników energii.

Niska emisja

Zanieczyszczenie powietrza wynika głównie z tzw. emisji niskiej i jest generalnie związane ze strukturą zużycia paliw do celów grzewczych. Spaliny pochodzące ze źródeł niskiej emisji są coraz poważniejszym problemem ekologicznym, ekonomicznym i społecznym. Największy odsetek całkowitego zużycia paliw w powiecie stanowi przede wszystkim węgiel kamienny i koks, przy czym część mieszkańców ze względów ekonomicznych korzysta z niskiej jakości asortymentów węgla, o dużej zawartości siarki i popiołu, w tym miałów węglowych. Z tego też względu, szczególnie w okresie zimowym, odczuwalna jest obecność dymu, unoszącego się z kominów domowych palenisk. Dodatkowym czynnikiem potęgującym jest to, że wprowadzanie zanieczyszczeń następuje z kominów o niewielkiej wysokości. Z niskich źródeł emitowane są substancje alergizujące, toksyczne i kancerogenne, m.in. tlenki węgla, siarki, azotu, związki chloru, fluoru, metali ciężkich oraz pyły i WWA.

Znaczna ilość gospodarstw domowych na terenach wiejskich powiatu golubsko-dobrzyńskiego ogrzewana jest piecami węglowymi, olejowymi, drewnem i ekogroszkiem.

Niektórzy mieszkańcy powiatu korzystają również z gazu ziemnego oraz gazu propan butan z butli, głównie w celach sporządzania posiłków. Zauważa się trend wykorzystywania w tych celach energii elektrycznej.

Gminy z terenu powiatu golubsko-dobrzyńskiego realizują szereg działań w celu redukcji niskiej emisji. Działania te określone zostały w opracowanych gminnych Planach gospodarki niskoemisyjnej (PGN). Część gmin posiada ponadto opracowane. PGN bazują na przeprowadzonej inwentaryzacji źródeł emisji, w oparciu o którą proponują konkretne działania i przedstawiają efekty ekologiczne ich realizacji. Jednym z rozwiązań zmierzających do ograniczenia niskiej emisji jest zmiana źródła ogrzewania na bardziej ekologiczny. Zgodnie z informacją podaną

w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej”, to właśnie niska emisja jest jednym z podstawowych źródeł występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu na terenie strefy. W ww. POP przedstawione zostały działania, których realizacja przyczyni się do redukcji zanieczyszczeń powietrza. Działaniami tymi są:

- 1) zastąpienie niskosprawnych urządzeń grzewczych podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalanymi gazem;
- 2) prowadzenie działań zmierzających do wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe na:
 - kotły zasilane olejem opałowym;
 - ogrzewanie elektryczne;
 - OZE (np. pompy ciepła);
 - nowe kotły węglowe lub na biomasę spełniające wymagania ekoprojektu,

tam, gdzie nie zakazuje tego uchwała antysmogowa.

Wymiany niskosprawnych źródeł ciepła należy przeprowadzać w budynkach mieszkalnych (jedno i wielorodzinnych), lokalach, budynkach użyteczności publicznej, budynkach usługowych, produkcyjnych i handlowych;

- 3) stosowanie w nowo powstałych budynkach następujących źródeł ogrzewania: podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej, OZE (np. pompy ciepła), urządzenia opalone olejem, ogrzewanie elektryczne lub montaż nowych kotłów węglowych lub na biomasę spełniających wymagania ekoprojektu.

Ponadto w ramach działania w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych wskazane jest prowadzenie działań termomodernizacyjnych, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.

Emisja niezorganizowana

Do emisji niezorganizowanej zalicza się emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza z obiektów powierzchniowych takich jak składowiska, oczyszczalnie ścieków jak również emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych np. spawanie, czy lakierowanie wykonywane poza obrębem warsztatu, czy spalanie na powierzchni ziemi, jak wypalanie traw itp. W przypadku takich źródeł jak składowiska odpadów, czy oczyszczalnie ścieków istotnym czynnikiem uciążliwości są substancje złowne (uciążliwość zapachowa niektórych instalacji).

Oprócz wymienionych powyżej źródeł emisji substancji złownych w środowiskach wiejskich funkcjonować mogą również instalacje przeznaczone do chowu zwierząt wprowadzające do powietrza związki pochodzenia organicznego np. amoniak, siarkowodor, merkaptany. Na chwilę obecną nie ma podstaw prawnych do rozwiązywania problemu uciążliwości zapachowej niektórych typów działalności gospodarczej.

Emisja transgraniczna

Ze względu na lokalizację powiatu golubsko-dobrzyńskiego, niezależnie od emisji z obiektów zlokalizowanych na jego terenie, znaczny wpływ ma napływ zanieczyszczeń z terenów ościennych. Biorąc pod uwagę przeważający kierunek wiatrów założyć można, że najwięcej zanieczyszczeń napływowych kierowana jest z terenu miasta Bydgoszczy, w którym poza instalacjami zbiorowego ogrzewania mamy również do czynienia z niską emisją, zanieczyszczeniami przemysłowymi oraz z komunikacyjnymi, które bezpośrednio wpływają na ościenną gminę. Nie bez znaczenia jest również emisja transgraniczna z powiatu toruńskiego. Trudno jest jednak oszacować wielkość emisji napływającej spoza terenu powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Działania Powiatu i Gmin

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego prowadzone są bieżące czynności w zakresie kontroli przestrzegania warunków udzielonych pozwoleń emisyjnych. W szczególności Starosta Golubsko-Dobrzyński dokonuje bieżącej analizy otrzymywanych sprawozdań w zakresie pomiarów wielkości emisji rzeczywistej (w przypadku podmiotów, których dotyczy taki obowiązek), w odniesieniu do warunków ustalonych w pozwoleniach. W razie stwierdzonych naruszeń warunków pozwoleń emisyjnych wszczynane są z urzędu postępowania w trybie art. 195 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Ponadto prowadzone są również postępowania interwencyjne, w przypadku skarg na uciążliwości środowiskowe związane z funkcjonowaniem instalacji będących źródłem emisji gazów i pyłów do powietrza (w trybie art. 237 i art. 362 ustawy Prawo ochrony środowiska).

W przypadku tzw. średnich źródeł spalania paliw (MCP) (w odniesieniu do instalacji nie objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia), wydawane są tzw. decyzje eksploatacyjne, w trybie art. 154 ustawy Prawo ochrony środowiska. Wszelkie informacje na temat wydanych decyzji, bądź też przyjętych zgłoszeń dotyczących źródeł MCP – przekazywane są do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE), zgodnie z wymogami określonymi w art. 152a i art. 188a ustawy Prawo ochrony środowiska.

W kwestii zagadnień związanych z ochroną powietrza Starosta Golubsko-Dobrzyński realizuje również zadania związane z udzielaniem uprawnień na tzw. uczestnictwo w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12.06.2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Na bieżąco realizowane są również działania nałożone na organy powiatów, wynikające z „Programu Ochrony Powietrza” obowiązującego aktualnie na terenie strefy kujawsko-pomorskiej.

W kontekście zadań ustalonych w w/w programach ochrony powietrza Starosta Golubsko-Dobrzyński realizuje bieżące działania w następującym zakresie:

- wymiana niskosprawnych urządzeń, wykorzystywanych w indywidualnych systemach grzewczych o mocy do 1 MW w obiektach użyteczności publicznej będących w zarządzie powiatu golubsko-dobrzyńskiego, w tym również w jednostkach podległych Starostwu, na nowe, ekologiczne o wyższej sprawności, niepowodujące nadmiernej emisji zanieczyszczeń,
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez termomodernizację budynków, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej w budynkach użyteczności publicznej, będących w zarządzie powiatu golubsko-dobrzyńskiego, w tym również w jednostkach podległych Starostwu,
- wprowadzanie nowej i poprawa stanu istniejącej zieleni w pasach drogowych dróg powiatowych,
- budowa, modernizacja i remonty dróg powiatowych,
- wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych na terenie powiatów – kontrola prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów.

Oprócz tzw. działań miękkich, zarówno Starosta Golubsko-Dobrzyński jak i poszczególne Gminy wdrażają i realizują również działania kosztowe, mające na celu poprawę jakości powietrza. Należy zauważyć, że działania w zakresie przebudowy dróg i budowy ścieżek rowerowych, oprócz wpływu na jakość powietrza mają również wpływ na klimat akustyczny w powiecie golubsko-dobrzyńskim.

W zakresie termomodernizacji obiektów należących do Powiatu, w latach 2023-2024 realizowana była termomodernizacja zabytkowego budynku byłego Sądu w Kowalewie Pomorskim, adaptowanego na Szkołę Muzyczną I stopnia, przy ulicy Odrodzenia 5, 87-410 Kowalewo Pomorskie. Prace kontynuowane były w 2025 r.

W najbliższych latach przewiduje się termomodernizację następujących obiektów:

- Budynek Zespołu Szkół nr 3 przy ulicy Marii Konopnickiej 15 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Budynek Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim przy ulicy Św. Mikołaja 6, 87-410 Kowalewo Pomorskie,
- Budynek Biurowy położony przy ulicy Doktora Jerzego Gerarda Koppa 1A, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Budynek Publicznej Szkoły Muzycznej I stopnia w Kowalewie Pomorskim przy ulicy Odrodzenia 7, 87-410 Kowalewo Pomorskie.

W przypadku termomodernizacji budynków zwraca się uwagę na potencjalne siedliska gatunków chronionych, w szczególności ptaków i nietoperzy. Niewłaściwie prowadzone prace budowlane mogą naruszać przepisy ustawy o ochronie przyrody a także przyczyniać się do zmniejszenia populacji gatunków chronionych. Wszelkie prace remontowe i budowlane przeprowadza się poza okresem rozrodu gatunków dziko żyjących zwierząt. W przypadku gdy czynności naruszają ustawę przed ich wykonaniem należy uzyskać stosowne zezwolenie wydane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

4.1.3 Hałas

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego największy problem stwarza hałas komunikacyjny. Ponadto występuje hałas przemysłowy, w tym hałas od turbin wiatrowych.

Hałas drogowy

Ruch samochodowy jest najpowszechniej występującym źródłem hałasu środowiskowego, ze względu na jego wnikanie w każdą dziedzinę życia człowieka (powszechność dostępu do samochodu i coraz bardziej rozbudowywana sieć dróg miejskich, osiedlowych i pozamiejskich).

Pomiary hałasu samochodowego w Polsce wykonywane są przede wszystkim przez GIOŚ oraz zarządców dróg. GIOŚ realizuje monitoringowe pomiary i badania hałasu komunikacyjnego (co oznacza tutaj – systematyczne obserwacje itp.), w miejscowościach poniżej 100 tys. mieszkańców oraz na terenach niewymienionych w art. 117 ust. 2 ustawy Poś, tj. przy drogach, którymi przemieszcza się mniej niż 3 mln pojazdów samochodowych rocznie. Natomiast zgodnie z art. 175 Poś zarządzający drogą jest zobowiązany do okresowych pomiarów hałasu od dróg o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, na podstawie, których sporządzane są strategiczne mapy hałasu.

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego zasadniczy szkielet układu drogowego tworzą drogi krajowe (ok. 25,5 km) i wojewódzkie (ok. 85 km) oraz powiatowe (241,487 km), w tym:

- a) drogi z nawierzchnią bitumiczną – 233,812 km
- b) drogi z nawierzchnią gruntową – 3,929 km
- c) drogi z nawierzchnią tłuczniovą – 3,746 km
- 2. Łączna ilość obiektów mostowych – 6 szt.
- 3. Łączna ilość przepustów (światło pow. 2500) - 4 szt.

Natężenie ruchu pojazdów, jest głównym generatorem hałasu drogowego, dlatego ma największy wpływ na jego poziom. Obserwowany w ostatnich latach bardzo dynamiczny przyrost liczby pojazdów oraz wzrost ich natężenia na sieci dróg spowodował przyrost powierzchni terenów zagrożonych hałasem drogowym.

Głównymi Pomiarami Ruchu Drogowego na terenie kraju objęte są drogi wojewódzkie oraz krajowe. GPR przeprowadzane są co 5 lat (ostatnie dane są za 2020 r.).

Z zebranych danych wynika, że najwyższy średni dobowy ruch pojazdów występuje na drodze krajowej nr 15.

Średni dobowy ruch pojazdów występuje na odcinkach:

- Turzno – Kowalewo Pomorskie,
- Kowalewo Pomorskie – Lipnica,
- Lipnica – Wrocki,
- Wrocki - Szabda.

Również na drogach wojewódzkich notuje się bardzo duże natężenie ruchu w tym również samochodów ciężarowych.

W powiecie golubsko-dobrzyńskim do najbardziej zagrożonych hałasem komunikacyjnym zaliczyć należy miejscowości o zwartej zabudowie, przez które przebiegają wyżej scharakteryzowane drogi.

W latach 2022-2024 nie były wykonywane pomiary hałasu drogowego na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Hałas kolejowy

Przez powiat golubsko-dobrzyński przebiega linia kolejowa 353 łącząca relacji Poznań Wschód – Skandawa, przebiegająca przez Kowalewo Pomorskie. W ruchu regionalnym linia pozwala na bezpośredni dojazd do Torunia, Olsztyna czy Jabłonowa Pomorskiego. Ze względu na brak pomiarów hałasu wzdłuż tej linii kolejowej nie można jednoznacznie stwierdzić czy występują przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu podczas ruchu pociągów. Można stwierdzić, że uciążliwość hałasu kolejowego w powiecie golubsko-dobrzyńskim jest marginalna. Dotyczy bowiem tylko obszarów bezpośrednio przyległych do linii kolejowych, a te najczęściej

przebiegają z dala od terenów zwartej zabudowy mieszkaniowej. Ponadto sieć linii kolejowych systematycznie się zmniejsza, zmniejsza się też częstotliwość kursowania oraz długość składów pociągów.

Hałas przemysłowy

W stosunku do skali problemu jakim jest hałas komunikacyjny, uciążliwość hałasu przemysłowego w powiecie jest niewielka. Emisje hałasu przemysłowego na terenie powiatu koncentrują się w bezpośrednim sąsiedztwie największych zakładów przemysłowych i mogą być odczuwalne na styku z zabudową mieszkaniową.

Hałas przemysłowy na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego nie jest istotny, gdyż na tym terenie przemysł jest słabo rozwinięty. Nie oznacza to jednak, że problem w ogóle nie istnieje. W celu ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem hałasu Starosta Golubsko-Dobrzyński wydaje decyzje o dopuszczalnych poziomach hałasu, z których 7 jest aktualnie obowiązujących. Wymieniono je w tabeli. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego nie wydawał takich decyzji.

W latach 2022-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska nie przeprowadził pomiarów hałasu przemysłowego na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Hałas rolniczy

Źródłem hałasu na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego, przede wszystkim na terenach wiejskich jest użytkowanie maszyn i urządzeń rolniczych (kombajny, ciągniki rolnicze, kosiarki, dmuchawy do zboża, śrutowniki itp), zwłaszcza w okresie wykonywania prac polowych. Oprócz źródeł powyższych, na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego jest wiele różnorodnych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, z tego większość stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz spółki prawa handlowego.

W celu ograniczenia uciążliwości związanej z nadmierną emisją hałasu prowadzona jest działalność kontrolna u źródła, realizowana w sytuacji zgłoszenia przez mieszkańców problemów z hałasem. Nakładane na podmioty i jednostki gospodarcze kary finansowe oraz wyznaczane działania pokontrolne sprawiają, że w większości przypadków proces osiągania komfortu akustycznego jest w zakładach celem priorytetowym.

Hałas turbin wiatrowych

Źródłem hałasu mechanicznego i aerodynamicznego są turbiny wiatrowe. Uciążliwości wynikające z dźwięków emitowanych przez turbiny wiatrowe, uzależnione są od stanu technicznego turbin, rodzaju śmigieł, poziomu hałasu tła i od odległości od urządzenia. Lokalizacje siłowni wiatrowych na terenie powiatu należy planować w maksymalnej możliwej odległości od obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

Zgodnie z danymi OSD Energa Operator S.A. na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego występuje 13 elektrowni wiatrowych, o łącznej mocy zainstalowanej 12,980 MW.

Działania Powiatu i Gmin

Zgodnie z art. 115 a ustawy Prawo ochrony środowiska Starosta Golubsko-Dobrzyński wydaje decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu w przypadku stwierdzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu. W latach 2022-2024 nie były prowadzone, m.in. przez WIOŚ, pomiary hałasu w środowisku, podczas pracy produkcyjnej zakładów położonych na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego. W latach 2022-2024 wniesiono do Starosty 26 skarg na hałas.

4.1.4 Promieniowanie elektromagnetyczne

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są:

- stacje radiowe i telewizyjne,
- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
- stacje przekątnikowe telefonii komórkowej,
- zespoły sieci i urządzeń elektrycznych w gospodarstwie domowym,
- urządzenia radiolokacyjne i radionawigacyjne.

Przez powiat będą linie wysokiego, średniego i niskiego napięcia. Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego zlokalizowane są również Główne Punkty Zasilania (GPZ): Kowalewo Pomorskie i Golub-Dobrzyń. Instalacje te są źródłem promieniowania elektromagnetycznego do środowiska.

Operatorem dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych na terenie powiatu jest Energa Operator S.A. Oddział w Toruniu. Zgodnie z informacją przekazaną przez OSD na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego występują:

- Linie sieci nN napowietrzne: 966,202 km i kablowe: 330,784 km,
- Linie sieci SN napowietrzne: 576,449 km i kablowe: 106,229 km,
- Linie sieci WN napowietrzne: 40,24 km.

Energa Operator S.A. posiada na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego umowy z odbiorcami w różnych grupach przyłączeniowych, w poniższych ilościach rocznych:

- 2021 – 7072 szt.,
- 2022 – 7652 szt.,
- 2023 – 8387 szt.,
- 2024 – 8964 szt.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, w ramach Programu Czyste Powietrze (umowy zakończone, dla których wypłata dofinansowania nastąpiła w latach 2021-2024) liczba udzielonych i rozliczonych zadań ze wskazaniem ilości przedsięwzięć termomodernizacyjnych oraz wymian źródeł ciepła, a także ilość i moc instalacji PV:

- przedsięwzięcia termomodernizacyjne: 1012 szt.
- wymiana źródeł ciepła: 938 szt.
- ilość instalacji PV: 237 szt.
- moc instalacji PV: Brak danych. Przyjmuje się średnią moc instalacji 5 kW.

Anteny stacji bazowych telefonii komórkowych sytuowane są w taki sposób, aby promieniowanie wyższe od dopuszczalnego nie występowało w miejscach dostępnych dla ludzi. Większych wartości natężenia pola elektromagnetycznego należy spodziewać się w otoczeniu stacji, gdzie umieszczone są anteny kilku operatorów. Dlatego w otoczeniu tych stacji należałoby prowadzić pomiary pól elektromagnetycznych.

Bardzo duże niepokoje społeczne może wzbudzać sieć 5G, jednak do roku 2022 na terenie powiatu nie pojawiły się stacje bazowe sieci 5G, czyli o częstotliwości z zakresu 3,4-3,8 GHz.

W ramach monitoringu Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania kontrolne poziomów pól w środowisku, na podstawie których między innymi prowadzi rejestr zawierający informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Wartości dopuszczalne PEM określa się dla miejsc dostępnych dla ludności zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2630). Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na danym obszarze.

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego badania poziomu pól elektromagnetycznych prowadzono w 2022 r. w punktach pomiarowych wyznaczonych w ramach stałej sieci monitoringu: tj. w Golubiu-Dobrzyniu przy ul. Szosa Rypińska 20 (punkt E-5) oraz w Kowalewie Pomorskim przy ul. Szpitalnej 2 (punkt E-9) oraz w punktach pomiarowych wyznaczonych w ramach monitoringu badawczego, tj. we Wrockach gm. Golub-Dobrzyń (punkt GW-9), w Radominie (punkt GW-16) oraz w Zbójnie (GW-23).

Na podstawie pomiarów wykonanych w 2022 r. w województwie kujawsko-pomorskim obliczono wskaźnik W_{ME} dla 59 punktów pomiarowych. W żadnym z nich nie przekroczył on wartości 1, co oznacza, że dopuszczalne poziomy pole elektromagnetyczne są dotrzymane. W punktach pomiarowych na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego wartości wskaźnika W_{ME} kształtowały się następująco:

- E-5 – 0,04,

- E-9 – 0,04,
- GW-9 – 0,02,
- GW-16 – 0,07,
- GW-23 – 0,03.

Analiza badań przeprowadzonych w 41 punktach pomiarowych stałej sieci monitoringu oraz w 23 punktach monitoringu badawczego w ramach realizacji państwowego monitoringu środowiska w 2022 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, wykazuje utrzymywanie się wartości mierzonych pól elektromagnetycznych na bardzo niskim poziomie (najwyższą wartość wskaźnika W_{ME} na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego odnotowano w punkcie zlokalizowanym w Radominie).

Oprócz prowadzonych pomiarów natężenia pól elektromagnetycznych WIOŚ w Bydgoszczy prowadzi również działalność kontrolną sprawozdań z pomiarów przekazanych do WIOŚ przez prowadzących instalacje oraz użytkowników urządzeń emitujących PEM. Wyniki kontroli przeprowadzonych w 2020 roku nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych norm PEM w środowisku.

Działania Powiatu i Gmin

Zgodnie z art. 378 ustawy POŚ Starosta Golubsko-Dobrzyński jest organem właściwym do przyjęcia zgłoszenia instalacji wytwarzającej pola elektromagnetyczne, na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego. Udostępnia na stronie internetowej Starostwa Powiatowego informacje o instalacjach wytwarzających pola elektromagnetyczne, objęte obowiązkiem zgłoszenia.

W ramach ustawowych obowiązków, realizowane są zadania:

- bieżące prowadzenie rejestru PEM,
- przyjmowanie zgłoszeń,
- wydawanie zaświadczeń o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu w związku ze zgłaszaniem instalacji PEM,
- wnoszenie sprzeciwu w drodze decyzji do zgłoszonej bądź zmienionej w sposób istotny instalacji.

Z danych przekazanych przez Gminy powiatu golubsko-dobrzyńskiego wynika, że Gminy w latach 2022-2024 nie realizowały działań kosztowych mających na celu poprawę jakości środowiska z punktu widzenia oddziaływania PEM.

4.1.5 Gospodarowanie wodami

Wody podziemne

Powiat golubsko-dobrzyński położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Położony jest jednak w zasięgu 2 Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 39 i nr 38. JCWPd nr 39 obejmuje prawie cały powiat, natomiast JCWPd nr 38 obejmuje jego północno-zachodnią część. JCWPd nr 38 i 39 to wody o dobrej jakości, niezagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych

Z obowiązującego podziału wynika, iż teren powiatu golubsko-dobrzyńskiego znajduje się w granicach JCWPd nr 38 i 39.

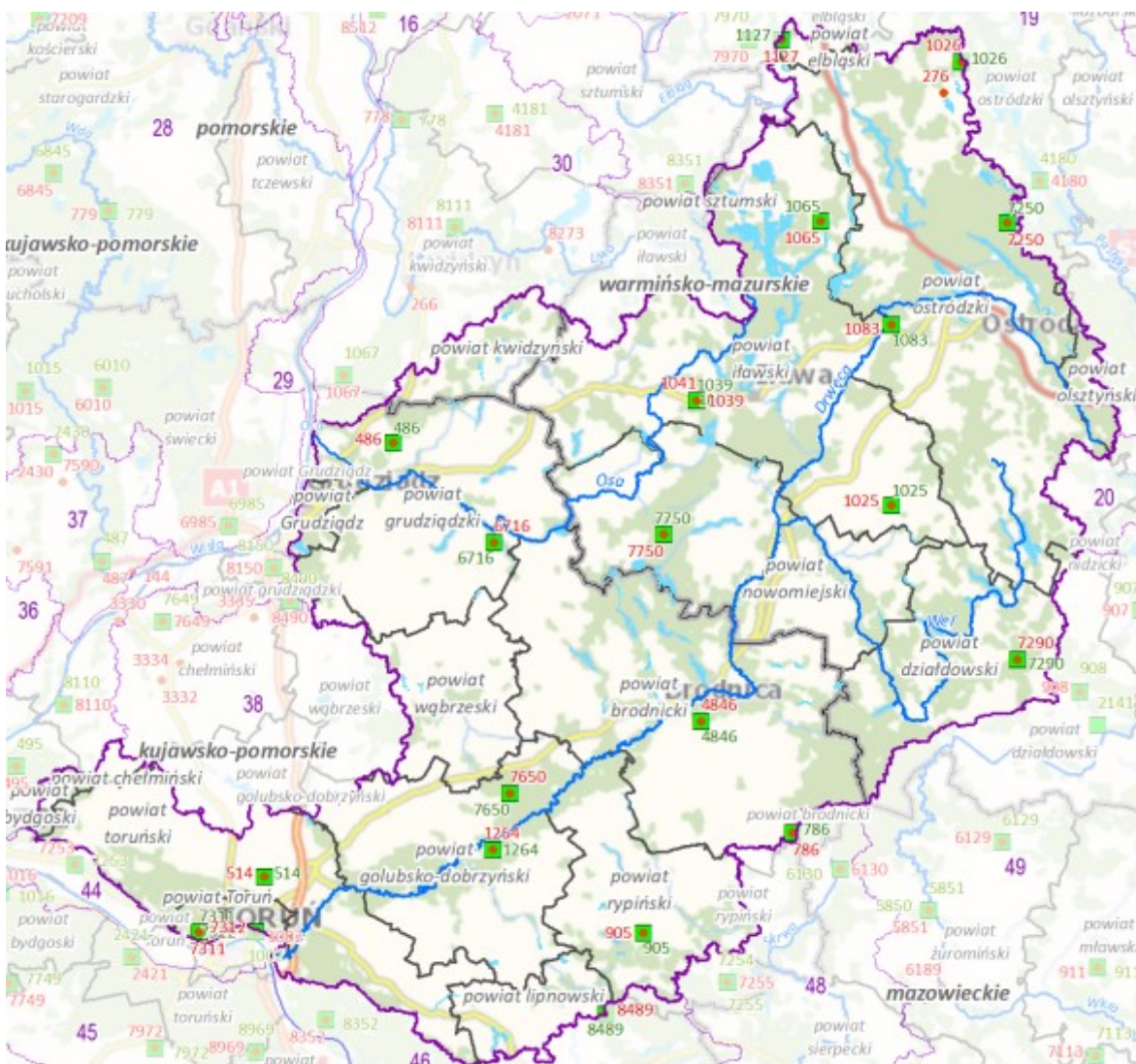
Jednolite części wód podziemnych na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 4.1.5-1 Jednolite części wód podziemnych na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego

Lp.	Nazwa gminy	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych? (zagrożona/niezagrożona)
1	2	3	4	5
1	Ciechocin	PLGW200039	39	Zagrożona chemicznie
2	Miasto Golub-Dobrzyń	PLGW200039	39	Zagrożona chemicznie
3	Golub-Dobrzyń	PLGW200039	39	Zagrożona chemicznie

Źródło: Wody.gov.pl

Powierzchnia – 7573,5 km²

Źródło: pgi.gov.pl

Powierzchnia – 735,5 km²

Rysunek nr 4.1.5-2 JCWPd nr 38
Źródło: pgi.gov.pl

Ogólną charakterystykę JCWPd znajdujących się na obszarze Gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 4.1.5-2. Ogólna charakterystyka JCWPd na obszarze powiatu golubsko-dobrzyńskiego

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)	Europejski kod JCWPd	PLGW200038		PLGW200039	
		38		39	
Lokalizacja	Dorzecze	Wisły		Wisły	
	Region wodny	Dolnej Wisły		Dolnej Wisły	
	RZGW	Gdańsk		Gdańsk	
Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna	Liczba pięter wodonośnych	2		3	
Ocena stanu		dobry		dobry	
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych		niezagrożona		zagrożona chemicznie	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

W Polsce zasoby wód zarówno podziemnych jak i powierzchniowych są dość ubogie. Monitoring wielkości tych zasobów, ich wykorzystania i strat wody jest także niezadowolający.

W wodach powierzchniowych zmagazynowane jest ok. 40 km³ wody, podziemny rezerwuuar stanowi ok. 5000 km³ czyli ponad 100% więcej. Związane jest to z występowaniem dobrze przepuszczalnych ośrodków skalnych, zapewniających niemal ciągle dopływ wód podziemnych.

Ramowa Dyrektywa Wodna oraz Dyrektywa Wód Podziemnych podaje definicję zasobów wód dostępnych do zagospodarowania (zasoby dyspozycyjne) – jest to różnica pomiędzy zasobami odnawialnymi systemu wód podziemnych a wielkością nienaruszalnych przepływów rzecznych. Jest to więc ilość wód podziemnych możliwych do pobrania z systemu hydrogeologicznego bez pogarszania ich stanu chemicznego oraz z zachowaniem pożądanego stanu ekosystemów zależnych od wód podziemnych.

Powiat golubsko-dobrzyński leży na obszarze dorzecza Dolnej Wisły, którego zasoby dyspozycyjne wynoszą 3 107 412 m³/d. Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego zasoby eksploatacyjne wód podziemnych wynoszą 165 000 m³/h.

Według prowadzonych wieloletnich badań w latach 1960-2011 pobór wód podziemnych wynosił średnio 1843,5 mln m³ i był znacznie niższy niż pobór wód powierzchniowych. Jednocześnie zapotrzebowanie na wodę pitną w 70% jest pokrywane z zasobów podziemnych. Dokładna ocena tego poboru nie jest jednak możliwa ze względu na to iż przy zwykłym korzystaniu z wód (setki tysięcy indywidualnych gospodarstw) nie potrzebne są pozwolenia a tym samym nie ma rejestru takiego poboru.

Wody powierzchniowe

Powiat golubsko-dobrzyński położony jest w większości w granicach jednostki hydrologicznej – dorzecza Wisły, w regionie wodnym Dolnej Wisły. Sieć hydrograficzną powiatu tworzy rzeka Drwęca oraz jej dopływy: Struga Wąbrzeska, Struga Kujawska (Kujawka), Struga Dobrzyńska (Radomińska), Struga Ciechocińska, Ruziec i Lubianka.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia corocznie jest badana przez Państwowy Inspektorat Sanitarny w Golubiu-Dobrzyniu. W 2021 r. i 2022 r. odpowiadała pod względem fizykochemicznym i mikrobiologicznym we wszystkich wodociągach.

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego przeważają wody powierzchniowe o umiarkowanym potencjale ekologicznym. O wynikach potencjału ekologicznego wód decydowały wyniki badań biologicznych, fizykochemicznych i morfologicznych.

Według danych PGW WP na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego nie występują obszary szczególnego oraz średniego zagrożenia powodzią. Występują natomiast obszary zagrożone powodzią od rzeki Drwęcą i rzeki Ruziec, gdzie ryzyko wystąpienia powodzi wynosi 1%.

Jednolite części wód powierzchniowych na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 4.1.5-31 Jednolite części wód powierzchniowych na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Lokalizacja na terenie gminy	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych? (zagrożona/niezagrożona)
1	2	3	4	5
Jeziorne				
1	LW20220	Ruduskie	Zbójno	niezagrożona
2	LW20221	Oborskie	Zbójno	zagrożona
3	LW20249	Mlewieckie	Kowalewo Pomorskie	zagrożona
4	LW20238	Wielgie	Zbójno	niezagrożona
5	LW20242	Kamionkowskie	Kowalewo Pomorskie	niezagrożona
Rieczne				
6	RW20001128999	Drwęca od Struga Rychnowska do ujścia	Ciechocin	zagrożona
7	RW20001128989	Bacha od Zgniłki do ujścia	Kowalewo	zagrożona

Tabela nr 4.1.5-.31 Jednolite części wód powierzchniowych na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego

L.p.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Lokalizacja na terenie gminy	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych? (zagrożona/niezagrożona)
1	2	3	4	5
			Pomorskie	
8	RW20000928929	Struga Wąprzeska	Golub-Dobrzyń, Kowalewo Pomorskie	niezagrożona
9	RW20001028879	Rypienica z Dopływem z jez. Długiego	Radomin	zagrożona
10	RW20001128977	Drwęca od Brodniczki do Strugi Rychowskiej	Ciechocin, Golub-Dobrzyń, Kowalewo Pomorskie, M. Golub-Dobrzyń, Radomin, Zbójno	zagrożona
11	RW200009289149	Kujawka	Golub-Dobrzyń	zagrożona
12	RW200010289839	Bacha ze Zgniłą	Kowalewo Pomorskie	zagrożona
13	RW20001028934	Czarna	Golub-Dobrzyń, Kowalewo Pomorskie	zagrożona
14	RW200010289459	Ruziec z Dopływem z jez. Ugoszcz	Radomin	niezagrożona
15	RW20001028969	Lubianka	Ciechocin, Golub-Dobrzyń, Zbójno	zagrożona
16	RW20001128949	Ruziec od Dopływu z jez. Ugoszcz do ujścia	Golub-Dobrzyń, M. Golub-Dobrzyń, Radomin, Zbójno	niezagrożona
17	RW200010289329	Struga Dobrzyńska	Golub-Dobrzyń, M. Golub-Dobrzyń, Radomin	zagrożona
18	RW200010289729	Ciechocińska Struga	Ciechocin	niezagrożona
19	RW200009289789	Struga Rychnowska	Ciechocin, Kowalewo Pomorskie	zagrożona
20	RW200009289749	Struga Młyńska	Ciechocin, Golub-Dobrzyń, Kowalewo Pomorskie	niezagrożona

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl:4200/mapa>

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

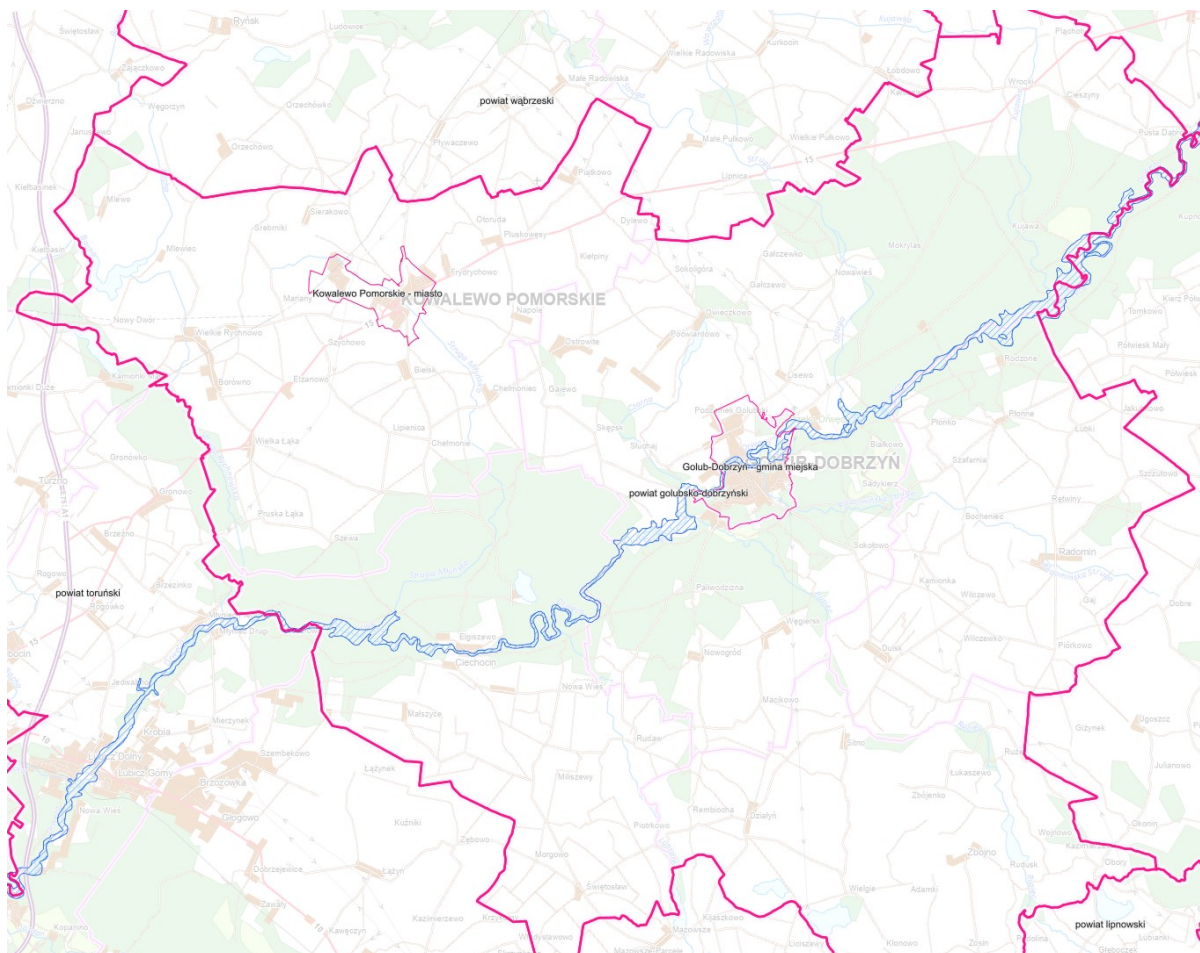
Według danych PGW WP na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego obszary zagrożone powodzią i obszary zagrożone podtopieniami występują na bardzo małym obszarze:

- na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego nie występują obszary wysokiego i średniego ryzyka powodziowego,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie zlokalizowane są w dolinie rzeki Drwęcy oraz rzeki Ruziec,
- obszary zagrożone podtopieniami występują wzdłuż rzeki Drwęcy.

Należy jednak podkreślić, że w przypadku obfitych opadów deszczu i wzmożonych przepływów wód mogą występować lokalne, krótkotrwałe podtopienia.

Mapę powiatu golubsko-dobrzyńskiego, z lokalizacją terenów, na których występuje prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek nr 4.1.5-3 Powiat golubsko-dobrzyński względem obszarów zagrożenia powodzią i terenów narażonych na podtopienia

Źródło: <http://polska.e-mapa.net/>

W celu, m.in. przeciwdziałania skutkom suszy, 28 września 2022 r. powstało Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego. Partnerstwo utworzyli przedstawiciele 11 podmiotów, a mianowicie:

- Gminy: Zbójno, Golub-Dobrzyń, Kowalewo Pomorskie, Ciechocin; Gmina Miasto Golub-Dobrzyń;
- Spółki Wodne: we Wrockach, w Bielsku, w Kowalewie Pomorskim;
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Toruniu;
- Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu;
- Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Golubiu-Dobrzyniu.

Zaproponowana przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi i realizowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego wspólnie z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego inicjatywa tworzenia Lokalnych Partnerstw Wodnych ma na celu wzmocnienie i rozwój współpracy wszystkich podmiotów działających na szczeblu regionalnym i lokalnym w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą.

Główne cele LPW na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego to:

- Poprawa stanu technicznego urządzeń wodnych dla racjonalnego gospodarowania wodą.
- Stworzenie instrumentów wsparcia organizacyjnego i doradczego dla Spółek Wodnych.

- Pozyskanie dodatkowego finansowania dla działań inwestycyjnych oraz remontowych.
- Aktywizacja środowiska lokalnego w zakresie budowania świadomości „wodnej”.
- Uzyskanie kompleksowej wiedzy nt. stanu gospodarowania wodami na terenie powiatu – diagnoza.
- Koordynacja działań w infrastrukturze wodnej poprzez wspólne planowanie działań.
- Integracja wszystkich podmiotów zainteresowanych gospodarką wodną.

Utworzone LPW będzie działać na rzecz wzmocnienia koordynacji działań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w zarządzaniu zasobami wody na poziomie regionalnym i lokalnym.²

4.1.6 Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie w wodę

Na koniec 2024 roku długość czynnej sieci rozdzielczej i przesyłowej na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego wyniosła 1 108,5 km, czyli niewiele mniej niż w 2020 roku (1 109,0 km). Stopień zwodociągowania w 2023 roku, czyli udział korzystających z instalacji w odniesieniu do ogółu mieszkańców (41 944 osoby – dane na koniec 2023 r.) wynosi w powiecie ok. 99,0%.

Na terenie poszczególnych gmin ludność zaopatrywana jest z ujęć komunalnych oraz ujęć zakładowych i indywidualnych.

Zużycie wody na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 4.1.6-2 Zużycie wody na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego

Nazwa	zużycie wody [m ³] w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca			zużycie wody [m ³] w gospodarstwach domowych na wsi na 1 mieszkańca			zużycie wody [m ³] w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat golubsko-dobrzyński	38,4	39,9	46,0	32,5	33,1	37,0	41,7	43,7	50,9
Miasto Golub-Dobrzyń	29,8	30,0	30,8	29,8	30,0	30,8	0,0	0,0	0,0
Ciechocin	44,2	48,2	49,2	0,0	0,0	0,0	44,2	48,2	49,2
Golub-Dobrzyń	40,8	43,7	39,7	0,0	0,0	0,0	40,8	43,7	39,7
Kowalewo Pomorskie	37,3	38,7	55,5	40,0	41,7	54,1	35,7	37,0	56,3
Radomin	45,8	52,9	73,7	0,0	0,0	0,0	45,8	52,9	73,7
Zbójno	47,6	42,0	45,8	0,0	0,0	0,0	47,6	42,0	45,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Porównując dane z lat 2021-2024 dotyczące zużycia wody oraz demografii możemy zauważyć, że w poszczególnych latach w powiecie oraz w gminach generalnie następuje wzrost zużycia wody. Największe zużycie wody zaobserwowano w gminie Radomin, najmniejsze natomiast w mieście Golub-Dobrzyń.

Gospodarka ściekowa

Według danych GUS stopień skanalizowania, czyli udział korzystających z instalacji (26 706 osób – dane na koniec 2023 r.) w odniesieniu do ogółu mieszkańców w powiecie golubsko-dobrzyńskim jest od lat niezmienny i wynosi ok. 62%. Najkorzystniej sytuacja przedstawia się na terenie miasta Golub-Dobrzyń – 95,5% oraz w gminie Golub-Dobrzyń – 73,2%. W pozostałych gminach wskaźnik ten jest dużo niższy (24,2÷50,9%).

² <https://www.lgdwabrzesno.pl/index.php/986-powolano-lokalne-partnerstwo-do-spraw-wody>

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wzrosła od 2022 r. o ok. 4,3 km, a liczba przyłączy o 9 sztuk.
Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego funkcjonuje 11 komunalnych oczyszczalni ścieków.

Ilość oczyszczanych ścieków komunalnych sukcesywnie wzrasta i w 2024 roku w stosunku do roku 2022 wzrosła o 92 dam³. Wynika to z rozwoju sieci kanalizacyjnej oraz ze stopnia skanalizowania powiatu.

Na podstawie ustawy z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, konieczne jest wyposażenie nieruchomości

w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest wówczas obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych.

W porównaniu z rokiem 2021 liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu w 2023 roku wzrosła o ok. 14%, a liczba zbiorników bezodpływowych zmniejszyła się o ok. 50%. Zauważa się wśród mieszkańców powiatu, a w szczególności terenów miejskich, odchodzenie od zbiorników bezodpływowych na rzecz przyłączenia do sieci kanalizacyjnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

4.1.7 Powierzchnia ziemi, gleby i kopaliny

Budowa geologiczna

Powiat golubsko-dobrzyński posiada zróżnicowaną budowę geologiczną, lecz na powierzchni całego obszaru zalegają osady czwartorzędowe. Są to osady lodowcowe, wodnolodowcowe, rzeczne, jeziorne oraz biogeniczne. Występujące na terenie powiatu kruszywa są wieku czwartorzędowego. Jakość kruszyw zależy w znacznym stopniu od typu genetycznego złożeń. Wyróżnia się tu trzy typy złożeń: polodowcowe, wodnolodowcowe oraz rzeczne. Złoża polodowcowe zostały zdeponowane w czasie nasunięcia lądolodu i osadzone w morenach akumulacyjnych. Złoża wodnolodowcowe powstały na przedpolach linii postojowych lądolodu w miejscach wypływu wód (sandry), jak również pod dnem i we wnętrzu lądolodu - w miejscach akumulacyjnej działalności wód lodowcowych (ozy, kemy).

Rzeźba omawianego terenu należy do urozmaiconych i została ukształtowana podczas ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Pojezierze Chełmińskie i Pojezierze Dobrzyńskie mają kształt równinnej, miejscami falistej moreny dennej, wyniesionej ponad dno doliny Drwęcy na wysokość 90-120 m. n.p.m. i opadającej miejscami w kierunku Drwęcy, do wysokości 50 m. n.p.m.

Morena denna urozmaicona jest licznymi formami wytopiskowymi do których należą: ozy i pagórki kemowe. Najciekawszą formą - nie tylko w skali regionu, ale i Europy - są tzw. „drumliny zbojeńskie”. Kształtem swym przypominają podłużne wały osiągające miejscami do 2 km długości, tworzące malownicze zespoły składające się z kilkunastu rzędów równoległych do siebie wzniesień, przedzielonych zagłębieniami bezodpływowymi.

Stopień antropogenicznych przekształceń rzeźby na opisywanym terenie jest niewielki. Istotne zmiany rzeźby występują w obrębie terenów zabudowanych i komunikacyjnych, gdzie istnieją liczne nasypy pod budynkami i terenami komunikacyjnymi, a w niektórych przypadkach niwelacje pierwotnie bardziej stromych powierzchni.

Zasoby geologiczne

W latach 2022-2024 nie zakończono eksploatacji kopalni złóż kruszyw naturalnych.

Obecnie eksploatuje się kruszywa naturalne piaski i żwiry w 6 złożach, będących pod nadzorem Starosty Golubsko-Dobrzyńskiego: „Podzamek Golubski I”, „Lisewo I”, „Mlewo IV”, „Macikowo”, „Nowy Dwór XI”, „Nowy Dwór XII”, (eksploatacja nastąpi po wygaszeniu koncesji na „Nowy Dwór XI”).

Zagrożeniami dla powierzchni ziemi mogą być procesy geodynamiczne, czyli ruchy masowe ziemi, związane przede wszystkim z działaniem sił przyrody, takimi jak gwałtowne opady deszczu, intensywne topnienie śniegu,

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 33
---	---	----------------------

podnoszenie się poziomu wód gruntowych oraz wezbrania rzek. Czynnikiem degradującym powierzchnię ziemi na terenie powiatu może być niekontrolowana eksploatacja kopalin, bez zezwolenia właściwych organów administracji.

Gminy nie mają kompetencji w odniesieniu do podmiotów eksploatujących kopaliny. Do zadań Gmin należy:

- zgłaszanie do Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego przypadków nielegalnej eksploatacji kopaliny,
- uzgadnianie koncesji geologicznych na wydobywanie kopaliny w odniesieniu do Studium lub miejscowego planu zagospodarowania terenu,
- opiniowanie decyzji ustalającej kierunek i zakończenie rekultywacji terenu poeksploatacyjnego,
- wydawanie decyzji o usuwaniu odpadów z miejsc do tego nie przeznaczonych, np. z dawnych wyrobisk, nie objętych decyzją rekultywacyjną.

Starosta jako organ administracji geologicznej przyjmuje, od zewnętrznych podmiotów gospodarczych i osób fizycznych, w formie zgłoszenia projekty robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych w celu pozyskania ciepła Ziemi dla potrzeb grzewczych tzw. pionowe kolektory oraz dokumentację powykonawczą z wykonania tych prac. Inne zadania starosty w tym zakresie to m.in.:

1. sprawowanie nadzoru i kontroli w zakresie wykonywania przez przedsiębiorcę uprawnień z tytułu udzielonych koncesji,
2. nadzór nad projektowaniem i wykonywaniem prac geologicznych oraz prawidłowością sporządzania dokumentacji geologicznych,
3. zatwierdzanie projektów prac geologicznych, których wykonywanie nie wymaga koncesji, w tym:
 - a. dotyczących ustalania zasobów ujęć wód podziemnych, w tym ujęć źródeł naturalnych i jeżeli udokumentowane zasoby lub przewidywana wydajność nie przekracza 50 m³/h,
 - b. dla określenia warunków hydrogeologicznych w związku z projektowaniem odwodnień budowlanych otworami wiertniczymi o przewidywanej wydajności do 50 m³/h, oraz odwodnień do wydobywania kopalin pospolitych ze złóż na powierzchni do 2 ha i przewidywanym rocznym wydobyciu do 20 000 m³, jak również w związku z zakończeniem lub zmianą poziomu odwadniania tych złóż, projektowaniem inwestycji mogących zanieczyścić wody podziemne oraz magazynowaniem i składowaniem na powierzchni odpadów,
 - c. dla ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych,
 - d. badań geologiczno-inżynierskich do projektowania i wykonywania inwestycji liniowych o zasięgu powiatowym,
4. przyjmowanie dokumentacji geologicznych dotyczących udzielonych koncesji oraz zatwierdzonych projektów prac geologicznych,
5. bilansowanie zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych,
6. gromadzenie przetwarzanie i udostępnianie danych geologicznych.

Wykaz terenów poddawanych rekultywacji i wymagających rekultywacji przedstawia się następująco:

- Podzamek Golubski I,
- Macikowo,
- Lisewo I,
- Mlewo IV,
- Nowy Dwór XI,
- Nowy Dwór XII
- Dulsk I,
- Mlewo DK,
- Nowy Dwór IX.

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego występują jedynie niewielkie obszary zagrożone ruchami masowymi, Państwowy Instytut Geologiczny w ramach realizacji Projektu SOPO (System Osłony Przeciw Osuwiskowej) przygotował wstępne informacje dotyczące problematyki ruchów masowych. Obecnie na interaktywnej mapie zamieszczonej na stronie <http://geozagrozenia.pgi.gov.pl/> nie są zawarte dane o terenach zagrożonych osuwiskami w powiecie golubsko-dobrzyńskim.

W ramach realizacji Projektu SOPO etap IV (2025-2029) w powiecie golubsko-dobrzyńskim planowane jest wykonanie Mapy osuwisk i terenów zagrożonych w skali 1 : 10 000 (MOTZ). Realizacja zadań związanych z ochroną zasobów geologicznych, wynikających z POŚ jest konieczna w celu przeciwdziałania niekorzystnym zmianom w środowisku.

Gleby

Gleby występujące na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego są zróżnicowane, co wynika z urozmaiconej morfologii terenu, jak i przestrzennego rozmieszczenia skał macierzystych, na bazie, których powstaje kompleks glebowy.

Rysunek nr 4.1.7-1 Jakość gleb w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego
Źródło: www.kpodr.pl

Na polodowcowej wysoczyźnie morenowej przeważają gleby brunatne i płowe wykształcone na glinie morenowej i piaskach gliniastych. W dolinie Drwęcy przeważają gleby bielicoziemne wykształcone na piaszczystych i żwirowych osadach rzecznych. W dnach zagłębień wytopiskowych i rynien polodowcowych wykształciły się gleby bagienne i mułowo-torfowe.

Na obszarze powiatu golubsko-dobrzyńskiego przestrzennie przeważają urodzajne gleby należące do kompleksu pszennego dobrego i żytniego bardzo dobrego. Łącznie zajmują ponad 60% użytków rolnych powiatu.

Najlepszymi warunkami przyrodniczymi do produkcji rolniczej odznacza się gmina Kowalewo Pomorskie, a także gmina Radomin. Znaczne obszary tych gmin leżą na polodowcowej, gliniastej i przeważnie płaskiej wysoczyźnie morenowej, na której wykształciły się urodzajne gleby. W 85% gleby oceniono jako dobre i średnie, z tego ok. 70% stanowią grunty orne a 6% użytki rolne. Główne typy gleb występujących to: gleby brunatne rozmieszczone głównie w północno-zachodniej, wschodniej oraz południowo-zachodniej części powiatu, gleby płowe obejmujące tereny przyległe do doliny Drwęcy i na południu oraz gleby bielice występujące przeważnie w pradolinie rzeki Drwęcy i dolinach jej dopływów. Najmniejszy obszar zajmują gleby powstałe w wyniku osuszania torfowisk. Są to tzw. gleby torfowe lub murszowe.

Gleby narażone są na procesy degradacji. Zjawiska te związane są z tzw. erozją wietrzną, która polega na wywiewaniu cząstek próchnicznych głównie na odkrytych i pozbawionych roślinności obszarach. Natomiast w strefach krawędziowych dolin i rynien występują procesy erozji wodnej powierzchniowej i wąwozowej, polegające na wymywaniu wierzchnich warstw gleby na terenach o wysokich spadkach. Zjawiska te występują głównie w strefach krawędziowych rynien i dolin polodowcowych.

Opisywane gleby należą do podatnych na suszę. Nasilające się stale wpływy różnorodnych form działalności rolniczej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu gołubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 35
---	---	----------------------

przejawiają się w postaci szeregu, form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych.

Powiat gołubsko-dobrzyński leży w strefie bardzo oraz silnie zagrożonej również jeśli chodzi o suszę atmosferyczną (długotrwały brak/deficyt opadów i towarzyszące im wysokie temperatury sprzyjające parowaniu wilgoci z gleby oraz roślinności). Z powyższych rysunków wynika, że miesiącami największego zagrożenia suszą rolniczą na terenie powiatu gołubsko-dobrzyńskiego w 2022 roku były marzec i sierpień.

Jak już wspomniano, powiat gołubsko-dobrzyński leży w strefie bardzo oraz silnie zagrożonej również jeśli chodzi o suszę atmosferyczną (długotrwały brak/deficyt opadów i towarzyszące im wysokie temperatury sprzyjające parowaniu wilgoci z gleby oraz roślinności). W celu, m.in. przeciwdziałania skutkom suszy, 28 września 2022 r. powstało Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Gołubsko-Dobrzyńskiego.

Gleby na terenie powiatu gołubsko-dobrzyńskiego nie były monitorowane w ostatnich latach w ramach państwowego monitoringu środowiska. Można założyć, że stan gleb jest podobny jak w analogicznych ze względu na charakter zabudowy i sposób zagospodarowania jednostkach administracyjnych.

Gleby narażone są na degradację głównie w związku z rozwojem sieci osadniczej i komunikacyjnej. Ulegają one zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej. Stan i jakość gleb są uzależnione od kompleksowego oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych. Do obszarów problemowych związanych z ochroną gleb na terenie powiatu gołubsko-dobrzyńskiego można zaliczyć: obszary zajmowane pod zabudowę oraz tereny narażone na oddziaływanie odcinków dróg o dużym natężeniu ruchu.

Dla gleb omawianego obszaru liniowym problemem są również zanieczyszczenia pyłowe, których źródłem jest głównie rozwijający się transport drogowy. Z komunikacją samochodową związane są takie zanieczyszczenia jak: substancje ropopochodne, metale ciężkie, związki azotu, węglowodory i inne, takie jak sól stosowana w czasie zimy, detergenty, itp. Zanieczyszczenia te występują w pasach przyległych do dróg powodując lokalne zanieczyszczenia gruntu, a w przypadku gruntów podatnych na infiltrację, również środowiska wodnego. Zanieczyszczenia mogą spływać z powierzchni dróg do rowów i dalej do wód powierzchniowych.

Brak istotnych źródeł zagrożeń, głównie ze strony przemysłu powoduje, że gleby powiatu nie są ponadnormatywnie zanieczyszczone.

Istotnym problemem, generalnie charakterystycznym dla obszarów zurbanizowanych, jest tendencja pomniejszania powierzchni zielonych z podłożem glebowym w wyniku zabudowy komunalnej i gospodarczej, degradacja gleb spowodowana przez roboty ziemne budowlane, prace remontowe.

4.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Odpady komunalne

Odpady komunalne zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach* (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1587 z późn. zm.) to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Odpady komunalne wytwarzane są przede wszystkim przez gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury (handel, usługi i rzemiosło, targowiska, szkolnictwo itp.).

Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579 ze zm.) zniesione zostały regiony gospodarki odpadami komunalnymi. Podmiot który prowadzi instalację przetwarzającą odpady komunalne stanowiące regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych, może przetwarzać niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2024 r.

W myśl art. 38b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579), Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w Biuletynie Informacji Publicznej, prowadzi listę:

1. funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów, o których mowa w art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach,
 2. instalacji komunalnych planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji.
- Wpisu na listę dokonuje się na pisemny wniosek prowadzącego instalację komunalną.

Gminy powiatu golubsko-dobrzyńskiego należą do wschodniego regionu gospodarki odpadami komunalnymi. Status instalacji regionalnych posiadają instalacje w Osnowie, Niedźwiedziu, Puszczy Miejskiej i Lipnie.

Moc przerobowa instalacji w regionie, w zakresie przetwarzania odpadów: komunalnych zmieszanych, zielonych i pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, jest wystarczająca i pozwoli na przetworzenie całego strumienia odpadów wytwarzanych w regionie. Moce przerobowe dla odpadów surowcowych, z uwagi na wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie, będą niewystarczające. Konieczne będzie doposażenie istniejących sortowni w urządzenia poprawiające efektywność sortowania odpadów lub budowa sortowni surowcowych.

Na terenie Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego nie ma czynnych składowisk odpadów komunalnych i składowisk odpadów przemysłowych. W 2015 r. roku zamknięto składowiska odpadów w miejscowości Rudaw (gmina Ciechocin), miejscowości Rembiocha (gmina Zbójno) oraz miejscowości Białkowo (gmina Golub-Dobrzyń).

Według danych GUS w 2024 r. na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego zebrano 12 469,92 Mg odpadów komunalnych, z czego 12 346,26 Mg z gospodarstw domowych, a 123,66 Mg z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji).

W ciągu ostatnich trzech lat ilość odpadów wytwarzanych na terenie powiatu uległa zmniejszeniu. Najwięcej odpadów komunalnych wytwarzanych jest w mieście Golub-Dobrzyń, a najmniej w gminie Radomin. Nie jest to jednak *stricto* związane z liczbą mieszkańców. Średni z trzech ostatnich lat wskaźnik masy odpadów komunalnych na mieszkańca w powiecie wynosi 3,43. Najwyższy wskaźnik obliczono dla gminy wiejskiej Golub-Dobrzyń (5,30) oraz gminy Radomin (5,01), a najniższy dla miasta Golub-Dobrzyń (2,56).

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się „u źródła” podstawowe surowce wtórne, takie jak: papier, tworzywo sztuczne, metale, szkło, odpady wielomateriałowe. Ponadto wydziela się odpady problemowe takie jak: zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki i chemikalia, odpady budowlane i remontowe itp. Do przyjmowania tego rodzaju odpadów i ich dalszego przekazywania przeznaczone są Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowane w Golubiu-Dobrzyniu, gminie Golub-Dobrzyń oraz w Kowalewie Pomorskim (w gminie Radomin planowana jest budowa PSZOK).

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego ilości odpadów zebranych selektywnie w latach 2022-2024 przedstawiały się następująco:

- 2022 – 4 221,25 Mg,
- 2023 – 3 929,52 Mg,
- 2024 – 4 364,64 Mg.

Analizując powyższe dane stwierdza się ogólny nieznaczny wzrost masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie z terenu powiatu w latach 2022-2024. W poszczególnych gminach masy zebranych selektywnie odpadów komunalnych są różne w poszczególnych latach: zauważa się w większości gmin spadek ilości tych odpadów w 2023 roku i wzrost w 2024 roku. Wyjątkiem są gminy Ciechocin i Zbójno, w których w trzech ostatnich latach następował sukcesywny wzrost ilości odpadów zebranych selektywnie. Najbardziej widoczny wzrost ilości ww. odpadów w roku 2024 w stosunku do roku 2022 jest w mieście Golub-Dobrzyń (86,2 Mg), najmniejszy wzrost

wystąpił w gminie Kowalewo Pomorskie (34,8 Mg). W gminie Golub-Dobrzyń masa odpadów zebranych selektywnie w roku 2024 zmniejszyła się o 106,7 Mg w stosunku do roku 2022.

Poziomy odzysku i recyklingu

Zgodnie z art. 3aa. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 733) z dnia 13 września 1996r., gminy są obowiązane osiągnąć za rok 2020 poziom:

- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo;
- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo.

Od 2021 r. zgodnie z zapisami art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązkowy poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych powinien do roku 2030 wynosić co najmniej:

- 25% wagowo - za rok 2022,
- 35% wagowo - za rok 2023,
- 45% wagowo - za rok 2024.

Gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029,
- 20% wagowo – za każdy rok w latach 2030–2034,
- 10% wagowo – w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w poszczególnych gminach przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 4.1.8-1 Osiągnięte poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w latach 2022-2024

Lp.	Poziomy	Rok	Wymagane	Poziomy osiągnięte					
				M. Golub-Dobrzyń	Ciechocin	Golub-Dobrzyń	Kowalewo Pomorskie	Radomin	Zbójno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%]	2022	nie więcej niż 35	4,10	14,05	0,11	2,22	4,75	11,42
2		2023	nie więcej niż 35	3,60	13,69	0,09	4,19	5,57	0,40
3		2024	nie więcej niż 35	b.d.	13,14	0,03	4,55	0,00	0,63
4	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych [%]	2022	co najmniej 25	b.d.	26,78	27,14	46,62	30,00	25,25
5		2023	co najmniej 35	25,29	21,18	36,64	36,76	38,86	35,89
6		2024	co najmniej 45	b.d.	22,70	46,86	41,12	45,88	49,96
7	Poziom składowania odpadów komunalnych [%]	2022	- *	b.d.	62,13	31,38	36,24	32,00	10,31
8		2023	- *	56	60,96	31,38	35,98	29,00	3,38

Lp.	Poziomy	Rok	Wymagane	Poziomy osiągnięte					
				M. Golub-Dobrzyń	Ciechocin	Golub-Dobrzyń	Kowalewo Pomorskie	Radomin	Zbójno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9		2024	- *	b.d.	66,65	8,64	37,78	19,55	7,61

* poziomy zaczął obowiązywać od 2025 r.

Gminy powiatu golubsko-dobrzyńskiego w większości spełniają wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, który za 2023 r. wynosił 35%, a za 2024 r. – 45% ogólnej masy odpadów komunalnych.

W gminach Miasto Golub-Dobrzyń i Ciechocin nie osiągnięto wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w 2023 r., natomiast w gminie Ciechocin i Kowalewo Pomorskie w 2024 r.

W myśl art. 38b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1587 z późn. zm.), w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579), Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w Biuletynie Informacji Publicznej, prowadzi listę:

- 1) funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów, o których mowa w art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach,
 - 2) instalacji komunalnych planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji.
- Wpisu na listę dokonuje się na pisemny wniosek prowadzącego instalację komunalną.

Dotychczasowe regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK), funkcjonujące na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, zapewniające mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku lub składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – stały się instalacjami komunalnymi i na listę, o której mowa powyżej zostały wpisane z urzędu przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Problemem w zakresie gospodarowania odpadami na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego są tzw. dzikie wysypiska odpadów. W latach 2021-2023 (brak danych dla roku 2024) na terenie powiatu zlikwidowano 13 dzikich wysypisk (w 2021 – 3, w 2022 – 4, w 2023 – 6). Dzikie wysypiska zlokalizowane były na terenie gminy wiejskiej Golub-Dobrzyń (3 szt.) oraz Kowalewo Pomorskie (10 szt.). W efekcie likwidacji ww. dzikich wysypisk zebrano ok. 5,6 Mg odpadów, w tym ok. 5,2 Mg w gminie Golub-Dobrzyń i ok. 0,4 Mg w gminie Kowalewo Pomorskie

W myśl art. 38b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2022 poz. 699 z późn. zm.), w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579), Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w Biuletynie Informacji Publicznej, prowadzi listę:

- 1) funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów, o których mowa w art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach,
 - 2) instalacji komunalnych planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji.
- Wpisu na listę dokonuje się na pisemny wniosek prowadzącego instalację komunalną.

Dotychczasowe regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK), funkcjonujące na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, zapewniające mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku lub składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 39
---	---	----------------------

biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – stały się instalacjami komunalnymi i na listę, o której mowa powyżej zostały wpisane z urzędu przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Odpady zawierające azbest na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego

Azbest - kancerogeny mineral, którego cząsteczki podczas demontażu płyt azbestowych odrywają się i wraz z wdychanym powietrzem zakotwiczą w płucach. Długoletnie wdychanie pyłu azbestowego jest przyczyną tzw. azbestozy, która może prowadzić do nowotworu oskrzeli czy międzybłoniaka opłucnej.

W przypadku występowania na terenie nieruchomości materiałów zawierających azbest, na właścicielu nieruchomości, zarządcy bądź użytkownika nieruchomości spoczywa obowiązek sporządzenia informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania. Przedmiotową informację właściciel, zarządca lub użytkownik sporządza w dwóch egzemplarzach

- osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami przedkładają informację odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta;
- pozostałe podmioty (np. przedsiębiorcy) przedkładają informację bezpośrednio marszałkowi województwa, drugi egzemplarz należy przechowywać przez okres jednego roku, do czasu sporządzenia następnej informacji.

Każda z gmin powiatu golubsko-dobrzyńskiego posiada Plan Gospodarowania Odpadami Azbestowymi. Dodatkowo gminy powiatu w ramach swoich budżetów finansują część lub całość kosztów demontażu, transportu i utylizacji odpadów azbestowych.

I tak:

- gmina Miasto Golub-Dobrzyń:
 - w 2022 r. - b.d.,
 - w 2023 r. - b.d.,
 - w 2024 r. - b.d.,
- gmina Ciechocin:
 - w 2022 r. - 26 dofinansowań, kwota: 36 288,00 zł,
 - w 2023 r. - 19 dofinansowań, kwota: 23 191,00 zł,
 - w 2024 r. - 40 dofinansowań, kwota: 74 221,00 zł,
- gmina Golub-Dobrzyń:
 - w 2022 r. - 42 dofinansowań,
 - w 2023 r. - 37 dofinansowań,
 - w 2024 r. - 9 dofinansowań,
- gmina Kowalewo Pomorskie:
 - w 2022 r. - b.d.,
 - w 2023 r. - b.d.,
 - w 2024 r. - b.d.,
- gmina Radomin:
 - w 2022 r. - dofinansowania za kwotę 18 705,64 zł,
 - w 2023 r. - dofinansowania za kwotę 23 000,00 zł,
 - w 2024 r. - dofinansowania za kwotę 84 193,88 zł,
- gmina Zbójno:
 - w 2022 r. - dofinansowania za kwotę 26 944,42 zł,
 - w 2023 r. - b.d.,
 - w 2024 r. - b.d.

Jednym z narzędzi monitorowania realizacji zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 jest Baza azbestowa prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju. Zgodnie z bazą ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego wynosi 24 628 547 kg (stan na sierpień 2025 r.).

Jedyną dopuszczalną w Polsce metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na składowisku odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych kwaterach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Najbliżej zlokalizowanym składowiskiem przyjmującym odpady z azbestem jest Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w miejscowości Małociechowo, gmina Pruszcz.

Starosta Gołubsko-Dobrzyński nie realizuje aktualnie żadnych zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wszelkie kompetencje w tym zakresie są w gestii Gmin i są realizowane w ramach obowiązujących, gminnych programów (lub planów) azbestowych.

Priorytetowym zadaniem dla Gmin powiatu gołubsko-dobrzyńskiego jest dalsze uświadamianie mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

W związku z tym zarówno Starosta Gołubsko-Dobrzyński, jak i poszczególne Gminy realizowały szereg działań w zakresie edukacji ekologicznej dotyczącej gospodarowania odpadami i zapobiegania ich wytwarzaniu.

Odpady przemysłowe

Odpady przemysłowe powstają przede wszystkim w wyniku działalności podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie powiatu gołubsko-dobrzyńskiego. Przedsiębiorcy prowadzą gospodarkę odpadami w ramach posiadanych decyzji na wytwarzanie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów. Kontrole nad przestrzeganiem zapisów tych decyzji sprawuje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska oraz Starosta, w ramach kontroli własnych decyzji, zgodnie z art. 195 ustawy POŚ i art. 47 ustawy o odpadach.

Odpady medyczne i weterynaryjne

W większości placówek medycznych i weterynaryjnych w Powiecie stosuje się selektywne zbieranie odpadów, do dedykowanych temu celowi pojemników i/lub worków. Zbieranie odpadów należy prowadzić w miejscu ich wytwarzania. Unieszkodliwianie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych jest możliwe zasadniczo tylko na terenie województwa, na którym zostały wytworzone. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych, odpady medyczne i weterynaryjne mogą być unieszkodliwiane poprzez: termiczne przekształcenie odpadów, autoklawowanie, dezynfekcję termiczną, działanie mikrofalami, obróbkę fizyczno-chemiczną. Zakazuje się odzysku zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych.

Oleje odpadowe

Przez oleje odpadowe rozumie się wszelkie oleje smarowe lub przemysłowe, które nie nadają się już do zastosowania, do którego były pierwotnie przeznaczone, a w szczególności zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, a także oleje smarowe, oleje do turbin i oleje hydrauliczne. Głównym źródłem powstawania olejów odpadowych są stacje obsługi pojazdów, bazy transportowe i remontowe, urządzenia pracujące w przemyśle oraz osoby fizyczne.

Wprowadzający oleje są obowiązani do uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu. Obowiązek ten mogą wykonywać samodzielnie lub za pośrednictwem organizacji odzysku. Zbieraniem, transportem i zagospodarowaniem olejów odpadowych zajmują się wyspecjalizowane podmioty posiadające stosowne zezwolenia.

Na terenie powiatu gołubsko-dobrzyńskiego nie ma instalacji do unieszkodliwiania i przetwarzania olei odpadowych.

Zużyte opony

Zużyte opony powstają w wyniku eksploatacji i wymiany starych opon na nowe. Ich źródłem powstawania są również pojazdy wycofane z eksploatacji. Zużyte opony zbierane są w punktach serwisowych ogumienia (podstawowe źródło zużytych opon), firmach eksploatujących pojazdy, zakładach demontażu pojazdów oraz przez gminy w PSZOK-ach.

Opony zostały objęte opłatą produktową. Producenci i importerzy opon, samodzielnie lub za pomocą organizacji odzysku odpowiadają za stworzenie kompleksowego systemu zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania zużytych opon, prowadząc współpracę z operatorami logistycznymi oraz firmami zajmującymi się odzyskiem lub unieszkodliwianiem opon. Zużyte opony mogą być poddane regeneracji, recyklingowi lub współspalanie w cementowniach, jako paliwo alternatywne. Zakazane jest składowanie zużytych opon z wyjątkiem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1400 mm.

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego nie ma instalacji do unieszkodliwiania i przetwarzania zużytych opon.

Zużyte baterie i akumulatory

Baterie i akumulatory występują powszechnie, jako przenośne źródła energii elektrycznej, zarówno w postaci wielko jak i małogabarytowej. Zbiórka baterii na obecnym etapie polega na umieszczeniu pojemników na baterie w pobliżu miejsc ich sprzedaży, w obiektach użyteczności publicznej, w PSZOK-ach.

W celu zapewnienia wymaganych poziomów zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, każdy sprzedawca detaliczny, którego powierzchnia sprzedaży przekracza 25 m², sprzedawca hurtowy i przedsiębiorca świadczący usługi w zakresie wymiany zużytych baterii lub zużytych akumulatorów jest obowiązany do przyjęcia zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych bez możliwości żądania zapłaty za ich przyjęcie a także do odpowiedniego, zgodnego z ustawą, postępowania nimi.

Ponadto na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego tworzone są miejsca odbioru (PSZOK, pojemniki w szkołach, sklepach, miejscach publicznych), gdzie użytkownik końcowy może oddać bezpłatnie zużyte baterie i zużyte akumulatory. Baterie można oddać również podmiotowi odbierającemu odpady komunalne, prowadzącemu działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (z gospodarstw domowych), czyli bezpośrednio u źródła ich powstawania.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Zgodnie z załącznikiem do ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, to: wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny, sprzęt audiowizualny, sprzęt oświetleniowy, narzędzia elektryczne i elektroniczne z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy, przyrządy medyczne z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów, przyrządy do nadzoru i kontroli, automaty do wydawania.

Opakowania i odpady opakowaniowe

Opakowaniem w rozumieniu ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, z dnia 13 czerwca 2013 r. (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 870) jest wyrób, w tym wyrób bezzwrotny, wykonany z jakiegokolwiek materiału, przeznaczony do przechowywania, ochrony, przewozu, dostarczania lub prezentacji produktów, od surowców do towarów przetworzonych. Odpady opakowaniowe wytwarzane są na wszystkich szczeblach łańcucha dostaw, ale przede wszystkim przez konsumentów, jako użytkowników końcowych.

Na każdego przedsiębiorcę, który wprowadza na rynek zapakowane produkty nałożono obowiązek zapewnienia poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, w ramach zasady rozszerzonej odpowiedzialności producenta. W przypadku nieuzyskania przez przedsiębiorcę wymaganych poziomów zobowiązany jest on do uiszczenia opłaty produktowej obliczonej w odniesieniu do różnicy pomiędzy wymaganym a uzyskanym poziomem odzysku i recyklingu. Swoje obowiązki przedsiębiorca może realizować samodzielnie lub poprzez ich powierzenie organizacji odzysku.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Pojazdem wycofanym z eksploatacji, w rozumieniu ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2056) jest pojazd stanowiący odpad w rozumieniu przepisów ustawy o odpadach. Pojazdy mechaniczne wycofane z eksploatacji ze względu na zawartość substancji niebezpiecznych (np. oleje, odpady paliw ciekłych, filtry olejowe, płyny hydrauliczne i hamulcowe) są odpadami poużytkowymi klasyfikowanymi, jako odpady niebezpieczne i stanowią istotne zagrożenie dla środowiska.

Zapobieganie powstawania odpadów jest ściśle związane z odpowiedzialnością producentów pojazdów za odpady, które powstają po zakończeniu „życia” produktów przez nich wprowadzonych na rynek. Producenci pojazdów są obowiązani do: ograniczania stosowania substancji niebezpiecznych w pojazdach, uwzględniania

wymogów demontażu i ponownego użycia przedmiotów wyposażenia i części pojazdów oraz odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także stosowania materiałów pochodzących z recyklingu do produkcji pojazdów. Jednakże niezbędnym jest prowadzenie akcji informacyjnych mających na celu uświadomienie użytkownikom pojazdów, obowiązku demontażu pojazdu wycofanego z eksploatacji, poprzez wyspecjalizowane stacje demontażu.

Odpady niebezpieczne, w tym odpady z PCB, odpady środków ochrony roślin

Odpady zawierające PCB zakwalifikowane są pod kodami:

- 16 02 09* – Transformatory i kondensatory zawierające PCB
- 13 03 01* – Oleje i ciecze stosowane, jako elektroizolatory i nośniki ciepła zawierające PCB
- 16 02 10* - Zużyte urządzenia zawierające PCB albo nimi zanieczyszczone inne niż wymienione w 16 02 09

Odpady te zaliczane są do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla ludzi i środowiska. Są one mieszaniną kongenerów powstałą w wyniku bezpośredniej reakcji bifenyli z chlorem.

Zakazuje się odzysku PCB.

Środki ochrony roślin – substancje lub ich mieszaniny, przeznaczone do ochrony roślin uprawnych przed organizmami szkodliwymi, niszczenia niepożądanych roślin, regulowania wzrostu, rozwoju i innych procesów biologicznych w roślinach uprawnych (z wyjątkiem nawozów) oraz do poprawy właściwości lub skuteczności tych substancji (adiuwanty).

Selektywna zbiórka i transport odpadów środków ochrony roślin powinny odbywać się za pośrednictwem uprawnionych, posiadających odpowiednie zezwolenia podmiotów, dowożących odpady do miejsc ich unieszkodliwiania lub bezpośrednio przez wytwórcę dostarczającego odpady do punktów zbierania tych odpadów. Zasady transportu odpadów środków ochrony roślin powinny być zgodne z wymogami prawnymi przepisów dotyczących transportu odpadów niebezpiecznych. Unieszkodliwianie odpadów środków ochrony roślin należy do obowiązków ich producenta lub importera. Wykonanie tych obowiązków można zlecić podmiotom, które uzyskały stosowne zezwolenia.

Odpady pozostałe, w tym: odpady budowlane i porozbiórkowe, komunalne osady ściekowe, odpady ulegające biodegradacji i inne niż odpady komunalne

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej powstają w budownictwie mieszkaniowym i przemysłowym oraz w kolejnictwie i drogownictwie zarówno na etapie budowy, rozbudowy, modernizacji, jak i prac rozbiórkowych.

Komunalne osady ściekowe są to pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych. Zatem są to odpady, które są wytwarzane w procesie oczyszczania ścieków komunalnych. W wyniku procesów przeróbki osadów ściekowych uzyskujemy odpady, o różnych właściwościach. W zależności od przyjętej przez wytwórcę odpadów ich klasyfikacji można skierować je do przetwarzania w procesie odzysku lub unieszkodliwiania. Odpady te mogą również być poddawane pośrednim procesom przetwarzania w celu zmiany ich właściwości i uzyskania odpadów o innych kodach. W zależności od postaci poziomu uwodnienia, komunalne osady ściekowe mogą być termicznie przekształcane w spalarniach lub współspalarniach odpadów (m.in. w cementowniach), poddane odzyskowi w kompostowniach lub biogazowniach, albo wykorzystane po ich uprzednim ustabilizowaniu bezpośrednio na powierzchni ziemi.

Do odpadów ulegających biodegradacji innych niż komunalne zalicza się kilkadziesiąt rodzajów odpadów zakwalifikowanych ze względu na źródło pochodzenia m.in. do następujących grup:

- grupy 02 – odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności (30 odpadów z podgrup: 02 01, 02 03, 02 04, 02 05, 02 06 i 02 07),
- grupy 03 – odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury (10 rodzajów odpadów z podgrup: 03 01 i 03 03),
- grupy 19 – odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (13 rodzajów odpadów z podgrup: 19 06, 19 08, 19 09 i 19 12).

Odpady ulegające biodegradacji z sektora przemysłowego charakteryzują się zróżnicowanymi właściwościami fizycznymi i składem chemicznym. Różnice wynikają z miejsca powstawania odpadów, rodzajów użytych surowców oraz warunków technologicznych prowadzonych procesów produkcji. Natomiast odpady wytwarzane w poszczególnych sektorach przemysłu z reguły charakteryzują zbliżone właściwości fizyczne i chemiczne.

Zgodnie z informacją uzyskaną ze Starostwa Powiatowego na terenie powiatu zlokalizowane są następujące instalacje przetwarzające odpady:

- Fabryka Styropianu „Arbet” Bartosik, Czernicki, Funke, Kuncer, Muzyczuk Sp. jawna ul. Bohaterów Warszawy 32, 75-211 Koszalin, Oddział Produkcyjny ul. PTTK 56, 87-400 Golub-Dobrzyń R5, R12 o wyd. 150 Mg/rok,
- Zakład Masarski Helena i Stefan Romanowscy Miliszewy 58, 87-408 Ciechocin, R1, o wyd. 437 Mg/rok,
- Atrium Polska Sp. z o. o. ul. Ksawerów 3, 02-656 Warszawa, R3, R12, R13 o wyd. 9824 Mg/rok.

Przedsiębiorcy prowadzą gospodarkę odpadami w ramach posiadanych decyzji na wytwarzanie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów. Kontrole nad przestrzeganiem zapisów tych decyzji sprawuje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska oraz Starosta Golubsko-Dobrzyński.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 ww. ustawy o odpadach posiadacz odpadów jest obowiązany do prowadzenia na bieżąco ich ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z katalogiem odpadów.

W przypadku posiadaczy odpadów ewidencję odpadów prowadzi się z zastosowaniem następujących dokumentów:

- a) karty przekazania odpadów, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w pkt 3,
- b) karty ewidencji odpadów,
- c) karty ewidencji komunalnych osadów ściekowych,
- d) karty ewidencji zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- e) karty ewidencji pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy o odpadach marszałek województwa prowadzi rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami, zwany dalej „rejestrem”. Rejestr jest częścią Bazy Danych o Odpadach (BDO). Bazę można znaleźć pod adresem <https://bdo.mos.gov.pl/>. Do uzupełniania rejestru zobowiązani są marszałkowie województw. Wpisy do BDO muszą dostarczać przedsiębiorcy, którzy wprowadzają na rynek produkty, produkty w opakowaniach lub zajmują się gospodarką odpadami.

Podstawą do dokonania wpisu jest złożenie przez podmiot wniosku w formie papierowej, którego wzór określają załącznik nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie wzorów formularza rejestrowego, formularza aktualizacyjnego i formularza o wykreśleniu z rejestru (Dz.U. z 2017 r. poz. 2458).

W bazie są gromadzone informacje m.in. o wprowadzanych do obiegu produktach w opakowaniach, olejach smarowych, oponach, zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, bateriach i akumulatorach oraz odpadach z nich powstających. W BDO znajdują się również dane nt. osiągania przez poszczególne gminy poziomów zbierania, odzysku i recyklingu.

Na dzień opracowywania niniejszej dokumentacji (sierpień 2025 r.) w BDO zarejestrowanych było 780 podmiotów z terenu powiatu golubsko-dobrzyńskiego, z czego:

- wprowadzający produkty do obrotu – 15 szt.,
- wprowadzający do obrotu produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych i narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne – 8 szt.,
- prowadzący jednostkę handlu detalicznego, hurtowego lub jednostkę gastronomiczną, w której są oferowane produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych będące opakowaniami lub napoje lub żywność pakowane przez tego przedsiębiorcę w te produkty lub przedsiębiorca pakujący i oferujący napoje lub żywność w takich opakowaniach za pomocą urządzenia vendingowego – 28 szt.,
- wprowadzający pojazdy – 8 szt.,
- prowadzący stację demontażu – 1 szt.,
- wprowadzający sprzęt lub autoryzowany przedstawiciel – 9 szt.,
- zbierający zużyty sprzęt – 6 szt.,

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 44
---	---	----------------------

- prowadzący działalność w charakterze recyklingu – 2 szt.,
- wprowadzający baterie i akumulatory – 19 szt.,
- eksportujący odpady opakowaniowe oraz dokonujący wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych – 2 szt.,
- prowadzący recykling odpadów opakowaniowych – 6 szt.,
- wprowadzający produkty w opakowaniach – 102 szt.,
- wprowadzający opakowania oraz eksportujący produkty w opakowaniach i dokonujący wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych – 31 szt.,
- prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, oferujący torby z tworzywa sztucznego objęte opłatą recyklingową – 51 szt.,
- transportujący odpady – 107 szt.,
- sprzedający odpady – 13 szt.,
- pośredniczący w obrocie odpadami – 9 szt.,
- posiadacz odpadów zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na przetwarzanie odpadów – 1 szt.,
- podmioty wpisane do rejestru z urzędu lub dokonujące aktualizacji wpisu, o których mowa w art. 51 ust. 1 ustawy o odpadach – 33 szt.,
- wytwórcy odpadów zobowiązani do prowadzenia ewidencji odpadów, nie wymagający uzyskania decyzji – 483 szt.,
- punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych – 2 szt.,
- odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości – 1 szt.

Starosta Golubsko-Dobrzyński, zgodnie z posiadaną kompetencją na bieżąco realizuje czynności związane z udzielaniem (na wniosek) uprawnień w zakresie wytwarzania odpadów (pozwolenia – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska) oraz w zakresie gospodarowania odpadami (zezwolenia na zbieranie i/lub przetwarzanie odpadów) zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14.12.2012 r. o odpadach.

Starosta Golubsko-Dobrzyński w latach 2022-2024 wydał poniższe decyzje w zakresie wytwarzania odpadów oraz w zakresie gospodarowania odpadami:

- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Big Andrzej Laskowski, ul. Brodnicka 29c, 87-400 Golub-Dobrzyń z dnia 20.12.2022 r. znak ROŚ.6233.8.2022DSz zmieniająca decyzję własną z dnia 22.01.2015 r. znak: RiOŚ.6233.32.2014.JZ oraz decyzję 06.04.2018 r. znak: ROŚ.6233.6.2018.MQ i z 13.04.2021 r. znak ROŚ.6233.19.2020.MQ udzielającą Przedsiębiorstwu Wielobranżowemu Big Andrzej Laskowski, ul. Brodnicka 29c, 87-400 Golub-Dobrzyń zezwolenia na zbieranie odpadów na dz. nr geod. 88/4, ob. Świątosław, gmina Ciechocin.
- BSB Poland Sp. z o. o., Ciechocin 36a, 87-408 Ciechocin z dnia 19.08.2024 r. znak: ROŚ.6220.1.2024.DSz, udzielającą pozwolenia na wytwarzanie odpadów dla BSB Poland Sp. z o. o., Ciechocin 36a, 87-408 Ciechocin.
- F.H.P. "MAL-PAK" Leszek Muł, ul. Podborek 4a, 87-410 Kowalewo Pomorskie, z dnia 20.04.2023 r. znak: ROŚ.6220.1.2023.DSz udzielającą pozwolenia na wytwarzanie odpadów Panu Leszkowi Mól prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą F.H.P. "MAL-PAK" Leszek Muł, ul. Podborek 4a, 87-410 Kowalewo Pomorskie.
- Eurogaz Jacek Pakulski, Białkowo 30d, 87-400 Golub-Dobrzyń z dnia 06.03.2023 r. Znak: ROŚ.6220.2.2022.DSz udzielającą pozwolenia na wytwarzanie odpadów Panu Jackowi Pakulskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Eurogaz Jacek Pakulski, Białkowo 30d, 87-400 Golub-Dobrzyń zmieniona decyzją z dnia 12.02.2025 r. znak: ROŚ.6220.3.2024.KR poprzez zmianę prowadzącego instalację z Eurogaz Jacek Pakulski, Białkowo 30d, 87-400 Golub-Dobrzyń na Eurogaz Sp. z o. o., ul. Gdańska 20, 87-100 Toruń.

Na bieżąco realizowane są również działania kontrolne – dotyczące przestrzegania warunków udzielonych decyzji w w/w zakresie. W razie stwierdzenia naruszeń, wdrażane są postępowania w trybie art. 195 ustawy Prawo ochrony środowiska (w przypadku pozwoleń) oraz art. 47 ustawy z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (w przypadku zezwoleń na gospodarowanie odpadami).

4.1.9 Zasoby przyrodnicze

Formy ochrony przyrody

Do form ochrony przyrody zalicza się: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego nie występują obszary typowane do europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000.

Powiat Golubsko-Dobrzyński charakteryzuje się dużym udziałem obszarów chronionych. Na jego obszarze znajduje się 26,5 tys. ha obszarów objętych ochroną prawną, co stanowi 43% ogólnej powierzchni powiatu. Lasy i grunty leśne zajmują 20%, natomiast grunty rolne stanowią 45,5 tys. ha, co stanowi 74% powiatu.

Według danych GDOŚ na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody, ustanowione na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

- Specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Drwęcy PLH280001,
- Rezerваты przyrody „Bobrowisko” i „Rzeka Drwęca”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Torfowiskowo-Jeziorno-Leśny Zgniłka-Wieczno-Wronie,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Drumliny Zbójeńskie,
- 111 użytków ekologicznych,
- 39 pomników przyrody.

Zlokalizowane na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego rezerваты przyrody oraz obszary chronionego krajobrazu, z uwagi na cenne walory przyrodnicze powinny być wyłączone z zadań inwestycyjnych innych niż służące przedmiotom ochrony, szczególnie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

1. Rezerваты przyrody

Bobrowisko PL.ZIPOP.1393.RP.1376

Obszar uznany został 15.09.1958 roku, na mocy zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30 lipca 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1958 r. Nr 71, poz. 418). Obszar rezerwatu położony jest na terenie Gminy Radomin i jest obszarem leśnym, dla którego typ ochrony scharakteryzowano jako fitocenotyczny, podtyp zbiorowisk leśnych, typ ekosystemu leśny i borowy. Określając podtyp ekosystemu wskazano podtyp lasów nizinnych. Powierzchnia ochrony czynnej to 3,24 ha, zaś celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie zespołu grądu subkontynentalnego Tulio-Carpinetum wraz z pojedynczymi stanowiskami modrzewia polskiego.

Rzeka Drwęca PL.ZIPOP.1393.RP.1496.

Obszar uznany 19.09.1961 roku na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r. w sprawie uznania za rezerwat (M. P. z 1961 r. Nr 71, poz. 302). Obszar obejmuje teren gminy Ciechocin, Radomin, Golub-Dobrzyń, oraz miasta Golub-Dobrzyń. W skład rezerwatu wchodzi również rzeki, jeziora i grunty na terenie województw olsztyńskiego i bydgoskiego:

- rzeka Drwęca wraz z jej dopływami (Grabiczka, Pobórska Struga, Gizela, Iławka, Elszka, Wel, Rypienica, Ruziec),
- jeziora przepływowe, położone w powiecie ostródzkim (Ostrowin, Drwęckie),
- tereny ciągnące się pasmami szerokości 5 m wzdłuż brzegów wymienionych rzek i jezior.

Celem ochrony jest środowisko wodne i ryby w nim bytujące, a w szczególności w celu ochrony środowiska pstrąga, łososia, troci i certy.

Na obszarze rezerwatu przyrody obowiązują najbardziej rygorystyczne reżimy ochronne i ściśle określone zasady gospodarowania, które należy uwzględniać w bieżącej i planowanej działalności gospodarczej. Na obszarze

rezerwatu wymienione zarządzenie wprowadza szereg wymogów ochronnych, tj. zakaz wycinania drzew i pobierania użytków drzewnych, zakaz zmiany stosunków wodnych naruszających w sposób istotny warunki ekologiczne rezerwatu, zakaz zbioru owoców, nasion drzew i krzewów oraz ziół i innych roślin, zakaz niszczenia gleby, pozyskiwania kopalin i pozyskiwania ściółki leśnej, zakaz stosowania wszelkich środków chemicznych, zakaz wznoszenia budowli oraz zakładania i wznoszenia urządzeń komunalnych i innych urządzeń technicznych.

2. Obszary Chronionego Krajobrazu

Dolina Drwęcy PL.ZIPOP.1393.OCHK.39.

Obszar uznany został z dniem 01.01.1992 roku, na mocy Rozporządzenia nr 21/1992 Wojewody Toruńskiego z dnia 10 grudnia 1992 roku w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu w województwie toruńskim oraz organizacji zarządzenia parkami krajobrazowymi i obszarami chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Tor. Z 1992 r. Nr 27, poz. 178). Powierzchnia obszaru wynosi 55,052 ha, obejmując obszary powiatu brodnickiego, toruńskiego, nowomiejskiego, Torunia, powiatu wąbrzeskiego, golubsko-dobrzyńskiego oraz rypińskiego. W zakresie lokalizacji na obszarze Powiatu golubsko-dobrzyńskiego obejmuje obszary miasta Golub Dobrzyń, gminy Golub Dobrzyń, gminy Kowalewo Pomorskie oraz obszar Gminy Radomin. Jest to największy obszar chronionego krajobrazu w województwie kujawsko-pomorskim, a jego powierzchnia w 36,7% pokryta jest połaciami leśnymi.

Torfowisko Jeziorno-Leśny Zgnilka-Wieczno-Wronie PL.ZIPOP.1393.OCHK.40

Obszar uznany 01.01.1992 roku na mocy Rozporządzenia nr 21/1992 Wojewody Toruńskiego z dnia 10 grudnia 1992 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu w województwie toruńskim oraz reorganizacji zarządzenia parkami krajobrazowymi i obszarami chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 27, poz. 178).

Na obszarze Powiatu obejmuje teren gminy wiejskiej Golub Dobrzyń i gminy Kowalewo Pomorskie. Obszar obejmuje zespół jezior na zachodzie (Wieczno i Płużnickie), obszar leśny między Wroniem i Nielubem oraz Bagno Zgnilka tworzące kompleks, który poprzez dolinę Strugi Wąbrzeskiej łączy się z doliną Drwęcy. Obszar charakteryzuje się średnim pokryciem lasami około 23,3%.

Drumliny Zbójeńskie PL.ZIPOP.1393.OCHK.44

Obszar uznany 01.01.1983 roku na mocy Uchwały Nr XX/92/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej we Włocławku z dnia 15 czerwca 1983 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. WRN Nr 3, poz. 22). Obszar obejmuje teren gminy Zbójno. Pod względem fizycznogeograficznym położony jest w obrębie Wysoczyzny Dobrzyńskiej. Rzeźba powierzchni terenu charakteryzuje się dużym urozmaiceniem i występowaniem unikalnych form polodowcowych drumliny zespołów wzgórz o różnym kierunku przebiegu, zgodnym z kierunkiem ruchu lodowca.

Sieć hydrograficzną tworzą przede wszystkim trzy jeziora: Wojnowskie, Sitno i Zbójeńskie. Uzupełnienie stanowi cały system drobnych rowów, cieków i drobnych oczek wodnych. Szata roślinna jest bardzo uboga. Ubóstwo lasów jest wynikiem intensywnych wyrębów i uzyskiwania w ten sposób terenów dla rolnictwa, o glebach charakteryzujących się wysokimi klasami bonitacyjnymi.

Obszary chronionego krajobrazu to wyróżniające się przyrodniczo i krajobrazowo tereny o różnicowanych typach ekosystemów, chronione ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem lub ze względu na istniejące bądź odtwarzane korytarze ekologiczne.

Na obszarze chronionego krajobrazu obowiązują następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświadkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 7) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

3. Obszary sieci Natura 2000

Dolina Drwęcy PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH280001.H

Obszar wyznaczony w Polsce: 05.02.2008 r.

Obszar ustanowiony: Dyrektywa siedliskowa.

Na terenie Powiatu golubsko-dobrzyńskiego występuje w granicach gmin: Golub Dobrzyń (gmina wiejska i miejska), Ciechocin, Radomin.

Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym – występują tu liczne i zróżnicowane siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki roślin i zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto stwierdzono obecność populacji rozrodczych i migrujących gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

4. Pomniki przyrody

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego, według danych z Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody, znajdują się pomniki przyrody, według zestawienia w poniższej tabeli.

Tabela nr 4.1.9-1 Wykaz pomników przyrody na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego

Nr identyf.	Data ustanowienia	Typ	Opis lokalizacji	Opis pomnika
1	2	3	4	5
78742	1970-07-31	Jednoobiekowy	na zboczu wzgórza zamkowego od strony północnej	Wysoki okazały w środku pusty
78743	1988-12-16	Jednoobiekowy	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń, Leśnictwo: Drwęca, oddz. 188b	drzewo w bardzo dobrym stanie, trochę suchych gałęzi w dolnych partiach wiek ok. 380 lat
78744	1998-12-05	Jednoobiekowy	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń, Leśnictwo: Leśno, oddz. 233b	rośnie nad rzeką Trynką, strzelisty, wiek ok.. 280 lat
78745	1998-12-05	Jednoobiekowy	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń, Leśnictwo: Kępa, oddz. 324b	rozłożysty, rośnie przy drewnianym krzyżu, ogrodzony drewnianym płotkiem, wiek ok.. 450 lat
78746	1998-12-05	Wieloobiekowy		zespół 7 Topól białych
78747	1970-07-31	Wieloobiekowy	skupisko drzew - wieloobiekowy - usytuowany na działce 5173/1, obręb Skępsk, w miejscowości Słuchaj na terenie nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, Lasy Państwowe, Leśnictwo Leśno, oddział 173c: a) dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 449 cm, b) dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 393 cm	skupisko drzew: a) dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 449 cm, b) dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 393 cm.
78748	1970-07-31	Wieloobiekowy	Drzewa rosną na działce 5006/4, obręb Kujawa, w miejscowości Karczewo na	skupisko drzew - wieloobiekowy - usytuowany na działce 5006/4, obręb

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 48
---	---	-------------------------

Nr identyf.	Data ustanowienia	Typ	Opis lokalizacji	Opis pomnika
1	2	3	4	5
			terenie nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, Lasy Państwowe, Leśnictwo Tokary, oddział 6j.	Kujawa, w miejscowości Karczewo na terenie nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, Lasy Państwowe, Leśnictwo Tokary, oddział 6j: a) dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 342 cm, b) dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 342 cm;
78749	1970-07-31	Jednoobiektowy	Park wiejski na terenie miejscowości Gajewo, dz. 72/4.	Dąb o ładnej koronie o obwodzie 415 cm, rosnący w parku wiejskim w miejscowości Gajewo, obręb Gajewo, gmina Golub – Dobrzyń
78750	1970-07-31	Jednoobiektowy	Wieś Owieczkowo, blisko starego dworku, dz. 136/42	piękny rozłożysta korona
78751	1970-07-31	Wieloobiektowy	grupa drzew - wieloobiektowy - zlokalizowany na działce 34/8, obręb Sokołowo, na nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, park podworski:	
78752	1957-05-25	Jednoobiektowy	dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 481 cm, usytuowany na działce 5006/4, obręb Kujawa, w miejscowości Karczewo na terenie nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, Lasy Państwowe, Leśnictwo Tokary, oddział 6j;	
78753	1956-05-15	Wieloobiektowy	grupa drzew - wieloobiektowy - zlokalizowany na działce 34/8, obręb Sokołowo, na nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, park podworski	
78754	1998-12-05	Wieloobiektowy	grupa drzew - wieloobiektowy - usytuowany na działce 5121, obręb Kujawa, w miejscowości Bobrowisko na terenie nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, Lasy Państwowe, Leśnictwo Mokrylas, oddział 121i.	
78755	1998-12-05	Wieloobiektowy	skupisko drzew - wieloobiektowy - usytuowany na działce 5006/4, obręb Kujawa, w miejscowości Karczewo na terenie nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, Lasy Państwowe, Leśnictwo Tokary, oddział 6j.	skupisko drzew: a) modrzew europejski (Larix decidua), o obwodzie pnia 270 cm, b) dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 302 cm, c) dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 342 cm.
78757	1983-12-31	Jednoobiektowy	dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 446 cm, usytuowany na działce 5134/2, obręb Kujawa, w miejscowości Konstancjewo na terenie nieruchomości stanowiącej	dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 446 cm, wiek ok.. 270 lat.

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 49
---	---	----------------------

Nr identyf.	Data ustanowienia	Typ	Opis lokalizacji	Opis pomnika
1	2	3	4	5
			własność Skarbu Państwa, Lasy Państwowe, Leśnictwo Mokrylas, oddział 134j;	
78759	1982-12-31	Jednoobiektowy	dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 468 cm, usytuowany na działce 161/3, obręb Gąlczewko, na terenie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Golub-Dobrzyń, park podworski;	Dąb szypułkowy o obwodzie 453 cm ładna korona, dwukonarowy
78760	1981-10-21	Jednoobiektowy	dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie pnia 520 cm, usytuowany na działce 14, obręb Cieszyń, na terenie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Golub-Dobrzyń, przy drodze gminnej.	Dąb dwupienny o obwodzie 498 cm i 450 cm w wieku 250 lat
78761	1981-10-21	Jednoobiektowy	Miejscowość Ostrowite, park wiejski, dz. 285/4 obręb Ostrowite	wiek ok. 120 lat, ułamany jeden konar widoczny na dużej części drzewa
78763	1994-02-01	Jednoobiektowy	Park w Pluskowęsach	
78764	1994-02-01	Wieloobiektowy	Park w Mlewcu	1001_1:ładna korona; 1001_2:ładna korona; 1001_3:ładna korona; 1001_4:dużo konarów ułożonych piramidalnie
78765	1988-12-16	Wieloobiektowy	Park w Chelmonicach	Drzewa w wieku ok. 150 lat,
78766	1965-05-30	Wieloobiektowy	Drzewa rosną na terenie działki prywatnej o nr geod. 85/1, obręb ew. Kiełpiny - dawny teren Szkoły Podstawowej.	Grupa drzew 9 dębów o obwodach 220, 230, 220, 190, 240, 240, 220, 220, 210 cm. Zarządzeniem z 1986 r. zniesiono ochronę z jednego dębu zniszczonego przez wichurę. Uchwałą z 2016 r. zniesiono ochronę z jednego drzewa o obwodzie 330 cm.
78768	1970-07-31	Jednoobiektowy	Park obok Szkoły Podstawowej w Płonne	korona wysoko, na dole brak gałęzi
78770	1965-05-30	Wieloobiektowy	Oddział 706i leśnictwa Bobrowiska, na tzw. Górze Modrzewiowej	drzewa w dobrym stanie w wieku około 280 lat
78772	1957-05-25	Wieloobiektowy	Oddział 293b, leśnictwo Bobrowisko	dużo suchych konarów, ogrodzony, na drzewie duże gniazdo, oryginalna tabliczka żeliwna "Rezerwat Przyrody Prawem Chroniony"
78773	1965-05-30	Wieloobiektowy	Przy drodze Radomin - Piórkowo	
78774	1998-12-05	Wieloobiektowy	Teren parku w Szafarni	1478_1:3 konarowy; 1478_2:rozłorzysta korona drzewa
78775	1998-12-05	Wieloobiektowy	Płonne, park prywatny, własność prywatna - p. Renata Radomska-Żurawska i p. Ewa Radomska Deutsch	1479_1:Jesion wyniosły-ładny strzelisty; 1479_2:Kasztanowiec biały-ładna duża korona, zaatakowany przez Szrotówkę kasztanowcowiaczką; 1479_3: Lipa drobnolistna-ładna duża korona; 1479_4:Dąb szypułkowy-ładny wysoki;
78776	1998-12-05	Wieloobiektowy	Teren parku - Radomin	1480_1:nie duży, ładna korona
78777	1994-02-01	Wieloobiektowy	Teren kościoła parafialnego w Dulsku	1481_1:2 konarowa, spięta metalową liną, podcięte konary; 1481_2:2 konary; 1481_3:3 konary jeden ucięty
78778	1985-03-18	Wieloobiektowy	Park w miejscowości Radomin	1482_1:Dąb-wiek ok. 200 lat; 1482_2:Dąb-duża ładna korona, ubytki kory; 1482_3:Dąb-duża ładna korona;

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 50
---	---	----------------------

Nr identyf.	Data ustanowienia	Typ	Opis lokalizacji	Opis pomnika
1	2	3	4	5
78779	1985-03-18	Wieloobiektowy	Park w miejscowości Szafarnia	1483_1: Dąb-duża ładna korona; 1483_2: Dąb-duża ładna korona; 1483_3: Dąb-duża ładna korona; 1483_4: Dąb-duża ładna korona; 1483_5: Lipa drobnolistna - dwukonarowa, ładna korona drzewa
78780	1983-12-31	Wieloobiektowy	Park wiejski w miejscowości Płonne	1484_1: Topola wiek ok. 150 lat, ładna korona, wysoka; 1484_2: Lipa wiek ok. 150 lat, na wysokości ok. 10m rozchodzi się w 2 konary
78781	1965-05-30	Wieloobiektowy	Drzewa rosną w pasie drogi wojewódzkiej 534 relacji Grudziądz - Rypin	grupa drzew gatunku buk zwyczajny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody

5. Użytki ekologiczne

Na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego znajdują się 111 użytków ekologicznych.

System ekologiczny obszaru powiatu golubsko-dobrzyńskiego jest dobrze wykształcony. Należy jednak zwrócić uwagę, że poszczególne obszary nie są zwarte przestrzennie i nie mają pełnej ciągłości przestrzennej. System obszarów chronionych obejmuje głównie tereny leśne i jeziorne. Dalsze rozpoznawanie zasobów przyrody i ich waloryzacji pozwoli na objęcie ochroną prawną kolejnych obszarów i obiektów.

Korytarze ekologiczne

Oprócz form przyrody ustanowionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego występują również korytarze ekologiczne. Korytarze ekologiczne są to obszary łączące tereny chronione, kompleksy leśne oraz inne cenne przyrodniczo terytoria. Pozwalają one m.in. zachować i odbudować bioróżnorodność. Funkcję korytarza ekologicznego mogą pełnić różne struktury w krajobrazie. Są to zazwyczaj pasy naturalnej lub półnaturalnej roślinności pośród silnie przekształconego przez człowieka środowiska. Korytarzem ekologicznym są zatem również doliny rzeczne ze względu na swój specyficzny wydłużony kształt i charakterystyczną, pasowo rozmieszczoną roślinność na brzegach. Obecność zasobów wodno-pokarmowych zapewnia migrującym organizmom sprzyjające warunki. Z tego względu np. doliny rzeczne stanowią najbardziej uniwersalną formę korytarza ekologicznego. Szczególnie silne bariery dla korytarzy tworzą miasta i aglomeracje miejskie oraz obiekty przemysłowe zlokalizowane w obrębie doliny. Również intensywne użytkowanie rolnicze, także ogrodnicze i sadownicze, zakłóca naturalny układ roślinno-krajobrazowy.

W Polsce w połowie lat 70-tych ubiegłego wieku została opracowana koncepcja Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCh).

Po raz pierwszy zwrócono wtedy uwagę na konieczność tworzenia powiązań przestrzennych między tworzonymi obszarami chronionymi w formie „korytarzy ekologicznych” i budowy krajowego systemu obszarów chronionych. Jako bardzo ważne elementy tego systemu w Polsce wskazano cztery największe doliny rzeczne: Wisły, Bugu, Odry i Warty wraz z towarzyszącymi im obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych.

Wyniki wstępnej oceny wybranych do analizy komponentów środowiska przyrodniczego doliny Wisły były podstawą jednocześnie dokonywanej waloryzacji całościowej ze względu na możliwości pełnienia przez dolinę Wisły funkcji korytarza ekologicznego.

Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. Opracowanie powstawało w dwóch etapach:

- etap I - w 2005 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków (kolor zielony);

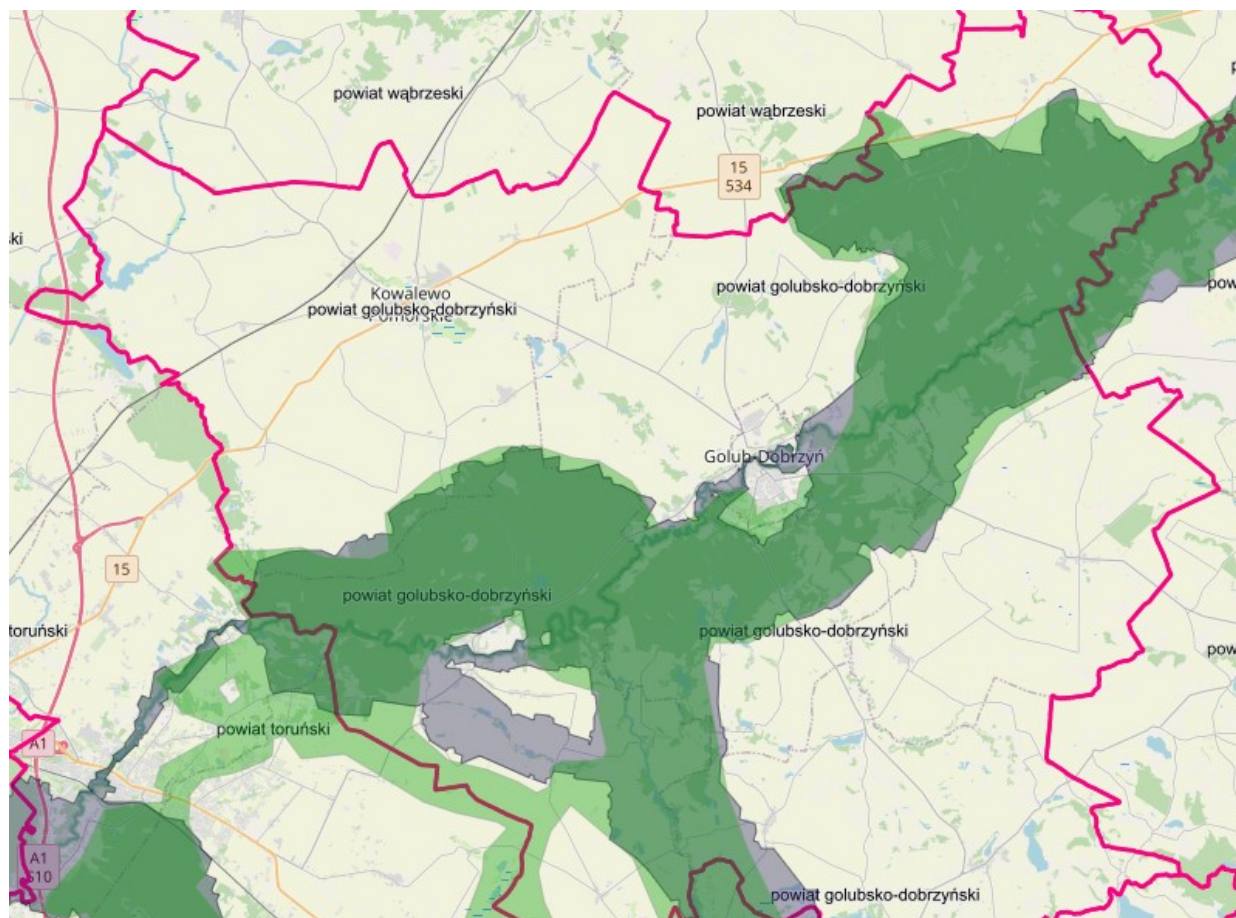

- etap II - w 2011 r. we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej (kolor szary).

Przez teren powiatu golubsko-dobrzyńskiego przebiegają korytarze ekologiczne:

- Korytarz Północno-Centralny (Dolina Drwicy-Dolina Dolnej Wisły Zachodni GKPnC-6B),
- Korytarz Północno-Centralny (Dolina Drwicy KPnC-13E).

Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację korytarzy ekologicznych na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Rysunek nr 4.1.9-1 Korytarze ekologiczne zlokalizowane w granicach powiatu golubsko-dobrzyńskiego (kolor czerwony – granica powiatu)

Źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>

Przez powiat golubsko-dobrzyński przebiega Korytarz Północno-Centralny (KPnC), który rozpoczyna się w Puszczy Białowieskiej, przechodzi przez Lasy Mielnickie, dolinę Bugu, Puszcę Białą, gdzie rozdziela się na dwa główne odgałęzienia – jedno prowadzi do Lasów Włocławskich poprzez Puszcę Kurpiowską i Górnienieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy, a drugie dochodzi do Lasów Włocławskich poprzez Puszcę Kampinoską i dolinę Wisły, skąd przez Puszcę Bydgoską, Lasy Sarbskie, Puszcę Notecką i Lasy Lubuskie dochodzi do Parku Narodowego Ujście Warty.

Zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi jest jednym z zadań wymienionych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego.

Niezbędne kierunki działań dla zachowania ciągłości ekologicznej to:

- objęcie ochroną prawną,
- wprowadzenie do strategii i planów zagospodarowania przestrzennego na poziomie kraju, województwa i gminy,
- zalesienia (zwiększanie lesistości),
- ochrona ciągłości dolin rzecznych i linii brzegowej wód,
- ograniczanie zabudowy ciągłej (plany miejscowe),
- szczególna ochrona odcinków newralgicznych (najbardziej zagrożonych),
- budowa przejść dla zwierząt na drogach o dużym natężeniu ruchu.

Wpływ inwestycji na środowisko powiatu golubsko-dobrzyńskiego będzie wskazany na etapach ich realizacji:

- procedury oceny oddziaływania na środowisko (dla inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko);
- wydawanie odrębnych zezwoleń i pozwoleń czy pozwoleń wodno-prawnych;
- wydawanie decyzji lokalizacyjnych i budowlanych;
- przygotowanie dokumentacji technicznej.

Lasy i zieleń urządzona

Flora i fauna

Flora i fauna powiatu golubsko-dobrzyńskiego jest dość bogata. występuje tu ponad 70 zbiorowisk roślinnych, w których przeważają zbiorowiska błotne, zaroślowe, leśne oraz wodne i łąkowe. Największa koncentracja terenów leśnych występuje w środkowej i wschodniej części powiatu, wzdłuż doliny Drwęcy, w gminach Golub-Dobrzyń i Ciechocin. Mniejsze kompleksy leśne występują ponadto w gminie Kowalewo Pomorskie oraz gminie Radomin, gdzie występuje jedyny na terenach leśnych powiatu rezerwat przyrody (rez. „Bobrowisko”). W lasach dominują siedliska borów iglastych z przewagą sosny. Rozmieszczone są one na najsłabszych glebach bielicowych. Pozostały procent obszaru zajmują bory liściaste z dużym udziałem dębu, grabu i brzozy. Poszycie lasu stanowią głównie jałowiec, grab, leszczyna, dąb, trzmielina brodawkowata, mchy, paprocie, maliny, borówki i czarne jagody.

Poza lasami ważną rolę ekologiczną w krajobrazie rolniczym oraz funkcję ochronną przed różnymi formami erozji pełnią także zadrzewienia. Najczęściej występują w obniżeniach wytopiskowych w obrębie gruntów ornych oraz w obrębie trwałych użytków zielonych. Ze względu na funkcję ochronną należy preferować zadrzewienia na stromych zboczach rynien jeziornych i dolin cieków oraz w szczególności w strefach przybrzeżnych jezior. Spełniają one rolę naturalnego buforu przeciw wpływom powierzchniowym z terenów rolnych. Ponadto ogromne znaczenie ochronne i krajobrazotwórcze mają zadrzewienia przydrożne.

Roślinność łąkowa, bagienna i torfowiskowa reprezentowana jest w postaci rdestu, grzybienia białego, osoki aleosowatej, moczarki kanadyjskiej i wywłócznika kłosowego. Rzeki oraz jeziora zamieszkują ryby karpiowate, okoniowate, łososiowate: węgorze, szczupaki, minogi, pstrągi i trocie. Gady reprezentowane są głównie przez żmije zygzakowate i zaskrońce, jaszczurki zwinki i jaszczurki zielone oraz padalce. Spośród ptaków występują wszystkie gatunki dzięciołów i jastrzębi, kukułki, kaczki, bażanty, kuropatwy, czaple siwe, perkozy, rybitwy, myszołowy i sowy. Z ssaków występujących na terenach powiatu można wymienić: zające, dzikie króliki, dziki, sarny, jelenie, daniela i łosie oraz lisy, borsuki, jenoty i kuny.

Lasy

Obszar powiatu golubsko-dobrzyńskiego jest położony w przyrodniczo-leśnej Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej, Dzielnicy Pojezierza Chełmińsko Dobrzyńskiego, Mezoregionie Wysoczyzny Dobrzyńsko-Chełmińskiej. Z uwagi na urodzajne gleby i rozdrobnioną gospodarkę rolną znaczna część powiatu uległa w dużym stopniu odlesieniu, stąd lesistość nie jest bardzo duża. W porównaniu do lesistości województwa kujawsko-pomorskiego (23,5%) wskaźnik lesistości powiatu golubsko-dobrzyńskiego jest niski (18,9% w 2024 r.).

Według danych GUS na koniec 2024 r. powierzchnia gruntów leśnych w powiecie wynosiła 1 597,72 ha.

Lesistość i powierzchnie gruntów leśnych w powiecie i poszczególnych gminach powiatu golubsko-dobrzyńskiego w latach 2022-2024 przedstawiono w poniższej tabeli.

	Proгноza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 53
---	---	----------------------

Tabela nr 4.1.9-2 Lesistość i powierzchnie gruntów leśnych w powiecie golubsko-dobrzyńskim w latach 2022-2024

Nazwa	grunty leśne			lesistość w %			grunty leśne publiczne			grunty leśne prywatne		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
	[ha]	[ha]	[ha]	[%]	[%]	[%]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Powiat golubsko-dobrzyński	12 354,71	12 354,56	12 366,24	19,8	19,8	19,8	10 841,71	10 861,56	10 873,24	1 513,00	1 493,00	1 493,00
Miasto Golub-Dobrzyń	108,45	108,45	108,45	14,5	14,5	14,5	84,45	84,45	84,45	24,00	24,00	24,00
Ciechocin	3 758,72	3 757,75	3 758,16	36,3	36,3	36,3	3 418,72	3 433,75	3 434,16	340,00	324,00	324,00
Golub-Dobrzyń	6 565,27	6 565,51	6 576,78	32,5	32,5	32,5	5 982,27	5 982,51	5 993,78	583,00	583,00	583,00
Kowalewo Pomorskie	957,80	957,11	957,11	6,7	6,7	6,7	739,80	741,11	741,11	218,00	216,00	216,00
Radomin	752,88	753,15	753,15	9,2	9,2	9,2	584,88	588,15	588,15	168,00	165,00	165,00
Zbójno	211,59	212,59	212,59	2,5	2,5	2,5	31,59	31,59	31,59	180,00	181,00	181,00

Z powyższej tabeli wynika, że powierzchnia gruntów leśnych w powiecie golubsko-dobrzyńskim w ostatnim roku nieznacznie wzrosła. Wzrost ten odnotowano przede wszystkim w gminie wiejskiej Golub-Dobrzyń. Największym udziałem powierzchni gruntów leśnych charakteryzuje się gmina Ciechocin (ok. 36,3%), a w dalszej kolejności gmina wiejska Golub-Dobrzyń (ok. 32,5%).

Grunty leśne w powiecie golubsko-dobrzyńskim w zdecydowanej większości stanowią własność państwa, grunty prywatne stanowią niecałe 10% powierzchni wszystkich gruntów leśnych.

Starosta prowadzi nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. W ramach prowadzonego nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności skarbu państwa pracownicy starostwa nadzorują przede wszystkim wykonywanie przez właścicieli lasów niestanowiących własności skarbu państwa, obowiązków wynikających z ustawy o lasach, takich jak: wykonywanie zabiegów gospodarczych określonych w Uproszczonych planach urządzenia lasu, zabiegów profilaktycznych i ochronnych zapobiegających powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów; zapobieganie, wykrywanie i zwalczanie nadmiernie pojawiających się i rozprzestrzeniających się organizmów szkodliwych oraz ochrony gleby i wód leśnych.

Ponadto właściciele lasów są obowiązani do trwałego utrzymywania lasów i zapewnienia ciągłości ich użytkowania, a w szczególności do:

- 1) zachowania w lasach roślinności leśnej (upraw leśnych) oraz naturalnych bagien i torfowisk;
- 2) ponownego wprowadzania roślinności leśnej (upraw leśnych) w lasach w okresie do 5 lat od usunięcia drzewostanu;
- 3) pielęgnowania i ochrony lasu, w tym również ochrony przeciwpożarowej;
- 4) przebudowy drzewostanu, który nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zawartych w planie urządzenia lasu, uproszczonym planie urządzenia lasu lub decyzji, o której mowa w art. 19 ust. 3;
- 5) racjonalnego użytkowania lasu w sposób trwale zapewniający optymalną realizację wszystkich jego funkcji przez:
 - a) pozyskiwanie drewna w granicach nieprzekraczających możliwości produkcyjnych lasu,
 - b) pozyskiwanie surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu w sposób zapewniający możliwość ich biologicznego odtwarzania, a także ochronę runa leśnego.

Zieleń urządzona

Zieleń urządzona, w tym parki, zieleńce, a także zieleń towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej, oraz głównym ciągom komunikacyjnym, uzupełniona o grupy zieleni wysokiej wokół zabytkowych obiektów sakralnych, stanowią ważny składnik Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCh) gmin. Szczególną rolę w strukturze zieleni urządzonej spełniają niektóre obiekty zabytkowe z elementami zieleni, objęte strefami ochrony konserwatorskiej Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Tylko na terenie miasta Wąbrzeźno istnieją 2 parki spacerowo – wypoczynkowe, o łącznej powierzchni 6 ha i 7 zieleńców zajmujących powierzchnię 7,2 ha. Inne formy zieleni przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 4.1.9-3 Tereny zieleni w powiecie golubsko-dobrzyńskim w latach 2022-2024

Nazwa	parki spacerowo - wypoczynkowe			zieleńce			zieleń uliczna			cmentarze			las gminne		
	powierzchnia (ha)			powierzchnia (ha)			powierzchnia (ha)			powierzchnia (ha)			powierzchnia (ha)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Powiat golubsko-dobrzyński	8,40	8,40	12,49	12,62	12,62	13,62	2,70	2,70	6,70	27,58	27,58	27,58	112,52	112,52	104,72
Miasto Golub-Dobrzyń	2,00	2,00	2,00	9,54	9,54	9,54	0,60	0,60	0,60	6,19	6,19	6,19	84,42	84,42	84,42
Ciechocin	0,00	0,00	4,09	0,28	0,28	0,28	1,30	1,30	1,30	1,45	1,45	1,45	0,00	0,00	0,00
Golub-Dobrzyń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,10	3,10	3,10	14,80	14,80	7,00
Kowalewo Pomorskie	0,00	0,00	0,00	2,80	2,80	2,80	0,80	0,80	0,80	6,80	6,80	6,80	8,00	8,00	8,00
Radomin	6,40	6,40	6,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,20	4,20	4,20	0,00	0,00	0,00
Zbójno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	4,00	5,84	5,84	5,84	5,30	5,30	5,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według danych GUS stan terenów zieleni w powiecie golubsko-dobrzyńskim w latach 2022-2024 wzrósł średnio o ok. 0,4%, przy czym najbardziej wzrosła powierzchnia zieleni ulicznej, szczególnie w gminach Zbójno i Ciechocin.

Generalnie, udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem powiatu wynosi ok. 0,1%. W powiecie golubsko-dobrzyńskim w 2024 roku na terenach leśnych nasadzono 121 sztuk drzew, z czego najwięcej w gminie Zbójno (63 szt.). Krzewów w tym roku nie sadzono, natomiast w 2023 roku nasadzono na terenach leśnych 28 szt. krzewów. Nasadzenia i ubytki według danych GUS przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 4.1.9-4 Nasadzenia i ubytki w powiecie golubsko-dobrzyńskim w latach 2022-2024

Nazwa	nasadzenia								ubytki							
	ogółem (w miastach i na wsi)															
	drzewa				krzewy				drzewa				krzewy			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]
Powiat golubsko-dobrzyński	130	155	107	57	83	10	20	190	77	59	27	14	-	-	-	-
Miasto Golub-Dobrzyń	110	20	33	30	83	0	0	0	11	15	0	0	-	-	-	-
Ciechocin	10	130	74	10	0	10	20	170	66	44	27	14	-	-	-	-
Kowalewo Pomorskie	10	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-
Zbójno	0	0	0	17	0	0	0	20	0	0	0	0	-	-	-	-

Zabytki

Wojewódzki Konserwator Zabytków prowadzi rejestr zabytków ruchomych oraz nieruchomości, przy czym udostępniany publicznie może być tylko rejestr zabytków nieruchomości. Według wykazu zamieszczonego na stronach internetowych WKZ na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego znajduje się 62 obiekty wpisane do

rejestru zabytków nieruchomych³ oraz 1049 zabytków wpisanych do ewidencji, w podziale na poszczególne gminy:

1. Miasto Golub-Dobrzyń:

- Stare Miasto w Golubiu-Dobrzyniu,
- Kościół parafialny p.w. św. Katarzyny i mur otaczający teren przy kościele pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej na ulicy Kościelnej,
- Kościół parafialny p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej na ulicy Plac Tysiąclecia,
- Ruiny zamku wraz ze wzgórzem zamkowym oraz mury obronne,
- Dom „Pod Kapturem”, Zabudowa tylna domu podcieniowego tzw. Pod Kapturem: budynek szkieletowy z 1 ćwierci XIX w. oraz budynek zrębowy z końca XVIII w. i działka nr 133/2,
- Kamienica z działką nr 149,

oraz 171 obiektów wpisanych do ewidencji,

2. Ciechocin:

- Kościół parafialny p.w. św. Małgorzaty i murowane ogrodzenie otaczające teren przy kościele wzniesione w XVIII w. w Ciechocinie,
- Dwór w m. Świętosław,

oraz 45 obiektów wpisanych do ewidencji,

3. gmina Golub-Dobrzyń:

- Parki dworskie w Gajewie, w Gałczewku, w Karczewie, w Ostrowitem, w m. Pusta Dąbrówka, w m. Słuchaj,
- Kościół rzymskokatolicki parafialny pw. Ścięcia Św. Jana Chrzciciela wzniesiony w latach 1900-1906, w Nowogrodzie,
- Kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny: budynek kościoła oraz pastorówka w Ostrowitem,
- Budynek mieszkalny na działce nr 250/23 - przeniesiony z Torunia, z ul. Krasińskiego 15a, w m. Podzamek Golubski,
- Założenie dworskoparkowe: Pałac i Park typu krajobrazowego w Sokołowie,
- Kościół parafialny p.w. św. Marcina we Wrockach,

oraz 195 obiektów wpisanych do ewidencji,

4. gmina Kowalewo Pomorskie:

w tym w Kowalewie Pomorskim:

- Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja
- Ruiny zamku oraz pozostałości murów miejskich,
- Zajazd, ob. budynek Urzędu Miejskiego,
- Budynek sądu grodzkiego, Murowane ogrodzenie od strony północnowschodniej oraz otoczenie budynku sądu i ogrodzenia w granicach działki nr 94, obr. 0003,

i w części wiejskiej:

- Kościół parafialny p.w. św. Bartłomieja w m. Chełmonie,
- Zespół pałacowo-parkowy: Pałac, Park, Oficyna dworska wraz z terenem w granicach działek nr 1/3, 1/4, 1/8 w Piątkowie,
- Kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela w Pluskowęsach,
- Założenie dworskoparkowe: Dwór, Park (po skreśleniu z rejestru zabytków decyzją MKiDN z 01.09.2008 r. części parku dworskiego, w rejestrze zab. pozostają działki nr 224/3, 224/1 oraz fragment działki nr 213/3) w Pluskowęsach,
- Kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Śnieżnej w Srebrnikach,
- Założenie dworskoparkowe: Dwór i Park w Szychowie,
- Kościół parafialny p.w. śś. Katarzyny i Małgorzaty, Ogrodzenie, Kaplica pogrzebowa, Teren dawnego cmentarza i znajdujący się na nim postument pod krzyż oraz działka nr 96 w Wielkiej Łące,
- Młyn wodny w m. Krupka,

oraz 135 w mieście i 197 na terenach wiejskich obiektów wpisanych do ewidencji,

5. gmina Radomin:

- Kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP, ob. Wniebowzięcia NMP w Dulsku,
- Kościół parafialny p.w. św. Jakuba w m. Płonne,

³ Źródło: <http://torun.wkz.gov.pl>

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu gołubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 57
---	---	----------------------

- Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja w Radominie,
 - Park Podworski w Radominie,
 - Zespół pałacowo-parkowy: Pałac (w dec. dworek) i Park
- oraz 75 obiektów wpisanych do ewidencji,

6. gmina Zbójno:

- Kościół parafialny p.w. Trójcy Św. w Działyniu,
 - Kościół parafialny p.w. Nawiedzenia NMP oraz Zespół klasztorny oo. Karmelitów: Kościół p.w. Nawiedzenia NMP i Klasztor w m. Obory,
 - Zespół pałacowo-parkowy: Pałac, Park, Oficyna, Ogrodzenie i Spichlerz dworski w Zbójnie,
- oraz 60 obiektów wpisanych do ewidencji.

W ostatnich latach do rejestru zabytków wpisane zostały następujące obiekty:

- Kościół rzymskokatolicki parafialny pw. Ścięcia Św. Jana Chrzciciela wzniesiony w latach 1900-1906, w Nowogrodzie - 17.10.2023 r.,
- murowane ogrodzenie otaczające teren przy kościele wzniesione w XVIII w. w Ciechocinie - 23.10.2024 r.,
- mur otaczający teren przy kościele pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej - 21.06.2024 r.

4.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zgodnie z art. 3 pkt 23 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, poważna awaria to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstanie takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Powiat gołubsko-dobrzyński należy do rejonów o stosunkowo małym ryzyku wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, określanych w ustawie - Prawo ochrony środowiska. Na terenie powiatu istnieje tylko jeden zakład przemysłowy zaliczany do kategorii obiektów o zwiększonym lub dużym ryzyku poważnej awarii przemysłowej. Zakładem o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest: Eurogaz Sp. z o. o., ul. Gdańska 20, 87-100 Toruń z zakładem mieszczącym się pod adresem: Białkowo 30D, 87-400 Gołub-Dobrzyń. Mogą natomiast wystąpić zdarzenia o charakterze poważnych awarii, związanych m.in. z:

- transportem drogowym i kolejowym substancji niebezpiecznych,
- magazynowaniem i stosowaniem w instalacjach technologicznych substancji
- niebezpiecznych,
- magazynowaniem i dystrybucją produktów ropopochodnych,
- przesyłem gazu ziemnego,
- niewłaściwym postępowaniem z odpadami zawierającymi substancje niebezpieczne.

Ważne źródło zagrożenia (w przypadku awarii) stanowi transport (przewóz m. in. substancji ropopochodnych, kwasów, wodorotlenku sodowego, chloru) i drogowy materiałów niebezpiecznych, w tym głównie przewóz paliw płynnych autocysternami. Natężenie ruchu drogowego jest duże (drogi o znaczeniu wojewódzkim), w związku z czym, istnieje zagrożenie skażenia środowiska przyrodniczego substancjami ropopochodnymi. Lokalne zagrożenia mogą stwarzać niewłaściwie składowane i stosowane środki ochrony roślin. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia związane jest z występującymi na terenie powiatu terenami zagrożenia powodzią. Dla rozwiązywania problemów związanych z zagrożeniami mogącymi wystąpić na terenie powiatu opracowywany jest gminny plan zarządzania kryzysowego, który zawiera m.in.: diagnozę i charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia wnioski z ich oceny, przewidywane warianty działań w sytuacjach kryzysowych. Plan zawiera procedury reagowania kryzysowego, czyli opisy postępowania Zespołu Zarządzania Kryzysowego, Administracji Zespołowej, Administracji Niezespołowej, Organizacji Pozarządowych, Jednostek Wojskowych, Jednostek Użyteczności Publicznej w przypadku zaistnienia różnego rodzaju zagrożeń. Plan obrony Cywilnej Gminy zawiera natomiast rozwiązania operacyjne, które wdraża się w czasie wprowadzenia stanu wojennego i w czasie konfliktu zbrojnego.

Realizacja zadań z zakresu zarządzania kryzysowego jest ściśle związana z funkcjonowaniem Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK). Jednym z głównych zadań PCZK jest nadzór nad funkcjonowaniem systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach, którego uczestnikami są m.in. powiatowe służby, inspekcje i straża oraz samorządy gminne. PCZK w powiecie golubsko-dobrzyńskim funkcjonuje całodobowo. W godzinach pracy Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu, centrum było obsługiwane przez Stanowisko pracy ds. obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego. Poza godzinami pracy starostwa, zadania PCZK wykonują wskazani przez Komendanta Powiatowego PSP w Golubiu-Dobrzyniu funkcjonariusze w ramach trwania dyżuru i wykonywania zadań służbowych na stanowisku kierowania KP PSP w Golubiu-Dobrzyniu. W przypadku wystąpienia zagrożeń określonych w Powiatowym Planie Zarządzania Kryzysowego, o zdarzeniu informowany jest Starosta Golubsko-Dobrzyński. W przypadku uruchomienia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, PCZK działa pod bezpośrednim kierownictwem Starosty. W latach 2022-2024 do PCZK wpływały informacje o zdarzeniach wymagających prowadzenia bieżącego monitoringu sytuacji oraz współdziałania m.in. z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, samorządami gminnymi oraz Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bydgoszczy, do którego w aplikacji internetowej pn. Centralna Aplikacja Raportująca (CAR) dyżurni PCZK są zobowiązani wysyłać raporty doraźne, dobowe i sytuacyjne.

PCZK na bieżąco informuje mieszkańców o zagrożeniach oraz instruuje o sposobach postępowania, zgodnie z określonymi procedurami. Publikowane są m.in. ostrzeżenia meteorologiczne i hydrologiczne związane z prognozowanym wystąpieniem gwałtownych zjawisk atmosferycznych takich jak: burze i silny wiatr, intensywne opady deszczu, upały, oblodzenia, gęsta mgła. Wszystkie ostrzeżenia niezwłocznie umieszczane są na www.golub-dobrzyn.com.pl w zakładce „URZĄD” > „Zarządzanie kryzysowe i obrona cywilna” > „Ostrzeżenia meteo” oraz na profilu Facebookowym Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Golubiu-Dobrzyniu.

Komenda Powiatowa Państwowe Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu wraz z Powiatowym Zespołem Zarządzania Kryzysowego koordynują następujące działania: pożary, wypadki i awarie komunikacyjne, niekorzystne zjawiska atmosferyczne, powodzie, katastrofy budowlane, skażenia chemiczne i ekologiczne, zagrożenia radiacyjne, awarie w przemyśle oraz zjawiska wynikające ze specyfikacji zdarzenia.

4.1.11 Świadomość ekologiczna mieszkańców, edukacja ekologiczna, udział społeczeństwa

Ważną rolę w kształtowaniu środowiska odgrywa świadomość ekologiczna mieszkańców. Zaangażowanie mieszkańców w działania na rzecz poprawy jakości środowiska jest jednym z podstawowych warunków osiągnięcia celów POŚ. Edukacja ekologiczna jest koncepcją kształcenia i wychowywania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego. Ważnym elementem jest łączenie wiedzy przyrodniczej z humanistyczną oraz działaniami praktycznymi. Edukacja powinna być prowadzona w sposób bezpośredni (program edukacji ekologicznej, organizacja wydarzeń promocyjnych), przez materiały drukowane (broшуry, billboardy) oraz multimedialne (spoty edukacyjne w rozgłosniach radiowych, stacjach telewizyjnych oraz w środkach transportu publicznego). Do działań w zakresie edukacji ekologicznej należy:

- zamieszczanie artykułów w lokalnych mediach i na stronie internetowej na temat m.in. prawidłowej gospodarki odpadami,
- poruszanie tematyki prośrodowiskowej podczas spotkań z mieszkańcami oraz w ramach konsultacji podstawowych dokumentów związanych z ochroną środowiska, m.in. z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi,
- poruszanie tematyki związanej z ochroną środowiska i przyrody podczas zajęć szkolnych,
- udział uczniów w akcjach typu „Dzień Ziemi” i „Sprzątanie Świata”,
- realizowanie segregacji w szkołach i przedszkolach,
- organizowanie konkursów wiedzy, wystaw m.in. plastyczne, muzyczne, recytatorskie, wiedzy o środowisku, zdrowym życiu itp., organizowane przez szkoły dla dzieci i młodzieży.

Poszczególne gminy powiatu golubsko-dobrzyńskiego realizują zadania z zakresu edukacji ekologicznej, której celem jest wykształcenie w społeczeństwie świadomości istnienia bezpośrednich związków pomiędzy stanem przyrody a jakością życia, a tym samym zmobilizowanie ludzi do włączenia się w realizację działań na rzecz

ochrony środowiska. Edukacja ekologiczna skierowana jest do szerokiego grona odbiorców, kładąc duży nacisk na wskazywanie pozytywnych wzorców dzieciom i młodzieży.

Jednym ze sposobów kształtowania świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz przedsiębiorców jest udział w procesie wydawania decyzji administracyjnych oraz uchwalania dokumentów strategicznych gmin i powiatu. W przypadku dokumentów strategicznych projekt takiego dokumentu przedkładany jest opinii publicznej na etapie przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W przypadku decyzji administracyjnych - przedsiębiorca przed realizacją planowanego przedsięwzięcia opracowuje dokumentację, która następnie udostępniona jest opinii publicznej do opiniowania. Społeczeństwo, a w szczególności strony postępowania mogą wypowiedzieć się oraz złożyć ewentualne uwagi lub skargi za pośrednictwem organu decyzyjnego. Jedną z decyzji administracyjnych jest pozwolenie zintegrowane. Organ wydający pozwolenie zintegrowane, czyli Marszałek Województwa, Prezydent Miasta lub Starosta, ma obowiązek wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed udzieleniem pozwolenia zintegrowanego, co stanowi odrębny proces i jest częścią szerszej procedury administracyjnej. W przypadku, gdy wydawana jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, organ jest zobowiązany do przeprowadzenia procedury zgłoszenia publicznego, dzięki czemu społeczność może się zapoznać z projektem i wyrazić swoje opinie.

W latach 2022-2024 Starosta Golubsko-Dobrzyński nie wydawał decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W latach 2022-2024 Starosta Golubsko-Dobrzyński wydał następujące decyzji w zakresie udzielenia pozwolenia zintegrowanego:

- RiOŚ.6222.3.2015.PSt z dnia 07.10.2015 r. na czas nieokreślony De Heus Sp. z o. o., ul. PTTK 50, 87-400 Golub-Dobrzyń - instalacja do wytwarzania pasz,
- RiOŚ.6222.4.2015.PSt z dnia 30.12.2015 r. na czas nieokreślony ALLER AQUA Sp. z o.o., ul. PTTK 52, 87-400 Golub-Dobrzyń - instalacja do produkcji mieszanki pasz,
- ROŚ.6222.2.2024.BWi z dnia 23.12.2025 r. na czas nieokreślony Dacsa Polska Sp. z o. o., 87-404 Radomin – instalacja do obróbki i przetwórstwa surowców pochodzenia roślinnego.

W związku z pozyskaniem przez Powiat Golubsko-Dobrzyński środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na promocję edukacji ekologicznej Starosta Golubsko-Dobrzyński we współpracy z Zespołem Szkół nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu organizował piknik ekologiczny.

Podczas wydarzenia uczestnicy mieli okazję poszerzyć swoją wiedzę z zakresu edukacji ekologicznej. Nie zabrakło stoiska z ekologiczną żywnością, przygotowaną przez uczniów Zespołu Szkół nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu. Pracownicy Starostwa oraz uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu przygotowali animacje, gry i zabawy dla dzieci. Podczas Festynu swoją działalność zaprezentowała Publiczna Szkoła Muzyczna I stopnia w Golubiu-Dobrzyniu, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń, Koło Łowieckie „Jedność” z Wąbrzeźna, Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Golubiu-Dobrzyniu, Komenda Powiatowa Policji w Golubiu-Dobrzyniu oraz Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu.

Można było również podziwiać wystawę konkursową - pokaz mody ekotrendy oraz wystawę budek lęgowych i karmników dla ptaków.

4.2 Potencjalne zmiany stanu i ochrony środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu

Nie podjęcie działań, ujętych w „Programie”, może powodować znaczące, niekorzystne zmiany w środowisku naturalnym i gospodarce odpadami na terenie powiatu.

Powietrze atmosferyczne

Brak działań w tym obszarze spowoduje przede wszystkim nie dostosowanie się do celów i kierunków określonych w Programie Ochrony Powietrza dla strefy kujawsko – pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla benzo(a)pirenu i pyłu PM_{2,5} oraz PM₁₀. Ponadto brak realizacji wymienionych zadań i działań kierunkowych przyczyni się do pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego, ponieważ nadal występować będą znaczne emisje substancji i pyłów do powietrza, zarówno od źródeł przemysłowych, komunikacyjnych, jak i tzw. niskiej emisji. Przyczyni się to niewątpliwie do pogorszenia zdrowotnych warunków życia mieszkańców.

Hałas

Cele i kierunki działań mających na celu poprawę klimatu akustycznego są związane głównie z utrzymaniem w dobrym stanie dróg gminnych oraz uwzględnieniem zagadnień klimatu akustycznego w ramach prac dotyczących planowania przestrzennego. Brak realizacji ustalonych kierunków działań przyczyni się do pogorszenia klimatu akustycznego, szczególnie od źródeł hałasu komunikacyjnego.

Promieniowanie elektromagnetyczne

W zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi przewiduje się kontynuację monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz monitorowanie przestrzegania zasad ochrony ludzi przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych w planowaniu przestrzennym. Brak realizacji ustaleń programu w tym zakresie polegających na prowadzeniu monitoringu i analizie wyników nie będzie miał więc bezpośredniego przełożenia na stan środowiska w tym elemencie, natomiast będzie miał duże znaczenie w zakresie możliwości zapobiegania wzrostowi promieniowania na terenach zamieszkałych.

Wody podziemne i powierzchniowe

W odniesieniu do wód powierzchniowych i podziemnych Program zakłada realizację zadań mających na celu ochronę wód powierzchniowych i podziemnych, zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi oraz poprawę jakości wód. Brak realizacji ustaleń Programu, spowodować może zahamowanie procesu poprawy jakości wód, a w niektórych przypadkach pogorszenie ich stanu czystości. W odniesieniu do wód podziemnych szczególne znaczenie mają działania inwestycyjne w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, zwłaszcza na terenach wiejskich, a także działania w zakresie likwidacji punktowych i ograniczenia obszarowych źródeł zanieczyszczenia gruntu i wód, w tym tzw. spływów obszarowych zanieczyszczeń rolniczych.

Zasoby geologiczne

W odniesieniu do powierzchni ziemi i gleb POŚ przewiduje głównie odtwarzanie gleb zdegradowanych metodami biologicznymi i technicznymi oraz przeprowadzanie rekultywacji, a także prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi i kontrolowanie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. W przypadku braku realizacji ustaleń POŚ nastąpią niekorzystne zmiany polegające na pogarszaniu się stanu jakości gleb i powierzchni ziemi na terenach przewidzianych do rekultywacji (szczególnie terenów przemysłowych), a także przekształcaniu wartościowych przyrodniczo terenów na tereny rolne.

4.3 Ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Prowadzenie procesu zrównoważonego rozwoju powiatu bezpośrednio wpłynie na osiągnięcie wyznaczonych celów w stosunku do poszczególnych składowych elementów środowiska (woda, powietrze, gleba) tworzących ekosystem. Podkreślić należy, że degradacja jednego tylko elementu, wpływa na proces zanieczyszczenia drugiego poprzez przebiegające stale procesy fizyczne, chemiczne oraz biologiczne w całym ekosystemie. Przykładowo, wytwarzane odpady, będące jednym z elementów towarzyszących człowiekowi w życiu codziennym oraz w procesie rozwoju gospodarczego wpływają na proces degradacji środowiska naturalnego, nie tylko bezpośrednio, lecz poprzez oddziaływanie ich składników ze składnikami występującymi w środowisku mogą powstawać związki chemiczne o wiele bardziej niekorzystne dla środowiska niż substancje pierwotne. Obecne działania zanieczyszczające środowisko naturalne bezpośrednio lub pośrednio zostaną uwidocznione po pewnym czasie (w czasie migracji danego związku do środowiska). Wtórna odnowa zasobów środowiska wsparta działaniami człowieka jest nieporównywalnie kosztowniejsza niż kontrola nad obecnym procesem korzystania ze środowiska (racjonalne korzystanie).

W poniższej tabeli zestawiono zamieszczone powyżej w treści niniejszego dokumentu informacje o obszarach problemowych powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Tabela nr 4.3-1 Obszary problemowe na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego

Lp.	Obszar/elementy środowiska	Problemy
1	2	3
1	Powietrze	Niska świadomość ekologiczna mieszkańców Źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego powstające na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego to przede wszystkim zanieczyszczenia emitowane z lokalnych kotłowni, obiektów użyteczności publicznej i palenisk domowych, wykorzystujące tradycyjne źródła energii, jak również emisje z jednostek prowadzących działalność gospodarczą. Na obszarach wiejskich o charakterze typowo rolniczym oraz osiedlach domków jednorodzinnych zanieczyszczenie powietrza wynika głównie z tzw. emisji niskiej i jest generalnie związana ze strukturą zużycia paliw do celów grzewczych. Jest to mocno odczuwalne szczególnie w sezonie grzewczym. Największy odsetek całkowitego zużycia paliw stanowi węgiel kamienny i jego pochodne. Przez teren powiatu golubsko-dobrzyńskiego przebiegają drogi krajowe, powiatowe i wojewódzkie. Uzupełnieniem dróg powiatowych i wojewódzkich są drogi gminne znajdujące się w każdym sołectwie. Emisja zanieczyszczeń do powietrza od pojazdów poruszających się po drogach ma wpływ na stan powietrza atmosferycznego.
2	Hałas	Problemy związane ze stanem środowiska na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego w zakresie oddziaływań akustycznych, spowodowane są wieloma czynnikami, m.in. jakością sieci drogowej (hałas komunikacyjny), stopniem urbanizacji, koncentracją usług, występowaniem zakładów przemysłowych oraz rzemieślniczych w jednostkach zabudowy mieszkaniowej.
3	Środowisko gruntowo-wodne	Do ważniejszych problemów w zakresie zagrożeń wód należy zaliczyć: - nie wystarczający stopień skanalizowania niektórych gmin, - nawożenie gleb i stosowanie środków ochrony roślin - niewystarczająca jakość oczyszczonych ścieków – przydomowe oczyszczalnie, - stosowanie środków chemicznych w celu odśnieżania dróg - czynniki atmosferyczne powodujące suszę rolniczą - zagrożenie chemiczne jednolitych części wód powierzchniowych
4	Odpady	Do głównych problemów w zakresie gospodarki odpadami w powiecie golubsko-dobrzyńskiego należą: - niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców, lub niechęć do stosowania się do ustalonych zasad przyjętych w Gminach, - powielanie niewłaściwych działań i postaw w zakresie postępowania z odpadami (np. powstawanie „dzikich składowisk odpadów”), - tylko częściowy udział mieszkańców w selektywnej zbiórce odpadów, w tym selektywnej zbiórce odpadów niebezpiecznych - przypadki mieszania takich odpadów z odpadami komunalnymi, - przypadki palenia odpadów, również niebezpiecznych, w paleniskach domowych.

Stan środowiska na obszarze powiatu golubsko-dobrzyńskiego ocenia się jako dobry.

Na ocenę tę wpływają następujące czynniki:

- stan jakości powietrza, ze względu na przekroczenia PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu, ocenia się ogólnie jako zły,
- stan jakości klimatu akustycznego, ze względu na ruch samochodowy ocenia się ogólnie jako dobry,
- stan jakości gleb, ocenia się ogólnie jako dobry,
- stan jakości wód powierzchniowych, zgodnie z Raportem WIOŚ, ocenia się jako umiarkowany,
- stan jakości wód podziemnych, zgodnie z Raportem WIOŚ, ocenia się jako dobry,
- stan jakości obszarów chronionych ocenia się jako dobry.

4.4 Ocena istniejących problemów ochrony środowiska z punktu widzenia Projektu, a szczególnie obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zagrożenia dla środowiska oraz źródła tych zagrożeń

Źródła zagrożeń zarówno dla całego środowiska przyrodniczego obszaru opracowania (stresory) jak i poszczególnych jego elementów są dwójakiego rodzaju:

- zagrożenia naturogenne (abiotyczne i biotyczne) - jak częste ulewne deszcze, silne wiatry, duże spadki terenu, żerowanie zwierzyny, itp.;
- zagrożenia antropogenne - jak skupiska emitorów przemysłowych, szlaki komunikacyjne, presja intensywnego rolnictwa, itp.

Degradacja środowiska powoduje obniżenie jakości poszczególnych komponentów środowiska, dlatego istotne jest zdefiniowanie konkretnego, sparametryzowanego i możliwego do rozwiązania problemu środowiskowego. Dominujące i potencjalne zagrożenia stanu środowiska w odniesieniu do wymienionych powyżej źródeł zagrożeń przedstawiono w poszczególnych punktach Oceny aktualnego stanu środowiska (punkt 4.1).

Wszelkie przewidywane w „Programie” działania mają zmierzać do poprawy jakości środowiska na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego. Zawarty w „Programie” wykaz problemów dotyczących ochrony środowiska na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego przedstawia się następująco:

- niska świadomość ekologiczna mieszkańców,
- nadal stosunkowo niewielkie wykorzystanie źródeł odnawialnych energii,
- spalanie odpadów i złego jakościowo węgla w piecach domowych,
- brak scentralizowanego systemu ogrzewania w skupiskach obiektów wymagających ogrzewania,
- niezadawalający stan dróg,
- hałas od źródeł komunikacyjnych,
- zanieczyszczenia wód, głównie pochodzenia rolniczego i komunalnego,
- niewystarczający stopień skanalizowania niektórych obszarów wiejskich,
- odprowadzanie bezpośrednio do gruntu wód opadowych i roztopowych,
- tendencja do utwardzania terenów,
- korzystanie ze zbiorników bezodpływowych,
- brak stałego monitoringu jakości gleb,
- oddziaływanie pojazdów samochodowych, rolnictwa, odpadów, materiałów budowlanych i maszyn budowlanych na gleby,
- niewystarczająca świadomość ekologiczna, lub niechęć do stosowania się do ustalonych zasad przyjętych w Gminach przez mieszkańców w kwestii selektywnej zbiórki odpadów oraz spalania odpadów,
- brak wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych rodzajów odpadów przewidzianych do recyklingu, na terenie niektórych Gmin,
- duże ilości wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia.

Analizując powyższe problemy pod kątem oddziaływań na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, stwierdza się, m.in. że:

- brak realizacji zadań związanych z tzw. niską emisją może spowodować okresową emisję i oddziaływanie na obszary chronione,
- brak przeprowadzenia działań zmierzających do zmniejszenia emisji substancji i pyłów do powietrza może spowodować niekorzystne oddziaływanie na florę i faunę na obszarach chronionych,
- niezadawalający stan dróg wiąże się ze zwiększoną emisją substancji do powietrza oraz hałasem do środowiska, co może oddziaływać na florę i faunę na obszarach chronionych,
- niska świadomość ekologiczna, lub niechęć do stosowania się przez mieszkańców do ustalonych zasad przyjętych w Gminach w zakresie selektywnej zbiórki odpadów oraz spalania odpadów może wpłynąć na środowisko lokalnie (nielegalne miejsca gromadzenia odpadów, również na terenach chronionych) lub przestrzennie (oddziaływanie składników odpadów na składniki występujące w środowisku; rozprzestrzenianie się pyłów i substancji w powietrzu wskutek spalania odpadów w paleniskach domowych).

4.5 Ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia dokumentu i sposoby uwzględnienia ich w dokumencie oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Cele i kierunki wynikające z dokumentów strategicznych na poziomie międzynarodowym

Cele wynikające z polityki UE

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VII Program Działań na rzecz Środowiska (7 EAP) przyjęty do realizacji w listopadzie 2013. Ustanawia on wspólnotowe ramy polityki ochrony środowiska na okres do roku 2020 r. Stanowi on środowiskowy wymiar wspólnotowej strategii zrównoważonego rozwoju i wytycza priorytety w dziedzinie ochrony środowiska, w szczególności:

- Cel priorytetowy 1: ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE,
- Cel priorytetowy 2: Przekształcenie UE w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- Cel priorytetowy 3: Ochrona obywateli UE przed związanymi ze środowiskiem naciskami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,

w tym priorytety w zakresie sprzyjających uwarunkowań prawnych:

- Cel priorytetowy 4: Maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska,
- Cel priorytetowy 5: Poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska,
- Cel priorytetowy 6: Zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnienie cen,
- Cel priorytetowy 7: Lepsze uwzględnianie problematyki ochrony środowiska i większa spójność polityki)

oraz priorytety w zakresie podejmowania wyzwań o charakterze lokalnym, regionalnym i globalnym:

- Cel priorytetowy 8: Wspieranie zrównoważonego charakteru miast UE,
- Cel priorytetowy 9: Zwiększenie skuteczności działań unijnych mających na celu stawienie czoła wyzwaniom związanym z ochroną środowiska i klimatem na poziomie regionalnym i globalnym.

Cele i kierunki wynikające z dokumentów strategicznych na poziomie krajowym

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

1. Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska
 - I. Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
 - II. Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
 - III. Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
 - IV. Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
 - V. Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
 - VI. Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska,
2. Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
 - I. Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
 - II. Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
 - III. Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
 - IV. Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast,
3. Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski
 - I. Kierunek interwencji – Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Cel główny – Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców

1. Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego
 - I. Kierunek interwencji – Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
 - II. Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
 - III. Kierunek interwencji – Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
 - IV. Kierunek interwencji – Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
2. Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
 - I. Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
 - II. Kierunek interwencji – Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
 - III. Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
 - IV. Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
 - V. Kierunek interwencji – Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT,
3. Cel szczegółowy III : Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych
 - I. Kierunek interwencji – Przeciwdziałanie zmianom klimatu,
 - II. Kierunek interwencji – Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
4. Cel horyzontalny: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa
 - I. Kierunek interwencji – Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji
5. Cel horyzontalny Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska
 - I. Kierunek interwencji – Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Ze względu na swoją rolę i przypisane jej zadania Strategia stanowi instrument elastycznego zarządzania głównymi procesami rozwojowymi w kraju. Łączy w sobie wymiar strategiczny z wymiarem operacyjnym: wskazuje niezbędne działania oraz instrumenty realizacyjne - projekty flagowe i strategiczne, zapewniające jej wdrożenie. Ustala również system koordynacji i realizacji, wyznaczając role poszczególnym podmiotom publicznym oraz sposoby współpracy ze światem biznesu, nauki oraz społeczeństwem.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r., zgodnie z wymogami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, 1250, 1948 i 1954 oraz z 2017 r. poz. 5).

Poniżej przedstawiono cel główny i cele szczegółowe Strategii, które mają znaczenie w kontekście Programu Ochrony Środowiska:

1. Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
 - I. Kierunek interwencji – Stymulowanie popytu na innowacje przez sektor publiczny
2. Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
 - I. Kierunek interwencji – Wsparcie dla podwyższania atrakcyjności inwestycyjnej Śląska oraz promocji zmian strukturalnych
 - II. Kierunek interwencji – Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta
 - III. Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich
3. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport

- I. Kierunek interwencji – Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce
- II. Kierunek interwencji – Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności
4. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia
 - I. Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju
 - II. Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej
 - III. Kierunek interwencji – Rozwój techniki
5. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko
 - I. Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód
 - II. Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
 - III. Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego
 - IV. Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją
 - V. Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi
 - VI. Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami
 - VII. Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych

Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku

Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku (PEP2040) to dokument strategiczny zatwierdzony przez Radę Ministrów w 2021 roku, który określa ramy transformacji energetycznej w kierunku niskoemisyjnego systemu. Główne cele obejmują stopniową redukcję roli węgla, rozwój źródeł odnawialnych (OZE) i energetyki jądrowej, dywersyfikację dostaw paliw oraz poprawę efektywności energetycznej i dekarbonizację gospodarki.

Kluczowe Cele i Założenia PEP2040:

1. Redukcja wykorzystania węgla: Zmniejszenie udziału węgla w miksie energetycznym do 2040 roku, ale z pewną elastycznością w zależności od cen uprawnień do emisji CO₂.
2. Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE): Zwiększenie udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto oraz rozwój energetyki wiatrowej na morzu.
3. Energetyka jądrowa: Uruchomienie pierwszego bloku jądrowego do 2033 roku, z planem budowy sześciu bloków jako stabilizatora systemu energetycznego.
4. Dywersyfikacja paliw: Rozbudowa infrastruktury gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych oraz dywersyfikacja kierunków dostaw.
5. Poprawa efektywności energetycznej: Wdrożenie nowoczesnych technologii cyfrowych i rozwój inteligentnych sieci elektroenergetycznych, a także zwiększenie wykorzystania magazynów energii.
6. Dekarbonizacja ciepłownictwa: Do 2040 roku wszystkie potrzeby ciepłe mają być pokrywane przez systemy nisko- lub zeroemisyjne.

Wyzwania i Korzyści:

- Wyzwania: Transformacja energetyczna jest kapitałochłonna, ale stanowi również impuls rozwojowy dla gospodarki.
- Korzyści: Zmniejszenie oddziaływania na środowisko, poprawa jakości powietrza, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego oraz stworzenie nowych miejsc pracy i wartości dodanej.

Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do 2030

Głównym celem Krajowego Programu Ochrony Powietrza (KPOP) jest poprawa jakości powietrza na terenie kraju, a w szczególności na obszarach, gdzie stwierdzone zostały przekroczenia standardów jakości. Zgodnie z założeniami KPOP ma to nastąpić poprzez osiągnięcie, w możliwie krótkim czasie, dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego i innych substancji szkodliwych w powietrzu, wymaganych przepisami prawa unijnego transponowanych do prawa polskiego, a w perspektywie do 2030 r. – poziomów wskazywanych przez Światową Organizację Zdrowia.

Kierunkami działań prowadzącymi do osiągnięcia celów szczegółowych, tj. osiągnięcia i dotrzymania co najmniej standardów jakości powietrza określonych w prawodawstwie unijnym oraz krajowym, są:

- I. podniesienie rangi zagadnienia poprawy jakości powietrza poprzez skonsolidowanie działań na szczeblu krajowym oraz powołanie Partnerstwa na rzecz poprawy jakości powietrza,
- II. stworzenie ram prawnych sprzyjających realizacji efektywnych działań mających na celu poprawę jakości powietrza,
- III. włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie świadomości społecznej oraz tworzenie trwałych platform dialogu z organizacjami społecznymi,
- IV. rozwój i rozpowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza,
- V. rozwój mechanizmów kontrolowania źródeł niskiej emisji sprzyjających poprawie jakości powietrza,
- VI. upowszechnienie mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

1. Cel. 1 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:
 - I. Kierunek – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu;
 - II. Kierunek – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu;
 - III. Kierunek – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu;
 - IV. Kierunek – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie;
 - V. Kierunek – zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu.
2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:
 - I. Kierunek – stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami;
 - II. Kierunek – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu.
3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu:
 - I. Kierunek – wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu,
 - II. Kierunek – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu.
4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:
 - I. Kierunek – monitoring stanu środowiska i systemu wczesnego ostrzegania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie),
 - II. Kierunek – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu.
5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:
 - I. Kierunek – promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu;
 - II. Kierunek – budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.
6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:
 - I. Kierunek – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyka związanego ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu;
 - II. Kierunek – ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

1. Cel strategiczny 1. Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego
 - I. Cel szczegółowy 1. Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
 - II. Cel szczegółowy 4. Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

4.6 Ocena przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między poszczególnymi elementami środowiska

Celem opracowania Programu Ochrony Środowiska jest, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, „stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska”. Dokument ten jest ukierunkowany na uzyskanie pozytywnego efektu ekologicznego i poprawy stanu środowiska. Nie oznacza to jednak, że realizacja konkretnych przedsięwzięć, z planowanych w ramach „Programu” priorytetów, nie może spowodować okresowo oddziaływań negatywnych, stwarzać lokalnie uciążliwości lub uszczuplać miejscowo zasoby przyrodnicze.

Realizacja założeń „Programu” ma na celu poprawę istniejącego stanu środowiska. Należy jednak pamiętać, że niektóre przedsięwzięcia, np. z zakresu gospodarki odpadami, mogą lokalnie oddziaływać na środowisko (np. instalacje do przetwarzania odpadów). Inwestycje tego typu powodują także często szereg konfliktów społecznych, co często związane jest z brakiem zrozumienia specyfiki takich przedsięwzięć oraz odpowiedniej informacji skierowanej do społeczności.

Główne efekty ekologiczne związane będą z realizacją celów:

1. Poprawa jakości środowiska, zawierającego kierunki działań w zakresie poprawy jakości wód, poprawy jakości powietrza atmosferycznego i ochrony klimatu, poprawy warunków akustycznych, ochrony przed polami elektromagnetycznymi,
2. Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii, zawierającego kierunki działań w zakresie ograniczenia materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności gospodarki, kształtowania zasobów wodnych oraz ochrony przed powodzią i suszą oraz w zakresie zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
3. Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych,
4. Edukacja ekologiczna i udział społeczeństwa w ochronie środowiska.

Zapisy „Programu” w zakresie celu 1 pozwolą docelowo na osiągnięcie standardów i dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w środowisku, zgodnych z wymogami zarówno prawa krajowego jak i unijnego.

Zapisy „Programu” w zakresie celu 2 pozwolą na uzyskanie, poprzez modernizację procesów technologicznych, efektu bezpośredniego w postaci zmniejszenia zużycia wody i innych surowców naturalnych pobieranych wprost ze środowiska oraz efektu pośrednio skutkującego w środowisku w wyniku zmniejszenia energochłonności procesów produkcyjnych (oszczędność nieodnawialnych zasobów surowców energetycznych, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza).

Zapisy „Programu” w zakresie celu 3 pozwolą na wdrożenie pewnych kierunkowych zmian w środowisku przyrodniczym, polegających m.in. na utrzymaniu odpowiedniej proporcji w powierzchni terenów zalesionych i zadrzewionych w stosunku do terenów zurbanizowanych i rolnych, rekultywacji terenów zdegradowanych w wyniku np. powierzchniowej eksploatacji kopalin, kształtowaniu obszarów prawnej ochrony przyrody, dążeniu do utrzymania równowagi ekosystemów i bioróżnorodności cennych siedlisk przyrodniczych.

Zapisy „Programu” w zakresie celu 4 będą pośrednio skutkować pozytywnymi zmianami w środowisku przyrodniczym, m.in. poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz prowadzenie skutecznej edukacji ekologicznej, realizację szeregu działalności promujących tematykę ekologiczną, organizację wydarzeń i imprez (konkursy, przeglądy, wystawy, happeningi), prowadzenie działalności wydawniczej i promocyjnej.

Istotne jest z punktu widzenia długoterminowej poprawy jakości środowiska, aby w „Programie” uwzględnić promowanie budownictwa energooszczędnego, z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (kolektorów

słonecznych, pomp ciepła). W budownictwie mieszkaniowym istnieją duże możliwości oszczędności energii z wykorzystaniem źródeł odnawialnych i przyjęcie takiego kierunku działań w wojewódzkim programie ochrony środowiska dla podstawę do preferowania energooszczędnych rozwiązań w ramach systemów finansowania budownictwa.

Wdrożenie „Programu” nie stwarza zagrożenia konfliktami społecznymi. Nie stwarza także zagrożenia dla różnorodności biologicznej roślin i zwierząt. Wręcz przeciwnie, ogólnie poprawi to stan czystości w obrębie powiatu, co przyczyni się do poprawy warunków wegetacji roślin i warunków życia zwierząt. Oprócz spojrzenia całościowego należy jednak rozpatrzyć możliwość negatywnego oddziaływania poszczególnych, zaplanowanych działań na walory środowiskowe obszarów chronionych.

Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko przedstawiono szczegółowo w Załączniku nr 1 do niniejszej Prognozy.

Przeprowadzono analizę porównawczą poszczególnych rozwiązań, zakładając, że im bardziej negatywne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, tym wyższą notę uzyskuje analizowany wariant.

W poniższej tabeli przedstawiono sumaryczne wyniki przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko założeń przedmiotowego POŚ oraz pozostawienia stanu obecnego, brak realizacji działań.

Tabela nr 4.6-1 Wyniki analizy porównawczej

L.p.	Analizowane rozwiązanie	Uzyskany wynik
1	2	3
1	Niepodejmowanie działań	539
2	Realizacja działań zaplanowanych w POŚ	473

Przeprowadzono ponadto analizę szczegółową wariantu polegającego na realizacji działań zaplanowanych w przedmiotowym POŚ, odnosząc się jednocześnie do maksymalnego możliwego oddziaływania na środowisko. Wyniki analizy ocenia się według następujących klas:

- 0 – 20% - oddziaływanie nieistotne,
- 20 – 35% - oddziaływanie niskie,
- 35 – 50% - oddziaływanie średnie,
- 50 – 75% - oddziaływanie duże,
- 75 – 90% - oddziaływanie istotne,
- 90 – 100% - oddziaływanie krytyczne.

Oddziaływania istotne i krytyczne kwalifikują zaplanowane działania do ponownego przeanalizowania konieczności lub zakresu ich realizacji.

Poprzez analizę wstępną oddziaływania na środowisko stwierdzono, iż największy udział potencjalnego wpływu będzie zawierał się w następujących działach:

- zanieczyszczenia powietrza,
- środowisko biologiczne (flora i fauna) Natura 2000,
- grunty i wody gruntowe,
- stan zdrowia i jakość życia ludzi.
- hałas i wibracje,
- korytarze ekologiczne.

Na podstawie przeprowadzonych analiz oddziaływania na środowisko realizacji działań zaplanowanych w POŚ ocenia się, że rozpatrywany wariant uzyskał notę 3214 pkt., co stanowi ok. 47% maksymalnego możliwego oddziaływania na środowisko i klasyfikuje oddziaływanie realizacji działań zaplanowanych w POŚ jako średnie.

5 Oceny rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

5.1 Wpływ ustaleń dokumentu na realizację obowiązujących celów ochrony środowiska

Ustalenia „Programu” wpłyną niewątpliwie pozytywnie na realizację obowiązujących celów ochrony środowiska. Przyczynią się do zintensyfikowania działań mających zapewnić prawidłową gospodarkę w dziedzinie ochrony środowiska na terenie powiatu oraz udoskonalenia edukacji ekologicznej mieszkańców.

5.2 Analiza rozwiązań mających na celu ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji „Programu”

Ustalenia dotyczące planowanych przedsięwzięć obejmują szeroki wachlarz narzędzi, mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji ustaleń opisywanego dokumentu, mając na celu ochronę wartości ekologicznych. Przewidziane do realizacji działania określone w POŚ mogą stanowić przedsięwzięcia oddziałujące na środowisko, szczególnie inwestycje drogowe. Jednakże na obecnym etapie rozeznania i oceny oddziaływania, z uwagi na ogólny charakter dokumentu, jakim jest POŚ, można wprowadzić jedynie ustalenia mające na celu ograniczenie dalszego negatywnego oddziaływania.

W odniesieniu do przedsięwzięć inwestycyjnych, które mogą zaistnieć w trakcie realizacji „Programu”, należałoby podjąć następujące środki zapobiegające oraz ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko:

- objęcie przedsięwzięć kwalifikujących się do kategorii mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a w szczególności mogących oddziaływać na obszary Natura 2000 i korytarz ekologiczny, procedurą oceny oddziaływania na środowisko;
- wprowadzenie ścisłego nadzoru nad wykonaniem warunków decyzji środowiskowych, a w szczególności zastosowanie wymaganych rozwiązań technicznych i technologicznych ograniczających oddziaływanie na środowisko;
- opcjonalnie - wdrożenie systemu monitorowania realizacji przedsięwzięć.

W zakresie działań systemowych w ochronie środowiska duże znaczenie ma właściwe planowanie przestrzenne. W tym zakresie należy kłaść duży nacisk na odpowiednie przygotowanie planów miejscowych, z uwzględnieniem warunków ekofizjograficznych.

Ważne jest też odpowiednie wyprzedzenie czasowe w przygotowaniu planów, które nie powinny powstawać dopiero w momencie planowanego zamierzenia inwestycyjnego. Skutecznie zapobiegać zagrożeniom środowiska i eliminować lub ograniczać ewentualne konflikty przyrodnicze można poprzez odpowiednie planowanie przestrzenne, które pozwala na:

- wybór niekolizyjnych środowiskowo (lub o ograniczonej konfliktowości) lokalizacji przedsięwzięć,
- zagospodarowanie terenów przeznaczonych na inwestycje zgodnie z wymogami ochrony środowiska.

Gminy powiatu golubsko-dobrzyńskiego są w trakcie opracowywania Planów ogólnych, które z założenia mają zastąpić studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Plany ogólne to akty prawa miejscowego, które określają strategiczne kierunki zagospodarowania przestrzennego całej gminy, w tym podział na strefy planistyczne, oraz wyznaczają ramy dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) i decyzji o warunkach zabudowy (WZ).

Ocena działań zmierzających do zachowania lub przywrócenia walorów przyrodniczych obszarów chronionych lub innych cennych przyrodniczo

Nie przewiduje się działań zmierzających do przywrócenia walorów przyrodniczych obszarów chronionych lub cennych przyrodniczo na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Spośród zaproponowanych powyżej działań największe znaczenie ma właściwe planowanie przestrzenne, ze względu na stosowanie zasady prewencji.

Ponadto zaproponowane zwrócenie szczególnej uwagi na objęcie przewidywanych inwestycji procedurą oceny oddziaływania na środowisko, a także prowadzenie nadzoru nad spełnieniem warunków określonych w wydawanych decyzjach administracyjnych pozwoli kontrolować wpływ danych inwestycji na środowisko, także w zakresie oddziaływań skumulowanych.

Zaproponowane działania zmierzające do zachowania walorów przyrodniczych obszarów chronionych lub cennych przyrodniczo na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego ocenia się jako przydatne i pozwalające uzyskać pożądane efekty.

Biorąc pod uwagę rodzaje działań przewidzianych w POŚ, jak również skalę ich oddziaływania oraz charakter otoczenia analizowanego obszaru nie zachodzi potrzeba wprowadzania, innych niż zastosowane w dokumencie, rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, a szczególnie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000.

5.3 Analiza zmian klimatycznych oraz negatywnych skutków z nich wynikających, w tym omówienie założeń projektu w kontekście adaptacji do skutków zmian klimatu

Zmiany klimatu są obecnie jednym z istotnych zagrożeń środowiskowych, społecznych i ekonomicznych. Zmiany te w kolejnych dziesięcioleciach mogą się przyczynić między innymi do zmniejszenia zasobów wodnych, zwiększenia częstotliwości i intensywności powodzi, topnienia lodowców, erozji gleb, a także nasilenia takich zjawisk ekstremalnych, jak: trąby powietrzne, gradobicia czy fale mrozów oraz anomalnych upałów.

Unia Europejska od lat stara się tworzyć narzędzia do prowadzenia zewnętrznej polityki klimatycznej. Formalizacja działań na rzecz środowiska i klimatu w polityce i w prawie wspólnotowym postępowała powoli. Wspólna polityka klimatyczna zapoczątkowana została w latach 90, w traktacie z Maastricht, gdzie określono pierwsze cele polityki ochrony środowiska. W Traktacie Amsterdamu z 1999 roku wprowadzono zasadę integracji polityki środowiskowej w innych dziedzinach działalności Unii, m.in. rolnictwie, polityce rozwojowej, energetycznej, handlu i transporcie. Na szczycie klimatycznym w Kioto w 1997 r., w latach 2008–2009 przyjęto pakiet energetyczno-klimatyczny (tzw. „3 x 20”). W 2018 r. Unia przyjęła rozporządzenie w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, natomiast w 2019 r. dokonała przeglądu swojego prawa na podstawie Ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030. Najważniejsze zmiany, które dokonały się w ostatnich latach, to wejście w życie w 2021 r. Europejskiego prawa o klimacie – rozporządzenia, które wpisuje w ramy prawne cele Europejskiego Zielonego Ładu (EZŁ). EZŁ zakłada m.in. osiągnięcie przez europejską gospodarkę neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz redukcję emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% do 2030 r. Jako narzędzia realizacji powyższych celów opracowane zostały inicjatywy prawodawcze dotyczące całego spektrum aktywności UE – przemysłu, rolnictwa, transportu, energii, środowiska itp. Wynikiem 27. konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu (COP 27), która odbyła się w listopadzie 2022 r. Rada Europejska zatwierdziła konkluzje, w których potwierdziła, że unijna dyplomacja klimatyczna i energetyczna jest jednym z podstawowych elementów unijnej polityki zagranicznej. Podkreśliła w nich też, że UE jest zdecydowana nawiązać kontakty i współpracować z partnerami na całym świecie, aby:

- wdrożyć porozumienie paryskie,
- ograniczyć wzrost temperatury na świecie do 1,5°C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej,
- wspierać najbardziej narażone kraje w przystosowywaniu się do skutków zmiany klimatu oraz zwiększać zbiorowe finansowanie działań klimatycznych,
- zwiększyć zbiorowe finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu.

Rada potwierdza w konkluzjach, że zewnętrzna polityka energetyczna UE ma wspierać, intensyfikować i przyspieszać trwającą globalną transformację energetyczną jako kluczowy warunek neutralności klimatycznej. Szczególnie istotne dla polityki klimatycznej jest wdrożenie pakietu „Gotowi na 55” („Fit for 55”), w ramach którego Komisja Europejska przewidziała rewizję m.in. dyrektywy dotyczącej surowców i nośników energii, systemu handlu uprawnieniami emisji (EU ETS), rozporządzenia o wysiłku redukcyjnym. Zaplanowała też nowe inicjatywy, m.in. CBAM, ReFuelEU w lotnictwie i FuelEU Maritime dla zielonej przestrzeni morskiej.

Od lutego 2022 r. znaczenia dla UE nabrała także kwestia energetycznego zarządzania kryzysowego wobec wyzwań politycznych. Ze względu na rosyjską agresję na Ukrainę, która silnie zachwiała rynkami energii na całym świecie i zdestabilizowała dostawy surowców do UE, argument bezpieczeństwa energetycznego okresowo – zwłaszcza na początku działań zbrojnych – wziął górę nad względami klimatycznymi. Doszły do tego wypracowane podczas długich negocjacji sankcje ograniczające import rosyjskich surowców energetycznych do UE, a także niedokończona jeszcze postpandemiczna odbudowa europejskiej gospodarki oraz problemy społeczne (m.in. pogłębienie ubóstwa energetycznego). By zaradzić chaosowi i utrzymać spójność polityczną z celami EZŁ, Komisja Europejska zaproponowała m.in. plan REPower EU z maja 2022 r. oraz pakiet regulacji Oszczędzanie gazu na bezpieczną zimę z lipca 2022 r. Obok przedstawienia strategii odchodzenia od rosyjskich surowców i zastępowania ich alternatywnymi zasobami (zwłaszcza OZE, ale dopuszczając możliwość wykorzystania paliw kopalnych), a także nawoływań do solidarności energetycznej, KE stanowczo podkreśliła, że cele klimatyczne na 2030 r. i na 2050 r. są w nich uwzględnione i pozostają bez zmian.⁴

Dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego nie były prowadzone badania zmian klimatu. Dane takie prezentowane są na szczelbu wojewódzkim. Województwo kujawsko-pomorskie charakteryzuje się klimatem przejściowym, który łączy klimat typowy dla pojezierzy bałtyckich na północy (klimat chłodny i wilgotny) z klimatem Wielkich Dolin Środkowopolskich na południu (klimat suchy). Średnia temperatura w styczniu wynosi od -2 na zachodzie regionu do -3°C na wschodzie, zaś w lipcu kształtuje się na poziomie około 18°C. Z kolei temperatury w ciągu roku wahają się pomiędzy +28°C latem i -25°C zimą. Najcieplejszą częścią województwa jest rejon Doliny Wisły (okolice Włocławka – gdzie średnia roczna temperatura powietrza przekracza 8°C), zaś najchłodniejszą jest część północno – zachodnia i wschodnia, gdzie temperatura wynosi średnio 7°C.

Na zmiany klimatu wpływają czynniki naturalne, jak i antropogenne. Jednym z czynników jest emisja tzw. gazów cieplarnianych do powietrza atmosferycznego.

Jak wynika z opracowanego Programu ochrony środowiska, jednym z problemów środowiskowych powiatu golubsko-dobrzyńskiego jest zanieczyszczenie powietrza wskutek tzw. niskiej emisji, odczuwalnej zwłaszcza w sezonie jesienno-zimowym. Dla powiatu zaproponowano szereg kierunków działań zmierzających do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, m.in. zwiększenie efektywności energetycznej oraz instalowanie OZE w budynkach użyteczności publicznej, mieszkalnych i usługowych, obniżenie emisji komunikacyjnej, zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz podniesienie bezpieczeństwa ruchu drogowego, rozbudowa systemu dróg dla rowerów i innej infrastruktury rowerowej, promocja ruchu bezemisyjnego i turystyki. Realizacja działań przewidzianych do realizacji pozwoli efektywnie zarządzać energią, zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych, a co za tym idzie poprawić jakość powietrza atmosferycznego i przyczynić się do złagodzenia wpływu na zmiany klimatu.

5.4 Analiza celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)

Cele środowiskowe jednolitych części wód podziemnych

Cele środowiskowe dla wód podziemnych:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,

⁴ <https://pism.pl/publikacje/wewnetrzne-uwartunkowania-dyplomacji-klimatycznej-ue-razem-ale-osobno>

- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Ocena stanu chemicznego wód podziemnych prowadzona jest głównie na podstawie wartości progowych elementów fizykochemicznych określających stan chemiczny wód podziemnych odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu wg rozporządzenia w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych. Zgodnie z powyższym cele środowiskowe są reprezentowane przez wartości progowe, określone dla klasy III jakości wód podziemnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu zapisów mówiących, że stan chemiczny uznaje się za dobry w przypadku, gdy przekroczenia wartości progowych dla dobrego stanu chemicznego występują, ale są one związane z naturalnie podwyższonym tłem niektórych jonów lub ich wskaźników.

Stan ilościowy wód podziemnych

Głównym wyznacznikiem dobrego stanu ilościowego dla jednolitych części wód podziemnych jest zapewnienie zasobów wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania przy długoterminowej średniorocznej wartości poboru z ujęć wód podziemnych.

Obszar powiatu golubsko-dobrzyńskiego położony jest w granicach JCWPd nr 38 i 39.

Ogólną charakterystykę JCWPd znajdujących się na obszarze powiatu przedstawiono w punkcie 4.1.5 niniejszej Prognozy.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych przedstawiono w tabeli nr 5.4-1.

Tabela nr 5.4-1 Cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych

Lp.	Europejski kod JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy
1	2	8	9
1	PLGW200038	niezagrożona	dobry stan chemiczny; dobry stan ilościowy
2	PLGW200039	niezagrożona	dobry stan chemiczny; dobry stan ilościowy

Realizacja ustaleń Programu nie spowoduje zmiany oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych oraz samych celów określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza ze względu na to, że planowane ustalenia nie wpłyną negatywnie na stan ilościowy i jakościowy wód powierzchniowych. Wśród działań zaplanowanych w przedmiotowym Programie nie występują inwestycje mogące oddziaływać na JCWPd na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Cele środowiskowe jednolitych części wód powierzchniowych

Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Zastosowane podejście, polegające na przyjęciu za cele środowiskowe wartości granicznych odpowiadających dobremu stanowi wód, związane było z niekompletnym zrealizowaniem prac w zakresie opracowania warunków referencyjnych dla poszczególnych typów wód, a tym samym brakiem możliwości ustalenia wartości celów środowiskowych wg charakterystycznych wymagań względem poszczególnych typów we wszystkich kategoriach wód. Dodatkowo, z uwagi na trwające prace w zakresie opracowywania metodyk oceny stanu hydromorfologicznego ustalenie celów środowiskowych zostało oparte o dostępne wartości graniczne

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 73
--	---	-------------------------

wskaźników podanych w rozporządzeniu w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Ogólną charakterystykę JCWP znajdujących się na obszarze powiatu golubsko-dobrzyńskiego przedstawiono w punkcie 4.1.5 niniejszej Prognozy.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych przedstawiono w tabeli nr 5.4-2.

Tabela nr 5.4-2 Cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych

Lp.	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy
1	2	3	4	5
jeziorne				
1	LW20220	Ruduskie	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
2	LW20221	Oborskie	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny;
3	LW20249	Mlewieckie	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny;
4	LW20238	Wielgie	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [B(a)P (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
5	LW20242	Kamionkowskie	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny;
rzeczne				
6	RW20001128999	Drwęca od Struga Rychnowska do ujścia	zagrożona	dobry stan ekologiczny- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Drwęca w obrębie JCWP (dla jesiotra)- zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych- zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Drwęca w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego) stan chemiczny. dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)], związki tributylocyny(w) poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
7	RW20001128989	Bacha od Zgniłki do ujścia	zagrożona	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki. [azot ogólny, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, MMIL- pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D stan chemiczny. dla złagodzonych wskaźników [związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
8	RW20000928929	Struga Wąbrzeska	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
9	RW20001028879	Rypienica z Dopływem z jez. Długiego	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny;
10	RW20001128977	Drwęca od Brodniczki do Strugi Rychowskiej	zagrożona	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [B(a)P(w), związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników -

Tabela nr 5.4-2 Cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych

Lp.	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy
1	2	3	4	5
				stan dobry
11	RW200009289149	Kujawka	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny;
12	RW200010289839	Bacha ze Zgniłą	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny;
13	RW20001028934	Czarna	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny;
14	RW200010289459	Ruziec z Dopływem z jez. Ugoszcz	niezagrożona	dobry stan chemiczny
15	RW20001028969	Lubianka	zagrożona	dobry stan chemiczny
16	RW20001128949	Ruziec od Dopływu z jez. Ugoszcz do ujścia	niezagrożona	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
17	RW200010289329	Struga Dobrzyńska	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny;
18	RW200010289729	Ciechocińska Struga	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny;
19	RW200009289789	Struga Rychnowska	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny;
20	RW200009289749	Struga Młyńska	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny;

Celem środowiskowym dla każdej z ww. JCWP jest: niepogorszenie stanu JCWP oraz osiągnięcie dobrego stanu wód (dobry stan/potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny), za wyjątkiem przypadków złagodzenia wartości celu środowiskowego dla poszczególnych wskaźników zanieczyszczeń. W większości przypadków stan wód jest zły, a główną przyczyną takiej sytuacji jest zanieczyszczenie rzek oraz spływy powierzchniowe z terenów rolniczych i zurbanizowanych. Duże znaczenie ma również depozycja zanieczyszczeń z atmosfery, przekształcenia hydromorfologiczne oraz zaburzenia reżimu hydrologicznego.

5.4.1 Założenia projektu w odniesieniu do celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych oraz jednolitych części wód powierzchniowych

Realizacja ustaleń Programu nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza ze względu na to, że planowane ustalenia nie wpłyną negatywnie na stan ilościowy i jakościowy wód podziemnych.

5.5 Analiza i ocena priorytetów, celów i działań ekologicznych pod kątem potencjalnych konfliktów środowiskowych i społecznych

5.5.1 Oddziaływanie zadań „Programu” na stan jakości powietrza atmosferycznego

Przewidziane do realizacji zadania mogą oddziaływać na stan jakości powietrza zarówno pozytywnie, jak i negatywnie.

Głównym zadaniem jest ograniczenie niskiej emisji, dzięki czemu zminimalizuje się ilość zanieczyszczeń, szczególnie pyłowych, przedostających się do powietrza. Wszystkie działania w tym zakresie będą zdecydowanie pozytywnie oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska.

W zapisach POŚ w ramach działania „Kompleksowa modernizacja energetyczna powiatowych obiektów użyteczności publicznej” proponuje się m.in. termomodernizację budynków oraz wymianę ogrzewania na ekologiczne (gazowe, na biomasę) a także rozwój i promowanie energetyki odnawialnej. W jej przypadku jednak należy dopasować rodzaj urządzeń do panujących uwarunkowań przyrodniczych. Realizacja tych zadań przyczyni się również do spowolnienia zmian klimatycznych.

Ze względu na to, iż komunikacja stanowi drugie największe źródło zanieczyszczenia powietrza, konieczne są prace zmierzające do upłynnienia ruchu samochodów oraz budowa obwodnic i przekierowanie ruchu poza tereny miast. Zaplanowane działania powinny poprawić jakość powietrza. Każda inwestycja wymaga jednak indywidualnego podejścia i w razie konieczności przeprowadzenie osobnej oceny oddziaływania na środowisko.

W poniższej tabeli zestawiono działania proponowane w „Programie” i ich wpływ na jakość powietrza. Oceny dokonano w skali 1 - 5, gdzie 1 oznacza najmniejsze negatywne oddziaływanie, a 5 największe.

Tabela nr 5.5.1-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na jakość powietrza.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na jakość powietrza (skala 1 - 5)
1	2	3
1.	Budowa, przebudowa oraz bieżące remonty i modernizacje dróg powiatowych, a także pomoc finansowa gminom na działania w tym zakresie	2
2.	Tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego oraz pomoc finansowa dla gmin na rozbudowę sieci dróg rowerowych	2
3.	Realizacja działań podnoszących bezpieczeństwo na drogach powiatowych: oznakowanie poziome i pionowe, elementy bezpieczeństwa ruchu, przejścia dla pieszych	1
4.	Kompleksowa modernizacja energetyczna powiatowych obiektów użyteczności publicznej	2
5.	Udzielanie pozwoleń na wprowadzenie gazów i pyłów	1
6.	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji w zakresie emisji gazów i pyłów	1
7.	Kontrola i prowadzenie spraw związanych z interwencjami na uciążliwości instalacji	1
8.	Realizacja działań naprawczych zapisanych w obowiązujących Programach ochrony powietrza	1
9.	Kontrole przestrzegania ograniczeń i zakazów wynikających z uchwały antysmogowej	1
10.	Wydawanie pozwoleń na budowę dla inwestycji w OZE, w tym m.in. farm wiatrowych i fotowoltaicznych, geotermii, elektrowni wiatrowych itp.	1
11.	Wspieranie działań z zakresu małej retencji, w tym budowy małych zbiorników retencyjnych, z zachowaniem drożności korytarzy ekologicznych	1
12.	Działania informacyjne i motywujące właścicieli nieruchomości do stosowania rozwiązań służących retencjonowaniu wód opadowych i roztopowych	1
13.	Pielęgnowanie drzew i krzewów oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze złego stanu sanitarnego drzewostanu	1
14.	Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku. Promowanie odnawialnych źródeł energii oraz budownictwa energooszczędnego. Działania informacyjno - edukacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i ochrony powietrza. Promowanie i zachęcanie mieszkańców gmin do wdrażania rozwiązań retencjonujących wody opadowe na własnej posesji	1
15.	Interwencje w zakresie uciążliwości związanych z emisją hałasu	1
16.	Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	1
17.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru źródeł PEM	1
18.	Przyjmowanie zgłoszeń, lub wydawanie zaświadczeń o braku sprzeciwu, lub wnoszenie sprzeciwu wobec zgłoszeń instalacji wytwarzających PEM	1
19.	Badanie jakości wód powierzchniowych i podziemnych	1
20.	Systematyczna likwidacja nieczynnych ujęć	1

Tabela nr 5.5.1-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na jakość powietrza.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na jakość powietrza (skala 1 - 5)
1	2	3
21.	Prowadzenie rejestru ujęć wód podziemnych i powierzchniowych	1
22.	Wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej i jej ochrony przed zanieczyszczeniami	1
23.	Nadzór nad działaniem Gminnych Spółek Wodnych oraz kontrole wydanych pozwoleń oraz wypełniania zapisów pozwoleń wodno-prawnych	1
24.	Zapewnienie ciągłości dostaw wody pitnej do społeczeństwa	1
25.	Uporządkowanie gospodarki ściekami na terenie powiatu	2
26.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	2
27.	Kontrola postępu prac rekultywacyjnych, wydawanie decyzji ustalających kierunek rekultywacji oraz wydawanie decyzji uznających rekultywację za zakończoną	1
28.	Monitorowanie i analiza istniejących osuwisk oraz innych elementów środowiska naturalnego	1
29.	Zadania geodezyjne związane z pracami scaleniowymi gruntów	1
30.	Prowadzenie badań jakości gleb	1
31.	Wydawanie i kontrola nad decyzjami zezwalającymi na wyłączenie z produkcji rolnej gruntów szczególnie chronionych	1
32.	Wydawanie i wygaszanie koncesji geologicznych na wydobywanie kopalin pospolitych na pow. do 2 ha oraz kontrola spełniania warunków określonych w koncesji	1
33.	Przyjmowanie zgłoszeń robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych do poboru ciepła Ziemi	1
34.	Zatwierdzanie projektów i dokumentacji geologicznych dla spraw określonych w art. 161 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz prowadzenie nadzoru i kontroli nad robotami i pracami geologicznymi	1
35.	Wydawanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1
36.	Cofanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1
37.	Nadzór administracyjny i interwencje w stosunku do podmiotów prowadzących działania związane z gospodarowaniem odpadami	1
38.	Zwiększenie ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest poddanych unieszkodliwieniu na terenie powiatu	1
39.	Nadzór nad Gminami w zakresie spełnienia przez gminy wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych	1
40.	Edukacja ekologiczna dotycząca propagowania właściwych postaw w zakresie postępowania z odpadami	1
41.	Prowadzenie nasadzeń drzew i krzewów na terenach należących do Powiatu i Gmin	1
42.	Udzielanie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów	1
43.	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	1
44.	Nadzór nad utrzymaniem przez Gminy terenów zielonych	1
45.	Bieżąca aktualizacja uproszczonych planów urządzenia lasu oraz kontrola wykonywania zadań z zakresu gospodarki leśnej, na podstawie w/w dokumentów	1
46.	Prowadzenie rejestru zwierząt gatunków wymienionych w zał. A i B Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej flory i fauny w drodze regulacji handlu nimi.	1
47.	Konkursy tematyczne dla dzieci i młodzieży, akcje, pikniki ekologiczne i inne formy edukacji ekologicznej.	1
48.	Działania informacyjne odnośnie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia	1
49.	Egzekwowanie odpowiedzialności za szkody wyrządzone środowisku	1
50.	Współdziałanie ze PSP w zakresie minimalizacji skutków awarii i wypadków komunikacyjnych	1

Szczegółowa analiza oddziaływania na środowisko głównych działań zaplanowanych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu gólski-dobrzyński na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031” znajduje się w Załączniku nr 1.

5.5.2 Oddziaływanie zadań „Programu” na stan klimatu akustycznego oraz na stan środowiska w zakresie promieniowania

Biorąc pod uwagę oddziaływanie na klimat akustyczny, należy zwrócić uwagę w szczególności na przebiegające przez jednostkę ciągi komunikacyjne. Przekroczenia hałasu dotyczą wysokiego natężenia ruchu pojazdów, ale także wysoki udział w ruchu pojazdów ciężkich.

Jako działania chroniące przed wpływem pól elektromagnetycznych proponuje się głównie działania kontrolne i monitoring.

W poniższej tabeli zestawiono działania proponowane w „Programie” i ich wpływ na klimat akustyczny oraz na stan środowiska w zakresie promieniowania. Oceny dokonano w skali 1 - 5, gdzie 1 oznacza najmniejsze negatywne oddziaływanie, a 5 największe.

Tabela nr 5.5.2-1. Oddziaływanie inwestycji/działania na stan klimatu akustycznego oraz na stan środowiska w zakresie promieniowania.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na klimat akustyczny oraz na środowisko w zakresie promieniowania (skala 1 - 5)
1	2	3
1.	Budowa, przebudowa oraz bieżące remonty i modernizacje dróg powiatowych, a także pomoc finansowa gminom na działania w tym zakresie	2
2.	Tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego oraz pomoc finansowa dla gmin na rozbudowę sieci dróg rowerowych	2
3.	Realizacja działań podnoszących bezpieczeństwo na drogach powiatowych: oznakowanie poziome i pionowe, elementy bezpieczeństwa ruchu, przejścia dla pieszych	2
4.	Kompleksowa modernizacja energetyczna powiatowych obiektów użyteczności publicznej	2
5.	Udzielanie pozwoleń na wprowadzenie gazów i pyłów	1
6.	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji w zakresie emisji gazów i pyłów	1
7.	Kontrola i prowadzenie spraw związanych z interwencjami na uciążliwości instalacji	1
8.	Realizacja działań naprawczych zapisanych w obowiązujących Programach ochrony powietrza	1
9.	Kontrolę przestrzegania ograniczeń i zakazów wynikających z uchwały antysmogowej	1
10.	Wydawanie pozwoleń na budowę dla inwestycji w OZE, w tym m.in. farm wiatrowych i fotowoltaicznych, geotermii, elektrowni wiatrowych itp.	1
11.	Wspieranie działań z zakresu małej retencji, w tym budowy małych zbiorników retencyjnych, z zachowaniem drożności korytarzy ekologicznych	1
12.	Działania informacyjne i motywujące właścicieli nieruchomości do stosowania rozwiązań służących retencjonowaniu wód opadowych i roztopowych	1
13.	Pielęgnowanie drzew i krzewów oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze złego stanu sanitarnego drzewostanu	1
14.	Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku. Promowanie odnawialnych źródeł energii oraz budownictwa energooszczędnego. Działania informacyjno - edukacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i ochrony powietrza. Promowanie i zachęcenie mieszkańców gmin do wdrażania rozwiązań retencjonujących wody opadowe na własnej posesji	1
15.	Interwencje w zakresie uciążliwości związanych z emisją hałasu	1
16.	Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	1
17.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru źródeł PEM	1
18.	Przyjmowanie zgłoszeń, lub wydawanie zaświadczeń o braku sprzeciwu, lub wnoszenie sprzeciwu	1

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 78
---	---	----------------------

Tabela nr 5.5.2-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na stan klimatu akustycznego oraz na stan środowiska w zakresie promieniowania.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na klimat akustyczny oraz na środowisko w zakresie promieniowania (skala 1 - 5)
1	2	3
	wobec zgłoszeń instalacji wytwarzających PEM	
19.	Badanie jakości wód powierzchniowych i podziemnych	1
20.	Systematyczna likwidacja nieczynnych ujęć	1
21.	Prowadzenie rejestru ujęć wód podziemnych i powierzchniowych	1
22.	Wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej i jej ochrony przed zanieczyszczeniami	1
23.	Nadzór nad działaniem Gminnych Spółek Wodnych oraz kontrole wydanych pozwoleń oraz wypełniania zapisów pozwoleń wodno-prawnych	1
24.	Zapewnienie ciągłości dostaw wody pitnej do społeczeństwa	1
25.	Uporządkowanie gospodarki ściekami na terenie powiatu	1
26.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	1
27.	Kontrola postępu prac rekultywacyjnych, wydawanie decyzji ustalających kierunek rekultywacji oraz wydawanie decyzji uznających rekultywację za zakończoną	1
28.	Monitorowanie i analiza istniejących osuwisk oraz innych elementów środowiska naturalnego	1
29.	Zadania geodezyjne związane z pracami scaleniowymi gruntów	1
30.	Prowadzenie badań jakości gleb	1
31.	Wydawanie i kontrola nad decyzjami zezwalającymi na wyłączenie z produkcji rolnej gruntów szczególnie chronionych	1
32.	Wydawanie i wygaszanie koncesji geologicznych na wydobywanie kopalin pospolitych na pow. do 2 ha oraz kontrola spełniania warunków określonych w koncesji	1
33.	Przyjmowanie zgłoszeń robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych do poboru ciepła Ziemi	1
34.	Zatwierdzanie projektów i dokumentacji geologicznych dla spraw określonych w art. 161 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz prowadzenie nadzoru i kontroli nad robotami i pracami geologicznymi	1
35.	Wydawanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1
36.	Cofanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1
37.	Nadzór administracyjny i interwencje w stosunku do podmiotów prowadzących działania związane z gospodarowaniem odpadami	1
38.	Zwiększenie ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest poddanych unieszkodliwieniu na terenie powiatu	1
39.	Nadzór nad Gminami w zakresie spełnienia przez gminy wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych	1
40.	Edukacja ekologiczna dotycząca propagowania właściwych postaw w zakresie postępowania z odpadami	1
41.	Prowadzenie nasadzeń drzew i krzewów na terenach należących do Powiatu i Gmin	1
42.	Udzielanie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów	1
43.	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	1
44.	Nadzór nad utrzymaniem przez Gminy terenów zielonych	1
45.	Bieżąca aktualizacja uproszczonych planów urządzenia lasu oraz kontrola wykonywania zadań z zakresu gospodarki leśnej, na podstawie w/w dokumentów	1
46.	Prowadzenie rejestru zwierząt gatunków wymienionych w zał. A i B Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej flory i fauny w drodze regulacji handlu nimi.	1
47.	Konkursy tematyczne dla dzieci i młodzieży, akcje, pikniki ekologiczne i inne formy edukacji ekologicznej.	1

	Proгноza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 79
---	--	--------------

Tabela nr 5.5.2-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na stan klimatu akustycznego oraz na stan środowiska w zakresie promieniowania.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na klimat akustyczny oraz na środowisko w zakresie promieniowania (skala 1 - 5)
1	2	3
48.	Działania informacyjne odnośnie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia	1
49.	Egzekwowanie odpowiedzialności za szkody wyrządzone środowisku	1
50.	Współdziałanie ze PSP w zakresie minimalizacji skutków awarii i wypadków komunikacyjnych	1

Szczegółowa analiza oddziaływania na środowisko głównych działań zaplanowanych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031” znajduje się w Załączniku nr 1.

5.5.3 Oddziaływanie zadań „Programu” na stan środowiska gruntowo - wodnego

Realizacja zaplanowanych zadań w ramach gospodarowania wodami oraz gospodarki wodno-ściekowej przyczyni się do poprawy standardów ilości i jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane działania doprowadzą do zmniejszenia negatywnego oddziaływania gospodarki ściekowej na środowisko naturalne, poprawi się również czystość wód i gleby. Realizacja zadań wyeliminuje niekontrolowany sposób wprowadzania do środowiska ścieków oraz ograniczy spływ zanieczyszczeń, co poprawi stan sanitarny powiatu.

W poniższej tabeli zestawiono działania proponowane w „Programie” i ich wpływ na środowisko gruntowo - wodne. Oceny dokonano w skali 1 - 5, gdzie 1 oznacza najmniejsze negatywne oddziaływanie, a 5 największe.

Tabela nr 5.5.3-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na stan środowiska gruntowo - wodnego.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na stan środowiska gruntowo-wodnego (skala 1 - 5)
1	2	3
1.	Budowa, przebudowa oraz bieżące remonty i modernizacje dróg powiatowych, a także pomoc finansowa gminom na działania w tym zakresie	2
2.	Tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego oraz pomoc finansowa dla gmin na rozbudowę sieci dróg rowerowych	2
3.	Realizacja działań podnoszących bezpieczeństwo na drogach powiatowych: oznakowanie poziome i pionowe, elementy bezpieczeństwa ruchu, przejścia dla pieszych	2
4.	Kompleksowa modernizacja energetyczna powiatowych obiektów użyteczności publicznej	1
5.	Udzielanie pozwoleń na wprowadzenie gazów i pyłów	1
6.	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji w zakresie emisji gazów i pyłów	1
7.	Kontrola i prowadzenie spraw związanych z interwencjami na uciążliwości instalacji	1
8.	Realizacja działań naprawczych zapisanych w obowiązujących Programach ochrony powietrza	1
9.	Kontrole przestrzegania ograniczeń i zakazów wynikających z uchwały antysmogowej	1
10.	Wydawanie pozwoleń na budowę dla inwestycji w OZE, w tym m.in. farm wiatrowych i fotowoltaicznych, geotermii, elektrowni wiatrowych itp.	1
11.	Wspieranie działań z zakresu małej retencji, w tym budowy małych zbiorników retencyjnych, z zachowaniem drożności korytarzy ekologicznych	1
12.	Działania informacyjne i motywujące właścicieli nieruchomości do stosowania rozwiązań służących retencjonowaniu wód opadowych i roztopowych	1
13.	Pielęgnowanie drzew i krzewów oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze złego stanu sanitarnego drzewostanu	1
14.	Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących	1

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 80
---	---	----------------------

Tabela nr 5.5.3-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na stan środowiska gruntowo - wodnego.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na stan środowiska gruntowo-wodnego (skala 1 - 5)
1	2	3
	napędy przyjazne środowisku. Promowanie odnawialnych źródeł energii oraz budownictwa energooszczędnego. Działania informacyjno - edukacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i ochrony powietrza. Promowanie i zachęcanie mieszkańców gmin do wdrażania rozwiązań retencjonujących wody opadowe na własnej posesji	
15.	Interwencje w zakresie uciążliwości związanych z emisją hałasu	1
16.	Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	1
17.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru źródeł PEM	1
18.	Przyjmowanie zgłoszeń, lub wydawanie zaświadczeń o braku sprzeciwu, lub wnoszenie sprzeciwu wobec zgłoszeń instalacji wytwarzających PEM	1
19.	Badanie jakości wód powierzchniowych i podziemnych	1
20.	Systematyczna likwidacja nieczynnych ujęć	1
21.	Prowadzenie rejestru ujęć wód podziemnych i powierzchniowych	1
22.	Wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej i jej ochrony przed zanieczyszczeniami	1
23.	Nadzór nad działaniem Gminnych Spółek Wodnych oraz kontrole wydanych pozwoleń oraz wypełniania zapisów pozwoleń wodno-prawnych	1
24.	Zapewnienie ciągłości dostaw wody pitnej do społeczeństwa	1
25.	Uporządkowanie gospodarki ściekami na terenie powiatu	1
26.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	1
27.	Kontrola postępu prac rekultywacyjnych, wydawanie decyzji ustalających kierunek rekultywacji oraz wydawanie decyzji uznających rekultywację za zakończoną	1
28.	Monitorowanie i analiza istniejących osuwisk oraz innych elementów środowiska naturalnego	1
29.	Zadania geodezyjne związane z pracami scaleniowymi gruntów	1
30.	Prowadzenie badań jakości gleb	1
31.	Wydawanie i kontrola nad decyzjami zezwalającymi na wyłączenie z produkcji rolnej gruntów szczególnie chronionych	1
32.	Wydawanie i wygaszanie koncesji geologicznych na wydobywanie kopalin pospolitych na pow. do 2 ha oraz kontrola spełniania warunków określonych w koncesji	1
33.	Przyjmowanie zgłoszeń robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych do poboru ciepła Ziemi	1
34.	Zatwierdzanie projektów i dokumentacji geologicznych dla spraw określonych w art. 161 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz prowadzenie nadzoru i kontroli nad robotami i pracami geologicznymi	1
35.	Wydawanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1
36.	Cofanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1
37.	Nadzór administracyjny i interwencje w stosunku do podmiotów prowadzących działania związane z gospodarowaniem odpadami	1
38.	Zwiększenie ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest poddanych unieszkodliwieniu na terenie powiatu	1
39.	Nadzór nad Gminami w zakresie spełnienia przez gminy wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych	1
40.	Edukacja ekologiczna dotycząca propagowania właściwych postaw w zakresie postępowania z odpadami	1
41.	Prowadzenie nasadzeń drzew i krzewów na terenach należących do Powiatu i Gmin	1
42.	Udzielanie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów	1
43.	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	1
44.	Nadzór nad utrzymaniem przez Gminy terenów zielonych	1
45.	Bieżąca aktualizacja uproszczonych planów urządzenia lasu oraz kontrola wykonywania zadań	1

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 81
--	--	--------------

Tabela nr 5.5.3-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na stan środowiska gruntowo - wodnego.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na stan środowiska gruntowo-wodnego (skala 1 - 5)
1	2	3
	z zakresu gospodarki leśnej, na podstawie w/w dokumentów	
46.	Prowadzenie rejestru zwierząt gatunków wymienionych w zał. A i B Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej flory i fauny w drodze regulacji handlu nimi.	1
47.	Konkursy tematyczne dla dzieci i młodzieży, akcje, pikniki ekologiczne i inne formy edukacji ekologicznej.	1
48.	Działania informacyjne odnośnie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia	1
49.	Egzekwowanie odpowiedzialności za szkody wyrządzone środowisku	1
50.	Współdziałanie ze PSP w zakresie minimalizacji skutków awarii i wypadków komunikacyjnych	1

Szczegółowa analiza oddziaływania na środowisko głównych działań zaplanowanych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031” znajduje się w Załączniku nr 1.

5.5.4 Oddziaływanie zadań „Programu” na walory przyrodniczo-krajobrazowe

Każda inwestycja może negatywnie wpływać na walory przyrodniczo-krajobrazowe. Projekty dostosowane do lokalnego krajobrazu i właściwie realizowane prace nie powinny negatywnie wpływać na ten element środowiska.

Spośród zaplanowanych działań, pod względem oddziaływań na walory przyrodniczo-krajobrazowe na uwagę zasługuje zadanie w zakresie budowy i przebudowy dróg powiatowych lub innych inwestycji komunikacyjnych, a także pomoc finansowa gminom na działania w tym zakresie. W przypadku tego rodzaju inwestycji należy wziąć pod uwagę głównie ich lokalizację. Działania należy realizować poza miejscami objętymi szczególną ochroną i w taki sposób, aby ich wpływ na krajobraz był jak najmniejszy.

Nie przewiduje się realizacji budowy wielkoobszarowych farm fotowoltaicznych, a przewidziane do realizacji zamierzenia w zakresie wykorzystywania energetyki odnawialnej, z uwagi na lokalizowanie ich w obrębie budynków, można uznać za nieistotne dla środowiska naturalnego.

Należy jednoznacznie stwierdzić, że niektóre przewidziane do realizacji inwestycje będą oddziaływać negatywnie na środowisko w trakcie realizacji. Aby dokładnie ocenić skalę wpływu planowanego przedsięwzięcia na siedliska i gatunki chronione należy właściwie przeanalizować wspólnie wszystkie elementy środowiska pod kątem siedlisk, gatunków zwierząt i roślin, hydrologii, hydrogeologii, hałasu itp.

Należy pamiętać, że negatywne oddziaływanie podczas realizacji tej inwestycji będzie miało charakter czasowy. Podczas oceny wpływu inwestycji na środowisko organy właściwe do podjęcia decyzji powinny dokonać analizy pod kątem możliwości dopuszczenia inwestycji do realizacji przy szczególnym nadzorze służb ochrony przyrody oraz przy spełnieniu niżej podanych działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ na środowisko.

W poniższej tabeli zestawiono działania proponowane w „Programie” i ich wpływ na walory przyrodniczo-krajobrazowe. Oceny dokonano w skali 1 - 5, gdzie 1 oznacza najmniejsze negatywne oddziaływanie, a 5 największe.

Tabela nr 5.5.1-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na walory przyrodniczo-krajobrazowe.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na walory przyrodniczo-krajobrazowe (skala 1 - 5)
------	-----------------------	---

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 82
--	---	--

1	2	3
1.	Budowa, przebudowa oraz bieżące remonty i modernizacje dróg powiatowych, a także pomoc finansowa gminom na działania w tym zakresie	2
2.	Tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego oraz pomoc finansowa dla gmin na rozbudowę sieci dróg rowerowych	2
3.	Realizacja działań podnoszących bezpieczeństwo na drogach powiatowych: oznakowanie poziome i pionowe, elementy bezpieczeństwa ruchu, przejścia dla pieszych	1
4.	Kompleksowa modernizacja energetyczna powiatowych obiektów użyteczności publicznej	1
5.	Udzielanie pozwoleń na wprowadzenie gazów i pyłów	1
6.	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji w zakresie emisji gazów i pyłów	1
7.	Kontrola i prowadzenie spraw związanych z interwencjami na uciążliwości instalacji	1
8.	Realizacja działań naprawczych zapisanych w obowiązujących Programach ochrony powietrza	1
9.	Kontrolę przestrzegania ograniczeń i zakazów wynikających z uchwały antysmogowej	1
10.	Wydawanie pozwoleń na budowę dla inwestycji w OZE, w tym m.in. farm wiatrowych i fotowoltaicznych, geotermii, elektrowni wiatrowych itp.	1
11.	Wspieranie działań z zakresu małej retencji, w tym budowy małych zbiorników retencyjnych, z zachowaniem drożności korytarzy ekologicznych	1
12.	Działania informacyjne i motywujące właścicieli nieruchomości do stosowania rozwiązań służących retencjonowaniu wód opadowych i roztopowych	1
13.	Pielęgnowanie drzew i krzewów oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze złego stanu sanitarnego drzewostanu	1
14.	Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku. Promowanie odnawialnych źródeł energii oraz budownictwa energooszczędnego. Działania informacyjno - edukacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i ochrony powietrza. Promowanie i zachęcenie mieszkańców gmin do wdrażania rozwiązań retencjonujących wody opadowe na własnej posesji	1
15.	Interwencje w zakresie uciążliwości związanych z emisją hałasu	1
16.	Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	1
17.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru źródeł PEM	1
18.	Przyjmowanie zgłoszeń, lub wydawanie zaświadczeń o braku sprzeciwu, lub wnoszenie sprzeciwu wobec zgłoszeń instalacji wytwarzających PEM	1
19.	Badanie jakości wód powierzchniowych i podziemnych	1
20.	Systematyczna likwidacja nieczynnych ujęć	1
21.	Prowadzenie rejestru ujęć wód podziemnych i powierzchniowych	1
22.	Wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej i jej ochrony przed zanieczyszczeniami	1
23.	Nadzór na działaniem Gminnych Spółek Wodnych oraz kontrole wydanych pozwoleń oraz wypełniania zapisów pozwoleń wodno-prawnych	1
24.	Zapewnienie ciągłości dostaw wody pitnej do społeczeństwa	2
25.	Uporządkowanie gospodarki ściekami na terenie powiatu	2
26.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	1
27.	Kontrola postępu prac rekultywacyjnych, wydawanie decyzji ustalających kierunek rekultywacji oraz wydawanie decyzji uznających rekultywację za zakończoną	1
28.	Monitorowanie i analiza istniejących osuwisk oraz innych elementów środowiska naturalnego	1
29.	Zadania geodezyjne związane z pracami scaleniowymi gruntów	1
30.	Prowadzenie badań jakości gleb	1
31.	Wydawanie i kontrola nad decyzjami zezwalającymi na wyłączenie z produkcji rolnej gruntów szczególnie chronionych	1
32.	Wydawanie i wygaszanie koncesji geologicznych na wydobywanie kopalin pospolitych na pow. do 2 ha oraz kontrola spełniania warunków określonych w koncesji	1
33.	Przyjmowanie zgłoszeń robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych do poboru ciepła Ziemi	1
34.	Zatwierdzanie projektów i dokumentacji geologicznych dla spraw określonych w art. 161 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz prowadzenie nadzoru i kontroli nad robotami i pracami geologicznymi	1
35.	Wydawanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie,	1

Tabela nr 5.5.1-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na walory przyrodniczo-krajobrazowe.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na walory przyrodniczo-krajobrazowe (skala 1 - 5)
1	2	3
	zbieranie odpadów	
36.	Cofanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1
37.	Nadzór administracyjny i interwencje w stosunku do podmiotów prowadzących działania związane z gospodarowaniem odpadami	1
38.	Zwiększenie ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest poddanych unieszkodliwieniu na terenie powiatu	1
39.	Nadzór nad Gminami w zakresie spełnienia przez gminy wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych	1
40.	Edukacja ekologiczna dotycząca propagowania właściwych postaw w zakresie postępowania z odpadami	1
41.	Prowadzenie nasadzeń drzew i krzewów na terenach należących do Powiatu i Gmin	1
42.	Udzielanie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów	1
43.	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	1
44.	Nadzór nad utrzymaniem przez Gminy terenów zielonych	1
45.	Bieżąca aktualizacja uproszczonych planów urządzenia lasu oraz kontrola wykonywania zadań z zakresu gospodarki leśnej, na podstawie w/w dokumentów	1
46.	Prowadzenie rejestru zwierząt gatunków wymienionych w zał. A i B Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej flory i fauny w drodze regulacji handlu nimi.	1
47.	Konkursy tematyczne dla dzieci i młodzieży, akcje, pikniki ekologiczne i inne formy edukacji ekologicznej.	1
48.	Działania informacyjne odnośnie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia	1
49.	Egzekwowanie odpowiedzialności za szkody wyrządzone środowisku	1
50.	Współdziałanie ze PSP w zakresie minimalizacji skutków awarii i wypadków komunikacyjnych	1

Szczegółowa analiza oddziaływania na środowisko głównych działań zaplanowanych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu gólski-dobrzyński na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031” znajduje się w Załączniku nr 1.

5.5.5 Oddziaływanie zadań „Programu” na poszczególne obszary ochrony przyrody

W niniejszym punkcie przeprowadzono analizę wpływu planowanych celów, kierunków i działań określonych w przedmiotowym Programie na:

- korytarze ekologiczne, w tym wyznaczone przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk oraz lokalne mogące przebiegać przez teren powiatu;
- przedmiot i cele ochrony obszarów chronionych w trybie ustawy o ochronie przyrody, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych dotyczących tych form.

Planowane do realizacji w ramach POŚ działania mogą oddziaływać (również negatywnie) na walory przyrodnicze oraz przedmioty ochrony, dla których utworzone zostały poszczególne obszary ochrony przyrody. Właściwie realizowane działania nie powinny negatywnie wpływać na te elementy środowiska. W związku z tym przeprowadzono analizy oddziaływania przewidywanych do realizacji działań na przedmioty ochrony oraz obszary ich występowania, w szczególności na:

- Specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Drwęcy PLH280001,
- Rezerwat przyrody „Bobrowisko” i „Rzeka Drwęca”,
- Obszary Chronionego Krajobrazu: Doliny Drwęcy, Torfowiskowo-Jeziorno-Leśny Zgniłka-Wieczno-Wronie, Drumliny Zbójeńskie,

4. 111 użytków ekologicznych,
5. 39 pomników przyrody.
6. Korytarze ekologiczne: Korytarz Północno-Centralny (Dolina Drwęcy-Dolina Dolnej Wisły Zachodni GKPN-6B) oraz Korytarz Północno-Centralny (Dolina Drwęcy KPN-13E).

Podstawa wystawienia ocen w poszczególnych obszarach analitycznych było zlokalizowanie działania, siła oddziaływania działania i wynikający z niej zasięg w stosunku do obszaru chronionego, ryzyko wystąpienia takiego zasięgu, czas trwania ewentualnego oddziaływania oraz możliwość kumulowania się oddziaływań. Spośród zaplanowanych działań, pod względem oddziaływań na walory przyrodniczo-krajobrazowe na uwagę zasługuje zadanie „Budowa, przebudowa oraz bieżące remonty i modernizacje dróg powiatowych, a także pomoc finansowa gminom na działania w tym zakresie”. W przypadku tej inwestycji należy wziąć pod uwagę głównie jej lokalizację, która wpływa na pozostałe czynniki oceny.

Biorąc pod uwagę zasięg oddziaływania nowych inwestycji na populację gatunków chronionej awifauny można stwierdzić, iż potencjalne tereny rozwojowe obecnie wykorzystywane są jako trasy przelotu bądź żerowania, ale także i naturalne środowisko bytowania. W stosunku do ichtiofauny nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na populację, podobnie jak w przypadku siedlisk łęgowych i olsowych, dla których znaczenie mają warunki wodne. Nie przewiduje się bowiem przekształcenia stosunków wodnych rzeki i równiny zalewowej.

Jeżeli na etapie realizacji zamierzeń inwestycyjnych dołożone zostaną starania mające na celu maksymalne zachowanie cennych elementów środowiska gminy, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na stan liczebności populacji gatunków chronionych.

Należy jednoznacznie stwierdzić, że planowane działania mogą oddziaływać negatywnie na środowisko w trakcie realizacji. Aby dokładnie ocenić skalę wpływu planowanego przedsięwzięcia na siedliska i gatunki chronione należy właściwie przeanalizować wspólnie wszystkie elementy środowiska pod kątem siedlisk, gatunków zwierząt i roślin, hydrologii, hydrogeologii, hałasu itp.

Należy pamiętać, że negatywne oddziaływanie podczas realizacji tej inwestycji będzie miało charakter czasowy. Podczas oceny wpływu inwestycji na środowisko organy właściwe do podjęcia decyzji powinny dokonać analizy pod kątem możliwości dopuszczenia inwestycji do realizacji przy szczególnym nadzorze służb ochrony przyrody oraz przy spełnieniu niżej podanych działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ na środowisko.

W poniższej tabeli zestawiono działania proponowane w „Programie” i ich wpływ na obszary ochrony przyrody. Oceny dokonano w skali 1 - 5, gdzie 1 oznacza najmniejsze negatywne oddziaływanie, a 5 największe.

Tabela nr 5.5.5-1. Oddziaływanie inwestycji/działania na obszary ochrony przyrody

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na obszary ochrony przyrody (skala 1 - 5)			
		Rezerwy przyrody	Obszary Chronionego Krajobrazu	Natura 2000	Korytarze ekologiczne
1	2	3	4	5	6
1.	Budowa, przebudowa oraz bieżące remonty i modernizacje dróg powiatowych, a także pomoc finansowa gminom na działania w tym zakresie	2	2	2	2
2.	Tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego oraz pomoc finansowa dla gmin na rozbudowę sieci dróg rowerowych	2	2	2	3
3.	Realizacja działań podnoszących bezpieczeństwo na drogach powiatowych: oznakowanie poziome i pionowe, elementy bezpieczeństwa ruchu, przejścia dla pieszych	1	1	1	1
4.	Kompleksowa modernizacja energetyczna powiatowych obiektów użyteczności publicznej	1	1	1	1
5.	Udzielanie pozwoleń na wprowadzenie gazów i pyłów	1	1	1	1
6.	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji w zakresie emisji gazów i pyłów	1	1	1	1
7.	Kontrola i prowadzenie spraw związanych z interwencjami na	1	1	1	1

Tabela nr 5.5.5-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na obszary ochrony przyrody

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na obszary ochrony przyrody (skala 1 - 5)			
		Rezerwy przyrody	Obszary Chronionego Krajobrazu	Natura 2000	Korytarze ekologiczne
1	2	3	4	5	6
	uciążliwości instalacji				
8.	Realizacja działań naprawczych zapisanych w obowiązujących Programach ochrony powietrza	1	1	1	1
9.	Kontrole przestrzegania ograniczeń i zakazów wynikających z uchwały antysmogowej	1	1	1	1
10.	Wydawanie pozwoleń na budowę dla inwestycji w OZE, w tym m.in. farm wiatrowych i fotowoltaicznych, geotermii, elektrowni wiatrowych itp.	1	1	1	1
11.	Wspieranie działań z zakresu małej retencji, w tym budowy małych zbiorników retencyjnych, z zachowaniem drożności korytarzy ekologicznych	1	1	1	1
12.	Działania informacyjne i motywujące właścicieli nieruchomości do stosowania rozwiązań służących retencjonowaniu wód opadowych i roztopowych	1	1	1	1
13.	Pielęgnowanie drzew i krzewów oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze złego stanu sanitarnego drzewostanu	1	1	1	1
14.	Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku. Promowanie odnawialnych źródeł energii oraz budownictwa energooszczędnego. Działania informacyjno - edukacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i ochrony powietrza. Promowanie i zachęcanie mieszkańców gmin do wdrażania rozwiązań retencjonujących wody opadowe na własnej posesji	1	1	1	1
15.	Interwencje w zakresie uciążliwości związanych z emisją hałasu	1	1	1	1
16.	Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	1	1	1	1
17.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru źródeł PEM	1	1	1	1
18.	Przyjmowanie zgłoszeń, lub wydawanie zaświadczeń o braku sprzeciwu, lub wnoszenie sprzeciwu wobec zgłoszeń instalacji wytwarzających PEM	1	1	1	1
19.	Badanie jakości wód powierzchniowych i podziemnych	1	1	1	1
20.	Systematyczna likwidacja nieczynnych ujęć	1	1	1	1
21.	Prowadzenie rejestru ujęć wód podziemnych i powierzchniowych	1	1	1	1
22.	Wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej i jej ochrony przed zanieczyszczeniami	1	1	1	1
23.	Nadzór nad działaniem Gminnych Spółek Wodnych oraz kontrole wydanych pozwoleń oraz wypełniania zapisów pozwoleń wodno-prawnych	1	1	1	1
24.	Zapewnienie ciągłości dostaw wody pitnej do społeczeństwa	2	2	2	2
25.	Uporządkowanie gospodarki ściekami na terenie powiatu	2	2	2	2
26.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	1	1	1	1
27.	Kontrola postępu prac rekultywacyjnych, wydawanie decyzji ustalających kierunek rekultywacji oraz wydawanie decyzji uznających rekultywację za zakończoną	1	1	1	1
28.	Monitorowanie i analiza istniejących osuwisk oraz innych elementów środowiska naturalnego	1	1	1	1
29.	Zadania geodezyjne związane z pracami scaliowymi gruntów	1	1	1	1
30.	Prowadzenie badań jakości gleb	1	1	1	1

Tabela nr 5.5.5-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na obszary ochrony przyrody

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na obszary ochrony przyrody (skala 1 - 5)			
		Rezerwy przyrody	Obszary Chronionego Krajobrazu	Natura 2000	Korytarze ekologiczne
1	2	3	4	5	6
31.	Wydawanie i kontrola nad decyzjami zezwalającymi na wyłączenie z produkcji rolnej gruntów szczególnie chronionych	1	1	1	1
32.	Wydawanie i wygaszanie koncesji geologicznych na wydobywanie kopalin pospolitych na pow. do 2 ha oraz kontrola spełniania warunków określonych w koncesji	1	1	1	1
33.	Przyjmowanie zgłoszeń robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych do poboru ciepła Ziemi	1	1	1	1
34.	Zatwierdzanie projektów i dokumentacji geologicznych dla spraw określonych w art. 161 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz prowadzenie nadzoru i kontroli nad robotami i pracami geologicznymi	1	1	1	1
35.	Wydawanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1	1	1	1
36.	Cofanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1	1	1	1
37.	Nadzór administracyjny i interwencje w stosunku do podmiotów prowadzących działania związane z gospodarowaniem odpadami	1	1	1	1
38.	Zwiększenie ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest poddanych unieszkodliwieniu na terenie powiatu	1	1	1	1
39.	Nadzór nad Gminami w zakresie spełnienia przez gminy wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych	1	1	1	1
40.	Edukacja ekologiczna dotycząca propagowania właściwych postaw w zakresie postępowania z odpadami	1	1	1	1
41.	Prowadzenie nasadzeń drzew i krzewów na terenach należących do Powiatu i Gmin	1	1	1	1
42.	Udzielanie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów	1	1	1	1
43.	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	1	1	1	1
44.	Nadzór nad utrzymaniem przez Gminy terenów zielonych	1	1	1	1
45.	Bieżąca aktualizacja uproszczonych planów urządzenia lasu oraz kontrola wykonywania zadań z zakresu gospodarki leśnej, na podstawie w/w dokumentów	1	1	1	1
46.	Prowadzenie rejestru zwierząt gatunków wymienionych w zał. A i B Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej flory i fauny w drodze regulacji handlu nimi.	1	1	1	1
47.	Konkursy tematyczne dla dzieci i młodzieży, akcje, pikniki ekologiczne i inne formy edukacji ekologicznej.	1	1	1	2
48.	Działania informacyjne odnośnie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia	1	1	1	1
49.	Egzekwowanie odpowiedzialności za szkody wyrządzone środowisku	1	1	1	1
50.	Współdziałanie ze PSP w zakresie minimalizacji skutków awarii i wypadków komunikacyjnych	1	1	1	1

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 87
---	---	----------------------

Ocenę wpływu planowanej inwestycji na obszary Natura 2000 dokonano wzorując się na wytycznych metodycznych Unii Europejskiej. Poprawnie wykonana ocena oddziaływania inwestycji na obszary Natura 2000 powinna:

- identyfikować różne biologiczne skutki niszczenia siedlisk lub powodowania w nich zaburzeń siedliskowych,
- wskazywać na zagrożone gatunki i szacować to zagrożenie,
- być oparta na kryteriach i metodach wskaźnikowych związanych z wartością tegoż obszaru dla ochrony przyrody.

Wpływ inwestycji na najbliższe obszary chronione, w tym Natura 2000, przedstawiono w formie listy kontrolnej, której wyniki ujęto w poniższej tabeli.

Tabela nr 5.5.5-2 Zagrożenia celów ochronnych obszarów chronionych, w tym Natura 2000

Lp.	Zagrożona wartość ekologiczna	Istota prawdopodobnego wpływu									Znaczenie zagrożeń (możliwość ograniczenia)	
		Natężenie zmian			Czas trwania		Skutki zmian		Zasięg zmian			
		znaczne	średnie	małe	krótk.	dług.	odwraca.	nieodwrac.	region.	lok.		miejsc.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Różnorodność środowisk gatunków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Nie ma istotnego znaczenia, oddziaływanie działań nie spowoduje spadku różnorodności biotopów na obszarach chronionych, w tym Natura 2000. Inwestycja nie spowoduje istotnych zmian w stosunku do stanu obecnego na tych obszarach.
2	Złożoność struktury ekosystemów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Nie ma istotnego znaczenia, oddziaływanie działań nie wpłynie znacząco na spadek bioróżnorodności na obszarach chronionych, w tym Natura 2000 położnych w najbliższym sąsiedztwie planowanych działań.
3	Wielkość populacji ptaków	-	-	x	x	-	x	-	x	-	-	Nie ma istotnego znaczenia na zalatywanie lub gniazdowanie gatunków awifauny w najbliższym sąsiedztwie inwestycji można uznać za mało prawdopodobne ze względu na charakter działalności (obszar przemysłowy) oraz położenie inwestycji, jak również dotychczasowa działalność.
4	Funkcja korytarza	-	-	x	x	-	x	-	x	-	-	Nie ma istotnego wpływu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych na obszarach chronionych, w tym Natura 2000 i trasy migracji zwierząt.
5	Powierzchnia siedlisk chronionych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Nie występują nowe zagrożenia siedlisk chronionych w związku z funkcjonowaniem inwestycji oraz nie zmniejszy się powierzchnia bytowania zwierząt na najbliższych obszarach chronionych, w tym Natura 2000.
6	Cisza i spokój	-	-	x	x	-	x	-	x	-	-	Nie przewiduje się wzrostu hałasu komunikacyjnego, który będzie miał wpływ na ciszę i spokój.

Wyjaśnienia: X – czynnik występuje; „-” –czynnik nie występuje

Skróty użyte w tabeli: krótk. – krótkotrwały, dług. – długotrwały, odwraca. – odwracalny, nieodwrac. – nieodwracalny, region. – regionalny, lok. – lokalny, miejsc. – miejscowy

W wyniku oceny wpływu inwestycji na wartości ekologiczne stwierdzono, iż planowane zamierzenia nie wpłyną znacząco negatywnie na obszary chronionych, w tym obszary Natura 2000. Stopień oddziaływania na środowisko poszczególnych działań jest na tyle niewielki, iż ewentualne oddziaływania skumulowane można uznać za mało istotne.

Szczegółowa analiza oddziaływania na środowisko głównych działań zaplanowanych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031” znajduje się w Załączniku nr 1.

5.5.6 Oddziaływanie zadań „Programu” na zdrowie człowieka

Głównym oddziaływaniem na ludzi są działania inwestycyjne budowlane. Inwestycje związane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu będą oddziaływały zarówno poprzez zwiększenie natężenia hałasu jak i uciążliwości dla ruchu pieszego i kołowego. Będą to jednak oddziaływania chwilowe i zakończą się w momencie sfinalizowania przedsięwzięcia. Ważnym aspektem przed rozpoczęciem inwestycji jest jej właściwe przygotowania (oznakowanie, informowanie społeczeństwa itp.)

W poniższej tabeli zestawiono działania proponowane w „Programie” i ich wpływ na zdrowie człowieka. Oceny dokonano w skali 1 - 5, gdzie 1 oznacza najmniejsze negatywne oddziaływanie, a 5 największe.

Tabela nr 5.5.6-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na zdrowie człowieka.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na zdrowie człowieka (skala 1 - 5)
1	2	3
1.	Budowa, przebudowa oraz bieżące remonty i modernizacje dróg powiatowych, a także pomoc finansowa gminom na działania w tym zakresie	2
2.	Tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego oraz pomoc finansowa dla gmin na rozbudowę sieci dróg rowerowych	2
3.	Realizacja działań podnoszących bezpieczeństwo na drogach powiatowych: oznakowanie poziome i pionowe, elementy bezpieczeństwa ruchu, przejścia dla pieszych	1
4.	Kompleksowa modernizacja energetyczna powiatowych obiektów użyteczności publicznej	2
5.	Udzielanie pozwoleń na wprowadzenie gazów i pyłów	1
6.	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji w zakresie emisji gazów i pyłów	1
7.	Kontrola i prowadzenie spraw związanych z interwencjami na uciążliwości instalacji	1
8.	Realizacja działań naprawczych zapisanych w obowiązujących Programach ochrony powietrza	1
9.	Kontrole przestrzegania ograniczeń i zakazów wynikających z uchwały antysmogowej	1
10.	Wydawanie pozwoleń na budowę dla inwestycji w OZE, w tym m.in. farm wiatrowych i fotowoltaicznych, geotermii, elektrowni wiatrowych itp.	1
11.	Wspieranie działań z zakresu małej retencji, w tym budowy małych zbiorników retencyjnych, z zachowaniem drożności korytarzy ekologicznych	1
12.	Działania informacyjne i motywujące właścicieli nieruchomości do stosowania rozwiązań służących retencjonowaniu wód opadowych i roztopowych	1
13.	Pielęgnowanie drzew i krzewów oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze złego stanu sanitarnego drzewostanu	1
14.	Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku. Promowanie odnawialnych źródeł energii oraz budownictwa energooszczędnego. Działania informacyjno - edukacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i ochrony powietrza. Promowanie i zachęcanie mieszkańców gmin do wdrażania rozwiązań retencjonujących wody opadowe na własnej posesji	1
15.	Interwencje w zakresie uciążliwości związanych z emisją hałasu	1
16.	Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	1
17.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru źródeł PEM	1
18.	Przyjmowanie zgłoszeń, lub wydawanie zaświadczeń o braku sprzeciwu, lub wnoszenie sprzeciwu wobec zgłoszeń instalacji wytwarzających PEM	1
19.	Badanie jakości wód powierzchniowych i podziemnych	1
20.	Systematyczna likwidacja nieczynnych ujęć	1
21.	Prowadzenie rejestru ujęć wód podziemnych i powierzchniowych	1
22.	Wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej i jej ochrony przed zanieczyszczeniami	1
23.	Nadzór nad działaniem Gminnych Spółek Wodnych oraz kontrole wydanych pozwoleń oraz wypełniania zapisów pozwoleń wodno-prawnych	1
24.	Zapewnienie ciągłości dostaw wody pitnej do społeczeństwa	2

Tabela nr 5.5.6-1. Oddziaływanie inwestycji/działań na zdrowie człowieka.

L.p.	Działanie /inwestycja	Wpływ na zdrowie człowieka (skala 1 - 5)
1	2	3
25.	Uporządkowanie gospodarki ściekami na terenie powiatu	2
26.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	1
27.	Kontrola postępu prac rekultywacyjnych, wydawanie decyzji ustalających kierunek rekultywacji oraz wydawanie decyzji uznających rekultywację za zakończoną	1
28.	Monitorowanie i analiza istniejących osuwisk oraz innych elementów środowiska naturalnego	1
29.	Zadania geodezyjne związane z pracami scaleniowymi gruntów	1
30.	Prowadzenie badań jakości gleb	1
31.	Wydawanie i kontrola nad decyzjami zezwalającymi na wyłączenie z produkcji rolnej gruntów szczególnie chronionych	1
32.	Wydawanie i wygaszanie koncesji geologicznych na wydobywanie kopalin pospolitych na pow. do 2 ha oraz kontrola spełniania warunków określonych w koncesji	1
33.	Przyjmowanie zgłoszeń robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych do poboru ciepła Ziemi	1
34.	Zatwierdzanie projektów i dokumentacji geologicznych dla spraw określonych w art. 161 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz prowadzenie nadzoru i kontroli nad robotami i pracami geologicznymi	1
35.	Wydawanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1
36.	Cofanie decyzji administracyjnych na wytwarzanie odpadów oraz zezwoleń na przetwarzanie, zbieranie odpadów	1
37.	Nadzór administracyjny i interwencje w stosunku do podmiotów prowadzących działania związane z gospodarowaniem odpadami	1
38.	Zwiększenie ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest poddanych unieszkodliwieniu na terenie powiatu	1
39.	Nadzór nad Gminami w zakresie spełnienia przez gminy wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych	1
40.	Edukacja ekologiczna dotycząca propagowania właściwych postaw w zakresie postępowania z odpadami	1
41.	Prowadzenie nasadzeń drzew i krzewów na terenach należących do Powiatu i Gmin	1
42.	Udzielanie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów	1
43.	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	1
44.	Nadzór nad utrzymaniem przez Gminy terenów zielonych	1
45.	Bieżąca aktualizacja uproszczonych planów urządzenia lasu oraz kontrola wykonywania zadań z zakresu gospodarki leśnej, na podstawie w/w dokumentów	1
46.	Prowadzenie rejestru zwierząt gatunków wymienionych w zał. A i B Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej flory i fauny w drodze regulacji handlu nimi.	1
47.	Konkursy tematyczne dla dzieci i młodzieży, akcje, pikniki ekologiczne i inne formy edukacji ekologicznej.	1
48.	Działania informacyjne odnośnie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia	1
49.	Egzekwowanie odpowiedzialności za szkody wyrządzone środowisku	1
50.	Współdziałanie ze PSP w zakresie minimalizacji skutków awarii i wypadków komunikacyjnych	1

Szczegółowa analiza oddziaływania na środowisko głównych działań zaplanowanych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031” znajduje się w Załączniku nr 1.

6 Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru, oraz wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

6.1 Analiza wariantowa przeprowadzona w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, zawierająca racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Opracowanie „Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031” było poprzedzone wariantową analizą techniczno-ekonomiczną dotyczącą możliwości realizacji poszczególnych zadań. Przedstawione w „Programie” zadania są wynikiem tych analiz.

Najistotniejszym oddziaływaniem na środowisko, zgodnie z analizą zawartą punkcie 5 niniejszej „Prognozy”, charakteryzują się działania inwestycyjne związane z budową, przebudową dróg powiatowych i innych inwestycji komunikacyjnych oraz pomoc finansowa gminom na działania w tym zakresie. Inwestycja podlegać będzie osobnej ocenie oddziaływania na środowisko wymaganej przy jej realizacji. Ze względu na brak istotnych informacji szczegółowych, przeprowadzenie takiej oceny na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska, jest niewykonalne i wykracza poza ramy soos. Należy również zaznaczyć, że istotne rozwiązania wariantowe tego typu inwestycji dotyczyć mogą w zasadzie budowy nowych odcinków dróg, dla których należałoby szukać m.in. wariantów lokalizacyjnych omijających obszary podlegające ochronie. Modernizacje, przebudowy lub tworzenie ścieżek rowerowych wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych nie dają pod tym względem szerokiego pola manewrów.

Dla pozostałych zaproponowanych działań nie przewidziano rozwiązań wariantowych, ze względu na konieczność lub potrzebę ich realizacji w podanym wariantie, który uznano za racjonalny. Pod analizę można byłoby ewentualnie poddać wariant lokalizacyjny poszczególnych zaproponowanych działań, jednak uznano, że aspekt ten jest nieistotny, jeżeli uwzględni się propozycję zwrócenia szczególnej uwagi przy planowaniu przestrzennym oraz zwrócenia szczególnej uwagi na możliwość zażądania przez organ wydający decyzję przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Poza tym, w kontekście oceny oddziaływania na środowisko na szczeblu powiatowym lub gminnym, aspekt lokalizacyjny, nie wykraczający poza powiat, lub gminę nie ma większego znaczenia, jeżeli nie dotyczy wariantów realizowanych poza lub na terenie obszarów chronionych. Brak jednak szczegółowych danych dotyczących działań uniemożliwia przeprowadzenie analizy, czy dany wariant będzie, czy nie będzie oddziaływał na przedmioty ochrony, dla których ustanowiono obszar ochronny.

W przypadku termomodernizacji lub instalacji OZE większość proponowanych działań bazuje na istniejących obiektach. W takim przypadku nie ma możliwości zaproponowania lokalizacyjnych rozwiązań alternatywnych, a jedynie technologicznych (np. rodzaj źródła odnawialnego).

Proponowane w przedmiotowym POŚ działania są zgodne z celami wytyczonymi na szczeblu międzynarodowym, krajowym i wojewódzkim.

Metodyka przeprowadzenia oceny porównawczej wariantów realizacji działań przedstawionych w przedmiotowym POŚ

Wykonano ocenę porównawczą dwóch wariantów:

- wariant 0 - utrzymanie stanu obecnego,
- wariant 1 - realizacja działań zaplanowanych w Programie ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031.

Oceny proponowanego sposobu działania w określonych wariantach dokonano w oparciu o metodę indeksowania.

Formalny wzór, według którego uzyskuje się wynik oceny, można zapisać następująco:

$$V = \sum v_i \cdot a_i$$

gdzie:

V - indeks (punktowa ocena środowiska danego przedsięwzięcia),

v_i - waga i-tego elementu środowiska,

a_i - ocena cząstkowa oddziaływania przedsięwzięcia na i-ty element środowiska.

Ocenę cząstkową oddziaływania, w skali 10-cio stopniowej, ustalono przyjmując następujące ilości punktów dla poszczególnych wielkości, oceniając wpływ na poszczególne elementy środowiska:

wzorcowy	9 - 10
korzystny	7 - 8
pozytywny	5 - 6
możliwy do zaakceptowania	3 - 4
niedostateczny	0 - 2 punktów.

Wynik oceny poszczególnych wariantów proponowanego sposobu działania zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 6.1-1. Ocena wariantów.

Lp	Parametr	Wariant 0	Wariant 1
1	2	3	4
1	Wpływ na zdrowie człowieka	4	8
2	Wpływ na otoczenie - budynki i miejsca potencjalnego przebywania ludzi	3	8
3	Wpływ na obszary chronione	4	8
4	Wpływ na stan powietrza (pyły i substancje gazowe)	1	7
5	Wpływ na stan klimatu akustycznego	2	6
6	Wpływ na stan wód podziemnych i powierzchniowych	3	6
7	Wpływ na jakość ziemi (w tym gleby)	3	5
8	Zgodność z dokumentami planistycznymi poszczególnych gmin	4	4
9	Zgodność z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku na terenie poszczególnych gmin	6	6
10	Zgodność z wieloletnim planem inwestycyjnym	6	6
11	Zgodność ze Program Rozwoju Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego	6	6
12	Akceptacja społeczna	5	7
13	Aspekty ekonomiczne	7	7
14	Zgodność z celami zawartymi w dokumentach strategicznych wyższego rzędu	3	8
Razem		56	92

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że różnica między wariantem utrzymania stanu obecnego a proponowanymi działaniami jest istotna i przemawia za realizacją działań zaproponowanych w POŚ.

6.2 Obszary najcenniejsze przyrodniczo, które nie powinny podlegać zainwestowaniu z uwagi na możliwość znaczącego negatywnego wpływu na przyrodę

Zgodnie z punktem 4.1.9 niniejszej Prognozy zlokalizowane na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego rezerваты przyrody:

- Rezerваты przyrody „Bobrowisko” i „Rzeka Drwęca”,
- oraz obszary chronionego krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy,
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Torfowiskowo-Jeziorno-Leśny Zgniłka-Wieczno-Wronie,
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Drumliny Zbójeńskie,
- z uwagi na cenne walory przyrodnicze powinny być wyłączone z zadań inwestycyjnych innych niż służące przedmiotom ochrony, szczególnie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

6.3 Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W zakresie planowanych do realizacji działań nie przewiduje się stosowania rozwiązań niesprawdzonych i dotychczas niestosowanych w praktyce krajowej i zagranicznej. Z dokonanych analiz w niniejszej Prognozie wynika, że nie ma żadnych innych udokumentowanych przesłanek do stwierdzenia, że realizacja planowanych działań oraz ich eksploatacja może powodować nie dotrzymywanie standardów jakości środowiska oraz znaczący negatywny wpływ na obszary ochrony przyrody.

7 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Monitorowanie realizacji „Programu” umożliwia ocenę prawidłowości i efektywności działań oraz szybkie i elastyczne reagowanie na zmiany. Starosta Golubsko-Dobrzyński odpowiada za wdrożenie systemu opracowanego w „Programie”, jest zobowiązany także do opracowania oraz wdrożenia systemu monitoringu.

Wybrane wskaźniki monitoringu „Programu” obejmują:

- działania w zakresie jakości powietrza i ochrony klimatu,
- działania w zakresie zagrożenia hałasem,
- działania w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi,
- działania w zakresie gospodarowania wodami,
- działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- działania w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi,
- działania w zakresie ochrony gleb,
- działania w zakresie gospodarowania odpadami,
- działania w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych,
- działania w zakresie wykorzystania energii odnawialnej,
- działania w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców i edukacji ekologicznej,
- działania w zakresie bezpieczeństwa i ochrony przed poważnymi awariami.

Wdrażanie Programu Ochrony Środowiska będzie podlegało na regularnej ocenie w zakresie:

- określenia stopnia wykonania przedsięwzięć / działań,
- określenia stopnia realizacji przyjętych celów,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn tych rozbieżności.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, co 2 lata opracowywane będą raporty z realizacji programu, które powinny zawierać przede wszystkim informacje o wykonaniu założonych w programie zadań. Raporty z wykonania programu ochrony środowiska przedstawiane będą Radzie Powiatu. Najbardziej optymalne jest zestawienie ilościowe i jakościowe, ze względu na konieczność oceny stopnia realizacji zadania (a więc najbardziej przydatne są dane mierzalne). W raporcie powinno również znaleźć się podsumowanie z postępu wdrażania zadań zawartych w krótkoterminowym planie działania. Jeżeli zaistnieje taka konieczność należy dołączyć także opis koniecznych zmian w aktualnym programie wraz z ich skutkami – szczególnie finansowymi. Ponadto w raporcie tym mogą znaleźć się informacje na temat przewidywanych zmian w przyjętych założeniach

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 94
---	---	----------------------

podstawowych. Źródłem danych dla zaproponowanych wskaźników realizacji programu będą dane zbierane przede wszystkim w gminach.

Monitorowanie wskaźników polegać będzie na określeniu realizacji działań przedstawionych w „Programie”, ze wskazaniem stopnia ich realizacji i wydanych z tego tytułu środków finansowych. Całość tworzyć będzie zestawienie tabelaryczne.

7.1 *Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko*

Ze względu na położenie geograficzne powiatu golubsko-dobrzyńskiego w województwie kujawsko - pomorskim, możliwe oddziaływania transgraniczne na środowisko możemy uznać za mało istotne. Oddziaływanie takie może wystąpić jedynie w przypadku transgranicznego przemieszczania odpadów w szczególności niebezpiecznych. Na każdy międzynarodowy obrót odpadami (przewóz, przywóz, wywóz) potrzebne jest zezwolenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz spełnienie szeregu innych wymagań prawnych.

8 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza została opracowana dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla powiatu golubsko-dobrzyńskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031”, zwanego dalej „Programem” lub POŚ. Głównym celem prognozy jest określenie potencjalnych skutków dla środowiska, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zadań przewidywanych w „Programie”. Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji planu. Wskazuje na możliwe negatywne skutki i formułuje zalecenia dotyczące przeciwdziałania oraz minimalizacji. Ponadto w prognozie zawarta zostanie ocena stopnia i sposobu uwzględniania aspektów środowiskowych we wszystkich częściach „Programu”.

Projekt „Programu” obejmuje charakterystykę ogólną powiatu, stan środowiska, kierunki ochrony środowiska oraz harmonogram i finansowanie realizacji zadań, a także zarządzanie „Programem”.

Obecnie wykonywana prognoza dotyczy projektu dokumentu, który będzie podlegał procedurze opinii publicznej, a wnioski z procedury uwzględnione zostaną w końcowej wersji „Programu”.

Zawarty w „Programie” wykaz problemów dotyczących ochrony środowiska na terenie powiatu golubsko-dobrzyńskiego przedstawia się następująco:

- niska świadomość ekologiczna mieszkańców,
- nadal stosunkowo niewielkie wykorzystanie źródeł odnawialnych energii,
- spalanie odpadów i złego jakościowo węgla w piecach domowych,
- brak scentralizowanego systemu ogrzewania w skupiskach obiektów wymagających ogrzewania,
- niezadawalający stan dróg,
- hałas od źródeł komunikacyjnych,
- zanieczyszczenia wód, głównie pochodzenia rolniczego i komunalnego,
- niewystarczający stopień skanalizowania niektórych obszarów wiejskich,
- odprowadzanie bezpośrednio do gruntu wód opadowych i roztopowych,
- tendencja do utwardzania terenów,
- korzystanie ze zbiorników bezodpływowych,
- brak stałego monitoringu jakości gleb,
- oddziaływanie pojazdów samochodowych, rolnictwa, odpadów, materiałów budowlanych i maszyn budowlanych na gleby,
- niewystarczająca świadomość ekologiczna, lub niechęć do stosowania się do ustalonych zasad przyjętych w Gminach przez mieszkańców w kwestii selektywnej zbiórki odpadów oraz spalania odpadów,
- brak wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych rodzajów odpadów przewidzianych do recyklingu, na terenie niektórych Gmin,
- duże ilości wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia.

Analizując powyższe problemy pod kątem oddziaływań na obszary podlegające ochronie można stwierdzić, że wywiera ona negatywny wpływ na praktycznie wszystkie komponenty środowiska, np.:

- brak świadomości ekologicznej społeczeństwa może być bezpośrednią przyczyną zanieczyszczeń środowiska,
- spalanie odpadów przez społeczeństwo oraz brak realizacji zadań związanych z tzw. niską emisją może spowodować okresową emisję i oddziaływanie na obszary chronione,
- brak przeprowadzenia działań zmierzających do zmniejszenia emisji substancji i pyłów do powietrza może spowodować niekorzystne oddziaływanie na florę i faunę na obszarach chronionych,
- niezadawalający stan dróg wiąże się ze zwiększoną emisją substancji do powietrza oraz hałasem do środowiska, co może oddziaływać na florę i faunę na obszarach chronionych,
- brak sieci kanalizacyjnej wymusza konieczność transportowania nieczystości środkami komunikacji drogowej, co m.in. wpływa na zwiększenie emisji pyłów i substancji do powietrza oraz hałas do środowiska od pojazdów ciężarowych.

Realizacja założeń „Programu” ma na celu poprawę istniejącego stanu środowiska. Należy jednak pamiętać, że niektóre przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami mogą lokalnie oddziaływać na środowisko (np. składowisko odpadów). Inwestycje tego typu powodują także często szereg konfliktów społecznych, co często związane jest z brakiem zrozumienia specyfiki takich przedsięwzięć oraz odpowiedniej informacji skierowanej do społeczności.

Istotne jest z punktu widzenia długoterminowej poprawy jakości środowiska, aby w „Programie” uwzględnić promowanie budownictwa energooszczędnego, z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (kolektorów słonecznych, pomp ciepła, kotłów na biomasę). W budownictwie mieszkaniowym istnieją duże możliwości oszczędności energii z wykorzystaniem źródeł odnawialnych i przyjęcie takiego kierunku działań w wojewódzkim programie ochrony środowiska dla podstawę do preferowania energooszczędnych rozwiązań w ramach systemów finansowania budownictwa.

Wdrożenie „Programu” nie stwarza zagrożenia konfliktami społecznymi. Nie stwarza także zagrożenia dla różnorodności biologicznej roślin i zwierząt. Wręcz przeciwnie, ogólnie poprawi to stan czystości w obrębie Gminy, co przyczyni się do poprawy warunków wegetacji roślin i warunków życia zwierząt. Oprócz spojrzenia całościowego należy jednak rozpatrzyć możliwość negatywnego oddziaływania poszczególnych, zaplanowanych działań na walory środowiskowe obszarów chronionych.

W przypadku planowanych inwestycji nie należy spodziewać się wpływu na zabytki. Jednakże na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, należy zwrócić uwagę, aby żadne z nich nie oddziaływało niekorzystnie na obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej.

W zakresie działań systemowych w ochronie środowiska duże znaczenie ma właściwe planowanie przestrzenne. W tym zakresie należy kłaść duży nacisk na odpowiednie przygotowanie planów miejscowych, z uwzględnieniem warunków ekofizjograficznych. Ważną rolę w przypadku terenów, na których nie obowiązują zapisy planów miejscowych, będą mieć ustalenia zawarte w opracowywanych obecnie przez Gminy Planach ogólnych. Ważne jest też odpowiednie wyprzedzenie czasowe w przygotowaniu planów miejscowych, które nie powinny powstawać dopiero w momencie planowanego zamierzenia inwestycyjnego. Skutecznie zapobiegać zagrożeniom środowiska i eliminować lub ograniczać ewentualne konflikty przyrodnicze można poprzez odpowiednie planowanie przestrzenne, które pozwala na:

- wybór niekolizyjnych środowiskowo (lub o ograniczonej konfliktowości) lokalizacji przedsięwzięć,
- zagospodarowanie terenów przeznaczonych na inwestycje zgodnie z wymogami ochrony środowiska.

Spośród działań określonych w „Programie”, pod względem oddziaływań na walory przyrodniczo-krajobrazowe na uwagę zasługuje zadanie obejmujące budowy, przebudowy dróg powiatowych i innych inwestycji komunikacyjnych oraz pomoc finansowa gminom na działania w tym zakresie. W przypadku tego typu inwestycji należy wziąć pod uwagę głównie ich lokalizację. Działania należy realizować poza miejscami objętymi szczególną ochroną i w taki sposób, aby ich wpływ na krajobraz był jak najmniejszy. W przypadku przebudowy dróg istniejących należy zwracać uwagę na możliwość oddziaływania na miejscowe siedliska i gatunki, w tym przede wszystkim gatunki chronione. Odpowiednim instrumentem zapobiegającym niekorzystnemu oddziaływaniu jest procedura uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ich realizacji.

Ustalenia „Programu” wpłyną niewątpliwie pozytywnie na realizację obowiązujących celów ochrony środowiska. Przyczynia się do zintensyfikowania działań mających zapewnić prawidłową gospodarkę w dziedzinie ochrony środowiska na terenie powiatu oraz udoskonalenia edukacji ekologicznej mieszkańców.

Ze względu na położenie geograficzne powiatu golubsko-dobrzyńskiego w województwie kujawsko-pomorskim, w centralnej części kraju, możliwe oddziaływania transgraniczne na środowisko możemy uznać za mało istotne. Oddziaływanie takie może wystąpić jedynie w przypadku transgranicznego przemieszczania odpadów w szczególności niebezpiecznych. Na każdy międzynarodowy obrót odpadami (przewóz, przywóz, wywóz) potrzebne jest zezwolenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz spełnienie szeregu innych wymagań prawnych.

	Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu gólskińskiego na lata 2026-2029 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2030-2031	Strona 97
---	--	----------------------

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, co 2 lata opracowywane będą raporty z realizacji programu, które powinny zawierać przede wszystkim informacje o wykonaniu założonych w programie zadań. Raporty z wykonania programu ochrony środowiska przedstawiane będą Radzie Powiatu.

Spis tabel:

TABELA NR 4.1.2-1 KLASYFIKACJA W RAMACH OCENY JAKOŚCI POWIETRZA W STREFIE KUJAWSKO-POMORSKIEJ ZA ROK 2024, POD KĄTEM OCHRONY ZDROWIA LUDZI I OCHRONY ROŚLIN.....	15
TABELA NR 4.1.5-1 JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH NA TERENIE POWIATU GOLUBSKO-DOBRYŃSKIEGO	25
TABELA NR 4.1.5-2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA JCWPD NA OBSZARZE POWIATU GOLUBSKO-DOBRYŃSKIEGO	27
TABELA NR 4.1.5-.31 JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH NA TERENIE POWIATU GOLUBSKO-DOBRYŃSKIEGO	28
TABELA NR 4.1.6-2 ZUŻYCIE WODY NA TERENIE POWIATU GOLUBSKO-DOBRYŃSKIEGO	31
TABELA NR 4.1.8-1 OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU I PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA ODPADÓW KOMUNALNYCH W LATACH 2022-2024	37
TABELA NR 4.1.9-1 WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY NA TERENIE POWIATU GOLUBSKO-DOBRYŃSKIEGO	47
TABELA NR 4.1.9-2 LESISTOŚĆ I POWIERZCHNIE GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIECIE GOLUBSKO-DOBRYŃSKIM W LATACH 2022-2024	54
TABELA NR 4.1.9-3 TERENY ZIELENI W POWIECIE GOLUBSKO-DOBRYŃSKIM W LATACH 2022-2024	55
TABELA NR 4.3-1 OBSZARY PROBLEMOWE NA TERENIE POWIATU GOLUBSKO-DOBRYŃSKIEGO	61
TABELA NR 5.4-1 CELE ŚRODOWISKOWE DLA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH	72
TABELA NR 5.4-2 CELE ŚRODOWISKOWE DLA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	73
TABELA NR 5.5.1-1. ODDZIAŁYWANIE INWESTYCJI/DZIAŁAŃ NA JAKOŚĆ POWIETRZA.	75
TABELA NR 5.5.2-1. ODDZIAŁYWANIE INWESTYCJI/DZIAŁAŃ NA STAN KLIMATU AKUSTYCZNEGO ORAZ NA STAN ŚRODOWISKA W ZAKRESIE PROMIENIOWANIA.	77
TABELA NR 5.5.3-1. ODDZIAŁYWANIE INWESTYCJI/DZIAŁAŃ NA STAN ŚRODOWISKA GRUNTOWO - WODNEGO.	79
TABELA NR 5.5.1-1. ODDZIAŁYWANIE INWESTYCJI/DZIAŁAŃ NA WALORY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE....	81
TABELA NR 5.5.5-1. ODDZIAŁYWANIE INWESTYCJI/DZIAŁAŃ NA OBSZARY OCHRONY PRZYRODY	84
TABELA NR 5.5.5-2 ZAGROŻENIA CELÓW OCHRONNYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH, W TYM NATURA 2000 ..	88
TABELA NR 5.5.6-1. ODDZIAŁYWANIE INWESTYCJI/DZIAŁAŃ NA ZDROWIE CZŁOWIEKA.	89
TABELA NR 6.1-1. OCENA WARIANTÓW.	92

Spis rysunków:

RYSUNEK NR 4.1.1-1 GMINY POWIATU GOLUBSKO-DOBRYŃSKIEGO.....	13
RYSUNEK NR 4.1.1-2 POŁOŻENIE POWIATU GOLUBSKO-DOBRYŃSKIEGO NA TLE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO	14
RYSUNEK NR 4.1.5-1 JCWPD NR 39.....	26
RYSUNEK NR 4.1.5-2 JCWPD NR 38.....	27
RYSUNEK NR 4.1.5-3 POWIAT GOLUBSKO-DOBRYŃSKI WZGLĘDEM OBSZARÓW ZAGROŻENIA POWODZIĄ I TERENÓW NARAŻONYCH NA PODTOPIENIA	30
RYSUNEK NR 4.1.7-1 JAKOŚĆ GLEB W POWIATACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO	34
RYSUNEK NR 4.1.9-1 KORYTARZE EKOLOGICZNE ZLOKALIZOWANE W GRANICACH POWIATU GOLUBSKO-DOBRYŃSKIEGO (KOLOR CZERWONY – GRANICA POWIATU)	51